

Notat 2004–2

*Økonomien i jordbruket på Vestlandet
Økonomien i økologisk sauvehald*

**Trendar og økonomisk utvikling 1993–2002
Tabellsamling**

Tittel	Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Økonomien i økologisk sauehald. Trendar og økonomisk utvikling 1993–2002. Tabellsamling
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2004
Antall sider	80
ISBN	82-7077-554-1
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettetnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Gir ut rapporter fra forskning og utredning. Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres over Landbruksdepartementets budsjett, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er ei årleg rekneskapsgransking der det ingår om lag 1000 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskingsa er omfattande, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. I tillegg har det vore stor etterspurnad etter lokale økonomiske data for Vestlandet samtidig som det er ei målsettjing for NILF å gjere dataene lettare tilgjengelege.

Notatet er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det deltek 178 bruk frå Vestlandet i granskingsa, om lag 60 bruk frå kvart fylke. Dei økonomiske dataene i 10-årstrendane i kapittel tre, er deflaterte etter konsumprisindeksen, medan 5-årsoversiktane i tabellsamlinga inneheld nominelle kroner frå kvart av åra. Kontinuiteten blant deltakarane i statistikken er god, derfor vil trendane over 5–10 år gje ei god oversikt over den økonomiske utviklinga i jordbruket i landsdelen. I tillegg til driftsøkonomien er totaløkonomien på bruksa godt dokumentert.

I år har det også med eit eige kapittel om økologisk sauehald på Vestlandet.

Frå og med år 2002 er det føreteke ei rekneskapsmessing endring i materialet ved at det ikkje er blitt sett inn verdi for gratisarbeid utført av slektingar eller andre. Denne endringa påverkar storleiken på driftsoverskotet i jordbruket og i skogbruket, samt nettoinntekta.

Notatet er utarbeida av Jon Sværen og Ane Margrethe Lyng ved distriktskontoret i Bergen. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt notatet for trykking.

Oslo, januar 2004

Leif Forsell

Innhold

1	INNLEIING.....	1
2	ØKONOMIEN I ØKOLOGISK SAUEHALD	3
2.1	Bakgrunn.....	3
2.2	Inndeling av materialet og definisjonar	3
2.3	Økonomisk analyse	4
2.3.1	Tal vfs.	4
2.3.2	Areal og tilgang på grovfôr	4
2.3.3	Produksjonsinntekter og -kostnader	5
2.4	Oppsummering.....	13
3	TRENDAR OG ØKONOMISK UTVIKLING SISTE TIÅRET	15
3.1	Resultatmål i jordbruket.....	15
3.1.1	Driftsoverskot	15
3.1.2	Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.....	18
3.1.3	Lønsevne per time	19
3.2	Effektivitetsutviklinga i jordbruket dei siste 10 åra.....	21
3.3	Totaløkonomien på vestlandsbruka	23
3.3.1	Nettoinntekt	23
3.3.2	Skogbruket.....	25
3.4	Soliditet.....	26
3.4.1	Eigenkapitalprosent	26
3.4.2	Gjeld	28
3.5	Nettoinvestering.....	29
4	DRIFTSRESULTATET I JORDBRUKET PÅ VESTLANDET 2002	31
5	TABELLSAMLING 1998–2002.....	35

Figurar

Figur 2.1	Tal vfs. i gjennomsnitt for alle gruppene	4
Figur 2.2	Driftsoverskot per vfs. for dei einskilde gruppene	5
Figur 2.3	Gjennomsnittleg lønsinntekt i kr for brukaren	6
Figur 2.4	Faste kostnader i kr for øko-sauebruka, år 2001/ 02	7
Figur 2.5	Prosentvis fordeling av dei faste kostnadene	8
Figur 2.6	Variable kostnader for øko-sauebruka	8
Figur 2.7	Prosentvis fordeling av dei variable kostnadene	9
Figur 2.8	Produksjonskostnader i kr for alle gruppene.....	10
Figur 2.9	Tal lammeslakt per vfs.	10
Figur 2.10	Tal saueslakt per vfs.	11
Figur 2.11	Kilopris på lamme- og sauekjøt og ull	11
Figur 2.12	Produksjonsinntekter i kr per vfs.....	12
Figur 2.13	Produksjonsinntekter og tilskot for alle gruppene.....	12
Figur 3.1	Driftsoverskot for heile landet og Vestlandet.....	16
Figur 3.2	Driftsoverskot per bruk i middel per bruk for dei tre vestlandsfylka.....	17
Figur 3.3	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper.....	18
Figur 3.4	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet	18
Figur 3.5	Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk for dei ulike storleiksgrupper	19
Figur 3.6	Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk for dei ulike driftsformene	19
Figur 3.7	Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet	20
Figur 3.8	Lønsevne per time for dei tre vestlandsfylka	20
Figur 3.9	Lønsevne per time for dei ulike driftsformene	21
Figur 3.10	Tal arbeidstimar i middel per bruk for produksjonane mjølk, sau og mjølk/ gris.	22
Figur 3.11	Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet	23
Figur 3.12	Nettoinntekt i middel per bruk i Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.....	24
Figur 3.13	Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Hordaland	24
Figur 3.14	Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Sogn og Fjordane	25
Figur 3.15	Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Møre og Romsdal	25
Figur 3.16	Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet.....	26
Figur 3.17	Eigenkapitalprosent for vestlandsfylka	27
Figur 3.18	Eigenkapitalprosent for dei ulike driftsformene.....	27
Figur 3.19	Gjeld i middel per bruk for heile landet og vestlandsfylka	28
Figur 3.20	Gjeld i middel per bruk for dei ulike driftsformene	29
Figur 3.21	Nettoinvesteringar for Vestlandet og dei tre vestlandsfylkka	29
Figur 3.22	Nettoinvesteringar for dei ulike driftsformene	30

Tabellar

Tabell 2.1	Tal daa grovfôr og grovfôropptak per vfs., år 2002	5
Tabell 3.1	Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma mjølk/ gris	22
Tabell 3.2	Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma mjølk.....	22
Tabell 3.3	Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma sau.....	23
Tabell 4.1	Samla oversikt for 2002	33
Tabell 4.2	Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk à 1845 timer i Vestlandsjordbruket i perioden 1975–2002	33

Tabellsamling

Tabell 1	Landsdeltal, Vestlandet	36
Tabell 2	Fylkestal, Hordaland.....	39
Tabell 3	Fylkestal, Sogn og Fjordane	42
Tabell 4	Fylkestal, Møre og Romsdal.....	45
Tabell 5	Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer.....	48
Tabell 6	Vestlandet, storleiksgruppe II (50–100 daa) alle driftsformer.....	51
Tabell 7	Vestlandet, storleiksgruppe III (100–200 daa), alle driftsformer	54
Tabell 8	Vestlandet, storleiksgruppe IV (200-300 daa), alle driftsformer.....	57
Tabell 9	Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftssformer.....	60
Tabell 10	Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon.....	63
Tabell 11	Vestlandet, driftsformer, sauehald.....	66
Tabell 12	Vestlandet, driftsfomer, geitehald	69
Tabell 13	Vestlandet, driftsformer mjølk og svin.....	72
Tabell 14	Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau	75
Tabell 15	Vestlandet, driftsformer, frukt.....	78

1 Innleiing

Dette notatet tar for seg den økonomiske utviklinga i jordbruket på Vestlandet dei siste 10 åra, med hovudvekt på rekneskapsåret 2002.

Økonomien i økologisk sauehald på Vestlandet er tema i kapittel to. Kapittel tre syner utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar. Alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen.

Fjerde kapittel er pressemeldinga for Vestlandet som omhandlar driftsresultatet i jordbruket for året 2002.

Kapittel fem i tabellsamlinga inneheld tal frå driftsgranskingane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Alle dei økonomiske dataene i denne bolken er nominelle tal for åra og dermed ikkje inflasjonsjusterte.

Sist i notatet finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

2 Økonomien i økologisk sauehald

2.1 Bakgrunn

Ein av målsetjingane for økologisk landbruk er å arbeide for at økologisk drift skal gje grunnlag for ein trygg økonomi for utøvarane¹

Denne artikkelen er eit førebels utdrag av ei større undersøking om økonomien i økologisk sauehald, og tar for seg rekneskapsåra 2001–2002. Frå desse to åra har vi tal frå 12 økologiske sauebruk frå Vestlandet.

2.2 Inndeling av materialet og definisjonar

Omgrepet vinterfôra sauver (vfs) blir nytta i dei fleste tabellane. Vfs. er tal sauver brukaren har per 1. mars, som også er teljedatoen som vert nytta av SLF når det skal reknas dyretilskot. Brukaren er den som administrerer driftseininga.

Bruka er inndelt i to grupper. Gruppe 1 er gjennomsnittet av bruk med mindre enn 60 vfs., gruppe 2 er gjennomsnittet av bruk med 60 eller fleire vfs. I gruppe ein er det fem bruk, og i gruppe to sju bruk. Gruppene vil vert omtalt høvesvis som øko-sau gruppe 1 og øko-sau gruppe 2.

Det er også med ei samanlikningsgruppe som består av 20 bruk som driv konvensjonell sauedrift. Denne gruppa er delt inn etter dei same kriteria som øko-sau brukta. Gruppene vil omtalast som sau gruppe 1, og sau gruppe 2. Dersom gruppene vert omtalt som berre gruppe 1 (2), inkluderer gruppa både øko-sau gruppe 1 (2) og sau gruppe 1 (2).

Det er viktig å merke seg at gruppene er små. Større investeringar, store omleggingstilskot etc. hjå enkeltbruk vil gje utslag på tala.

¹ Anne-Kristin Løes m. fl. «Omlegging til økologisk landbruk» Norsk senter for økologisk landbruk og A/S Landbruksforlaget 1996

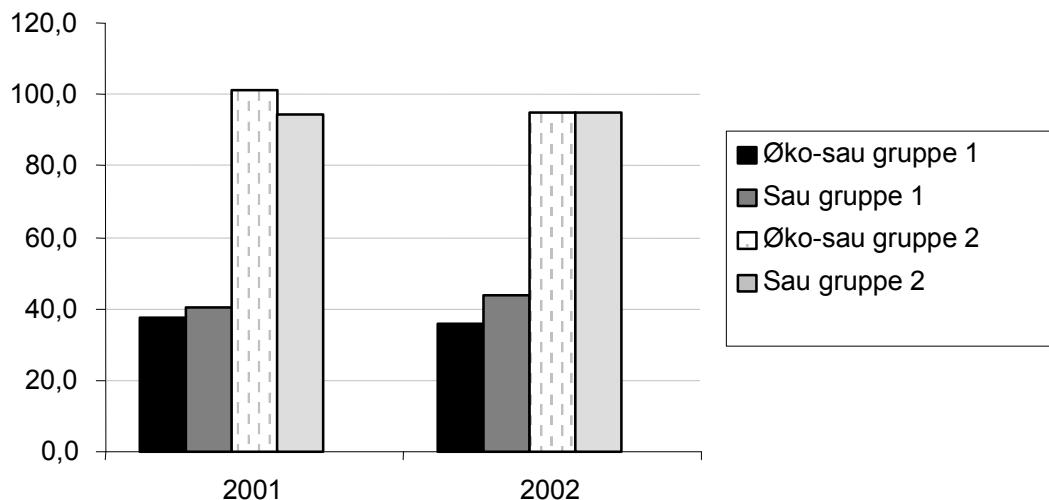
Hovudmål med denne artikkelen er å vise resultat og utvikling i økonomien i økologisk saueproduksjon på Vestlandet over ein periode på to år, samt å samanlikne resultat med konvensjonelt drivne sauBruk. Vi vil også sjå på areal, avling og bruk av fôr.

2.3 Økonomisk analyse

Den økonomiske analysen er tredelt; tal vfs., bruk av areal og produksjonskostnader og – inntekter.

2.3.1 Tal vfs.

Gruppe 1 har om lag 40 vfs. i gjennomsnitt, medan gruppe 2 har mellom 90 og 100 vfs. i gjennomsnitt. Figur 2.1 viser at det har vore ein liten nedgang i tal vfs. for øko-sau gruppene frå 2001 til 2002.

Figur 2.1 Tal vfs. i gjennomsnitt for alle gruppene

2.3.2 Areal og tilgang på grovfôr

I ei økologisk driftsform er det ønskeleg å vere mest mogleg sjølvforsynt med fôr. Minst 60 % av føret rekna i energiinnhald og på årsbasis, skal være grovfôr². Det er derfor viktig at økobruka har nok tilgang på grovfôr, og at grovfôret held høg kvalitet. I våre berekningar nytter vi faste satsar på grovfôr og beite når vi bereknar FEm. Høy har faktor 0,65 FEm per kg, surfôr og ferskt gras har faktor 0,18, medan sauer på vårbeite har faktor 2,2 FEm per dag. Sau og lam har faktor 0,8 FEm per dag på haustbeite.

Jamfør våre tal har gruppe 1 høgaste FEm innhald i grovfôret per vfs. i høve til gruppe 2 (tabell 2.1), trass i at dei har mindre daa grovfôr per vfs. Ein forklaring er at bruken i gruppe 2 har dyra lengre på utmarksbeite, og dyra har derfor eit lågare fôropptak på innmarka. Økosauen i gruppe 2 får meir kraftfôr per vfs., enn øko-sau gruppe 1. Mengde innkjøpt kraftfôr

² kjelde: Sau og Geit 5/03

varierer svært mykje mellom bruken i dei to gruppene. Nokre brukar mykje kraftfôr, og andre brukar ikkje kraftfôr.

Tabell 2.1 Tal daa grovfor og grovforopptak per vfs., år 2002

Per vf. sau/ Gruppe	Tal daa	Grovfor i Fem	Tal beitedagar innmarksbeite	Kraftfor i kg	Tal beitedagar Utmarksbeite
Øko-sau gruppe 1	1,80	404	110	25	154
Øko-sau gruppe 2	2,04	372	101	38	190
Sau gruppe 1	1,17	448			
Sau gruppe 2	1,31	353			

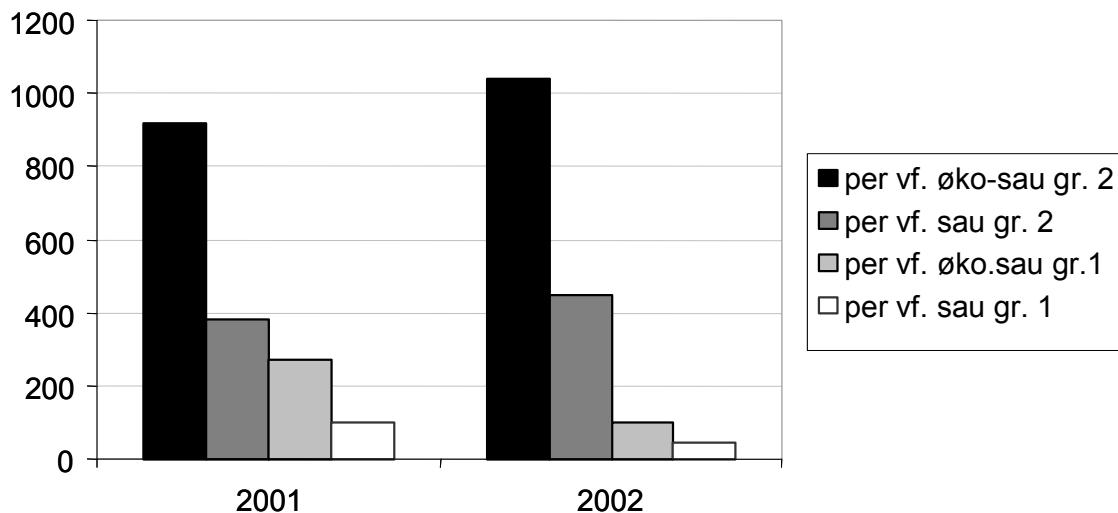
2.3.3 Produksjonsinntekter og -kostnader

Driftsoverskot

Driftsoverskot er definert som produksjonsinntekter minus produksjonskostnader.

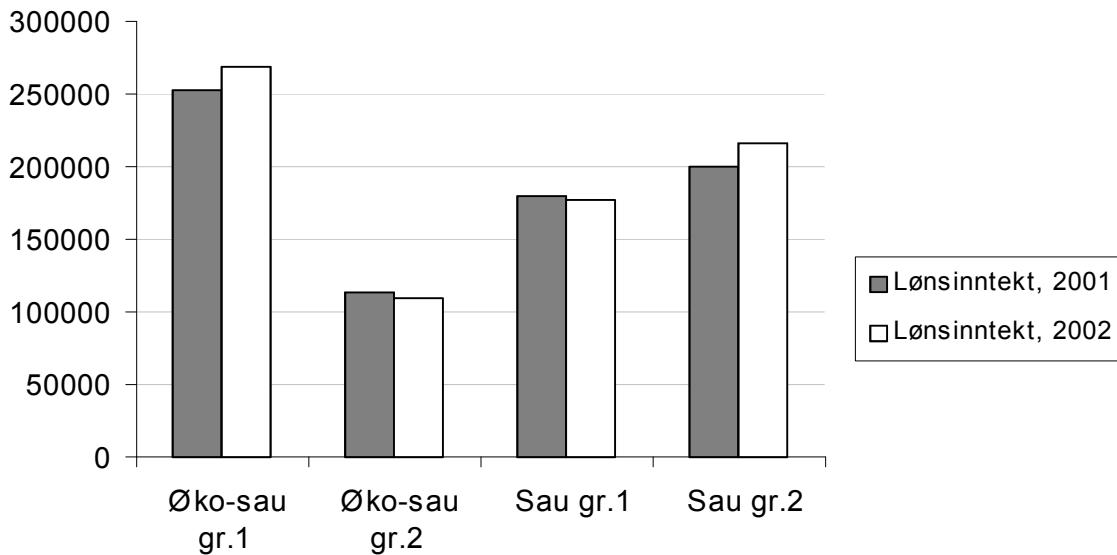
Driftsoverskotet er på om lag kr 900 i gjennomsnitt per vfs. for brukna i øko-sau gruppe 2 i 2001, og aukar til litt over kr 1 000 i 2002 (figur 2.2). For øko-sau gruppe 1, er driftsoverskotet i 2002 på om lag kr 300. Denne gruppa har, i motsetning til gruppe 2, hatt ein reduksjon frå 2001 til 2002. Det er fleire årsaker til det låge driftsoverskotet for brukna i øko-sau gruppe 1 i høve til brukna i øko-sau gruppe 2, og det vil vi komme tilbake til under kap. 0 og 0. Det er også andre høve som kan verke inn på resultata, som til dømes kor mykje brukaren arbeider ved sida av drifta (sjå figur 2.2).

Samanlikningsgruppene har eit lågare driftsoverskot, og årsaka til det ligg i all hovudsak i tilskotsordninga for øko-bruka, som vi skal sjå seinare.

Figur 2.2 Driftsoverskot per vfs. for dei enskilde gruppene

Det er mange av brukarane som hentar inntekt utanom bruket (*figur 2.3*). Det kan sjå ut som at øko-bondene i gruppe 1 har full jobb ved sida av drifta. For øko-sau gruppe 2 er inntekt henta utanom bruket mykje lågare (i tillegg til lønsarbeid kjem eventuelle anna næring/ tilleggsnæring og inntekter frå skogen).

Figur 2.3 Gjennomsnittleg lønsinntekt i kr for brukaren

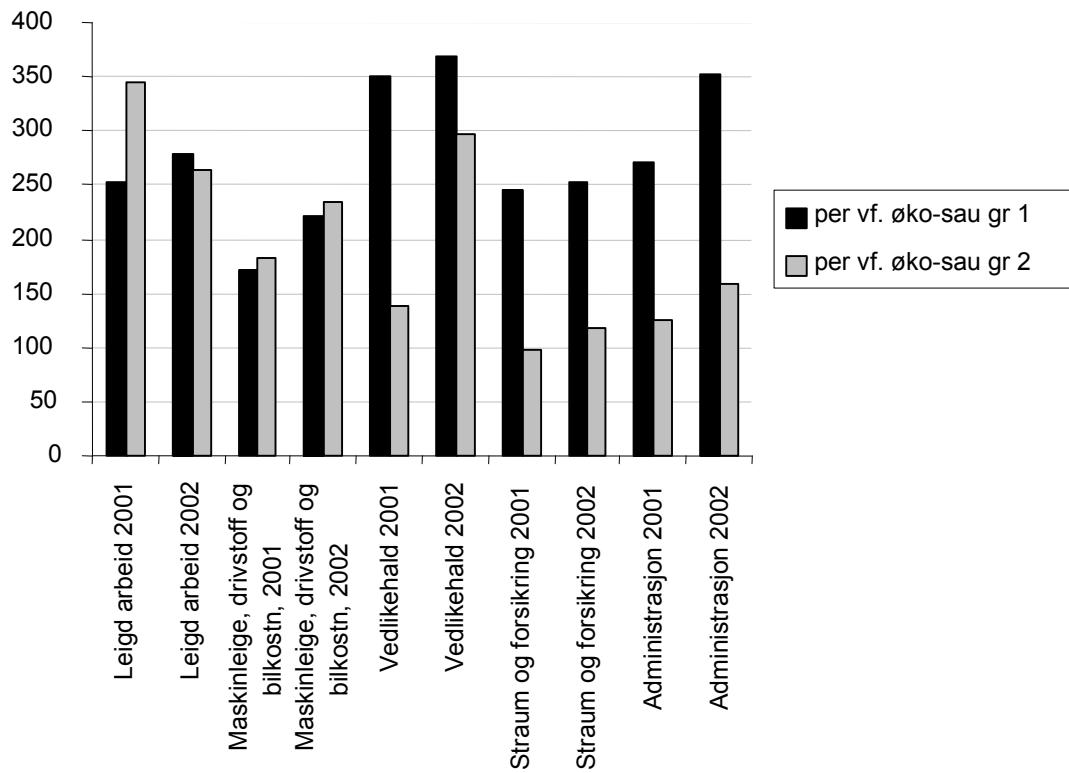
Produksjonskostnader

Faste kostnader

Faste kostnader er definert som kostnader som ikkje endrar seg nemneverdig med omfanget av produksjonen.

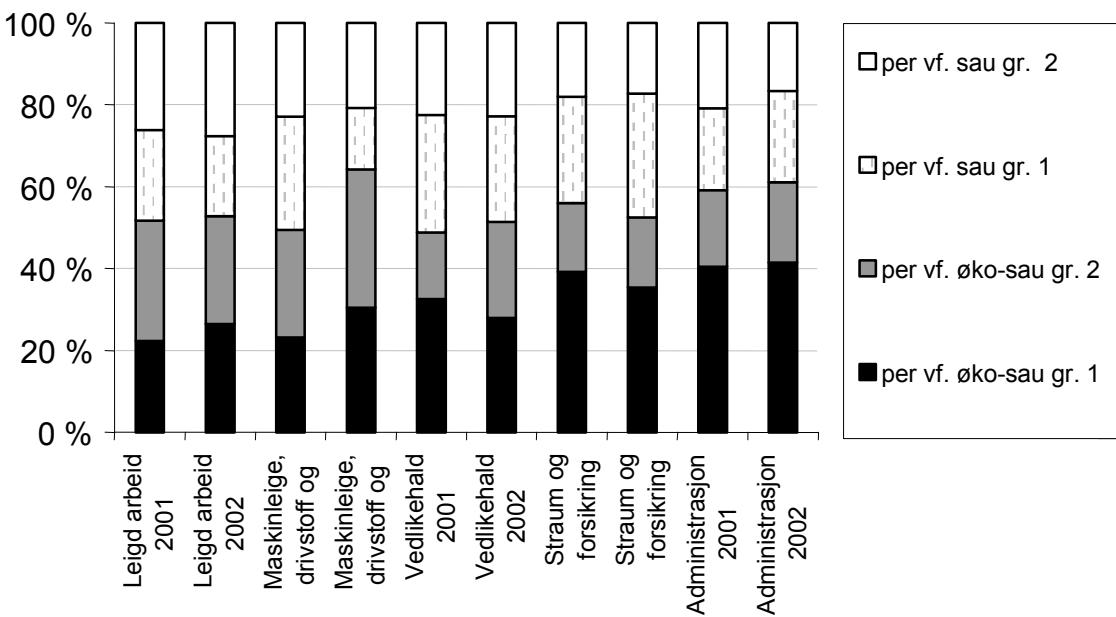
Figur 2.4 viser eit utval av dei faste kostnadene per vf. øko-sau. Som venta vert dei faste kostnadene redusert per vfs. med aukande tal sau, med unnatak av leigd arbeid og maskinleige/ privatbil i jordbruket. Det kan sjå ut som at desse kostnadene varierer med tal vfs. Lønskostnadene for øko-sau gruppe 2 var i 2001 mykje høgare enn i 2002. Årsaka til det var at to av brukarar i denne gruppa hadde dobbelt så høge lønskostnader dette året.

Variasjonane i vedlikehaldskostnadene frå 2001 til 2002 i øko-sau gruppe 2, har årsak i store vedlikehaldskostnader på enkeltbruk i 2002.

Figur 2.4 Faste kostnader i kr for øko-sauetruka, åra 2001/ 02

Figur 2.5 viser prosentvis fordeling av dei faste kostnadene, fordelt på øko-sauetruka og dei konvensjonelle brukna. Det er brukarane i øko-sau gruppe 1 som i snitt har dei høgaste kostnadene. Elles kan det sjå ut som at øko-sauetruka til saman har noko høgare kostnadsnivå enn dei konvensjonelle brukna.

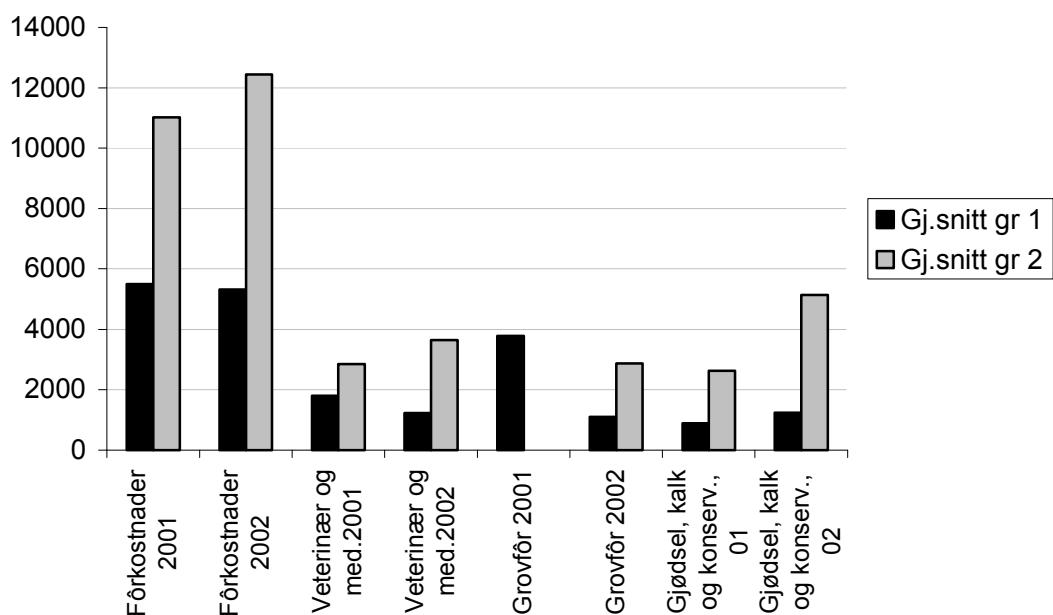
Figur 2.5 Prosentvis fordeling av dei faste kostnadene

Variable kostnader

Variable kostnader vert definert som kostnader som varierer med omfanget av produksjonen.

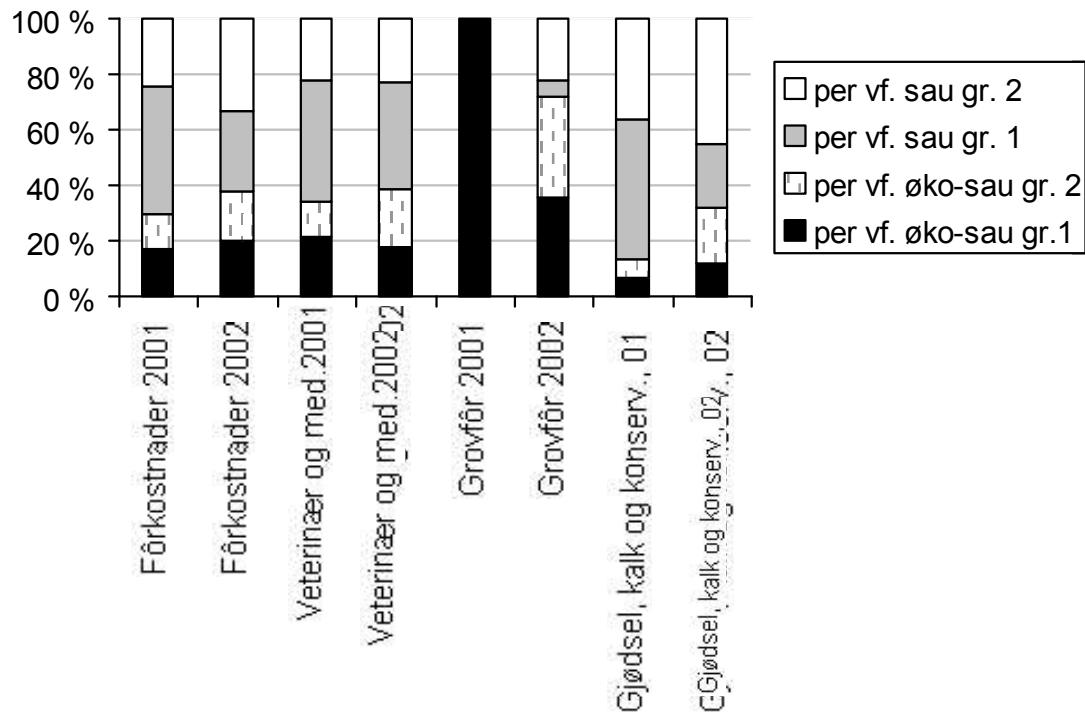
Av figur 2.6 kan vi sjå at fôrkostnadene er høgast for brukarane i øko-sau gruppe 1, men at skilnaden mellom øko-sau gruppene er redusert i 2002. Dei høge grovfôrkostnadene for gruppe 1 i 2001, har bakgrunn i eit svært høgt førinnkjøp hjå den eine brukaren i gruppa dette året.

Vi ser at også her har øko-sau gruppe 1 eit jamt over høgare kostnadsnivå enn øko-sau gruppe 2.

Figur 2.6 Variable kostnader for øko-sauebruka

I figur 2.7 har vi teke med samanlikningsgruppene. Som forventa er dei variable kostnadene mykje lågare hjå øko-sau brukar, med unnatak av grovförkostnadene. Det er berre øko-sau gruppe 1 som har kjøpt grovför i 2001.

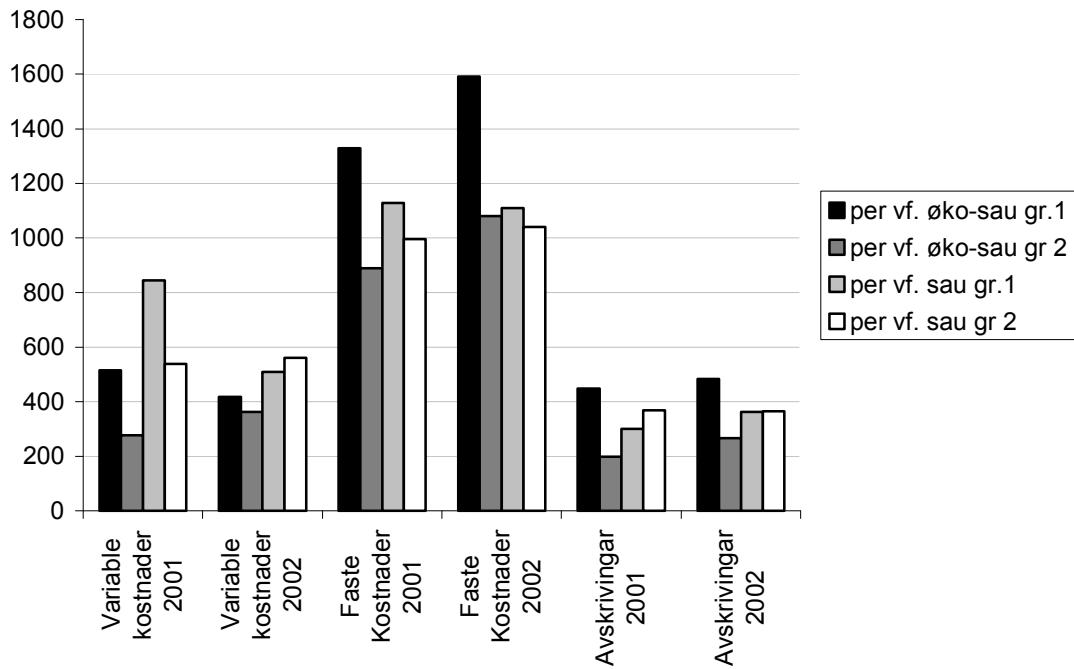

Figur 2.7 Prosentvis fordeling av dei variable kostnadene

Produksjonskostnader for alle gruppene

Det er brukarane i øko-sau gruppe 1 som har det høgaste kostnadsnivået per vfs., i høve til dei andre tre gruppene (figur 2.8). Hovudårsaka er at dei fleste bøndene i øko-sau gruppe 1 har sau som attåtnæring ved sida av full jobb. Dei har derfor både evne og vilje til å investere i utstyr som gjer jobben meir effektivt, trass i at dette ikkje er lønsam drift. Investert kapital står derfor ofte ikkje i forhold til produksjonsomfanget.

Bruka i øko-sau gruppe 2 har dei lågaste produksjonskostnadene, og det er med å forklarer skilnaden i driftsoverskot.

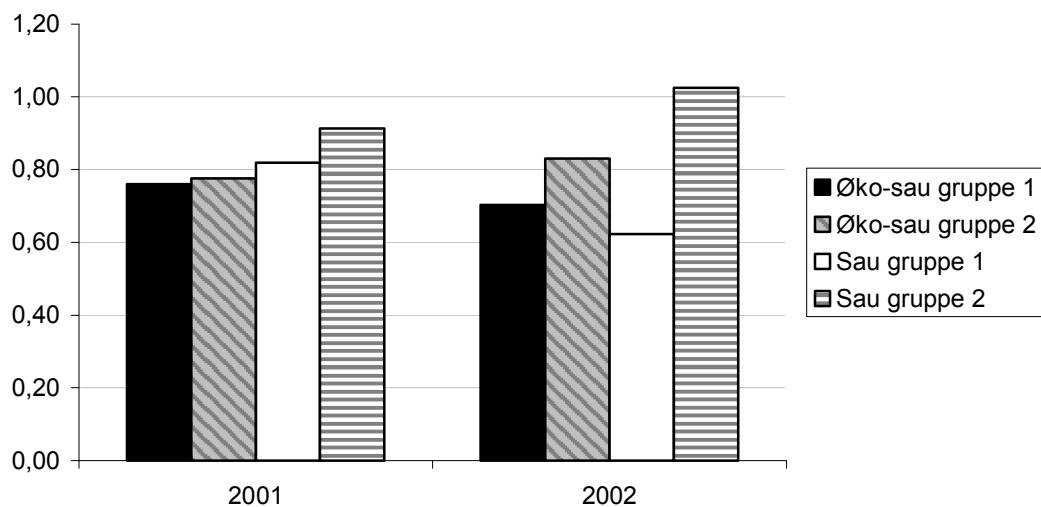

Figur 2.8 Produksjonskostnader i kr for alle gruppene

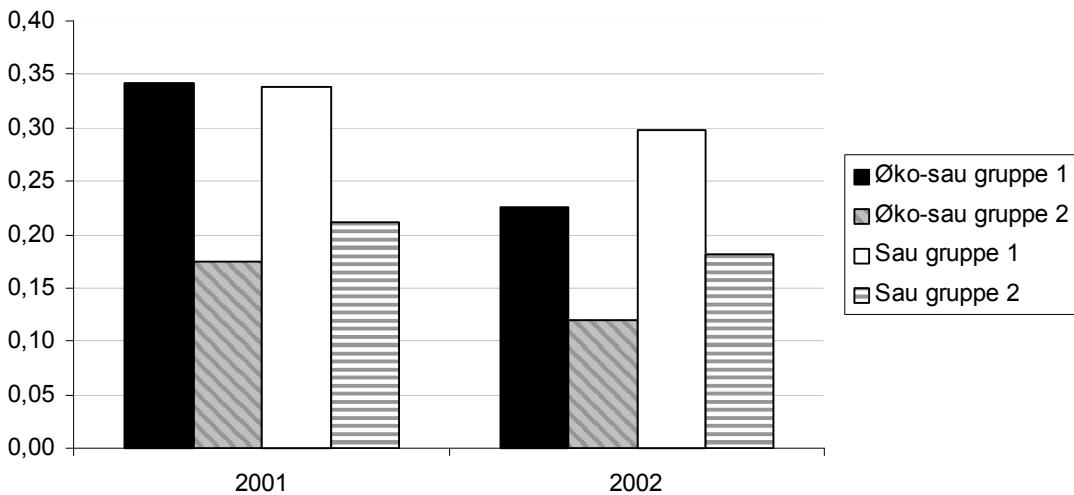
Produksjonsinntekter

Omsetning

Det er i sau gruppe 2 at det vert slakta flest lam per vfs. (figur 2.9). Gruppe 1 slaktar flest sauер (figur 2.10). Det kan tyde på at bruka i gruppe 1 har noko høgare påsett av lamma enn bruка i gruppe 2 har. Nokre av bruка i økogruppene driv og byggjer opp produksjonen. Det vil gje utslag på tala i form av redusert omsetning.

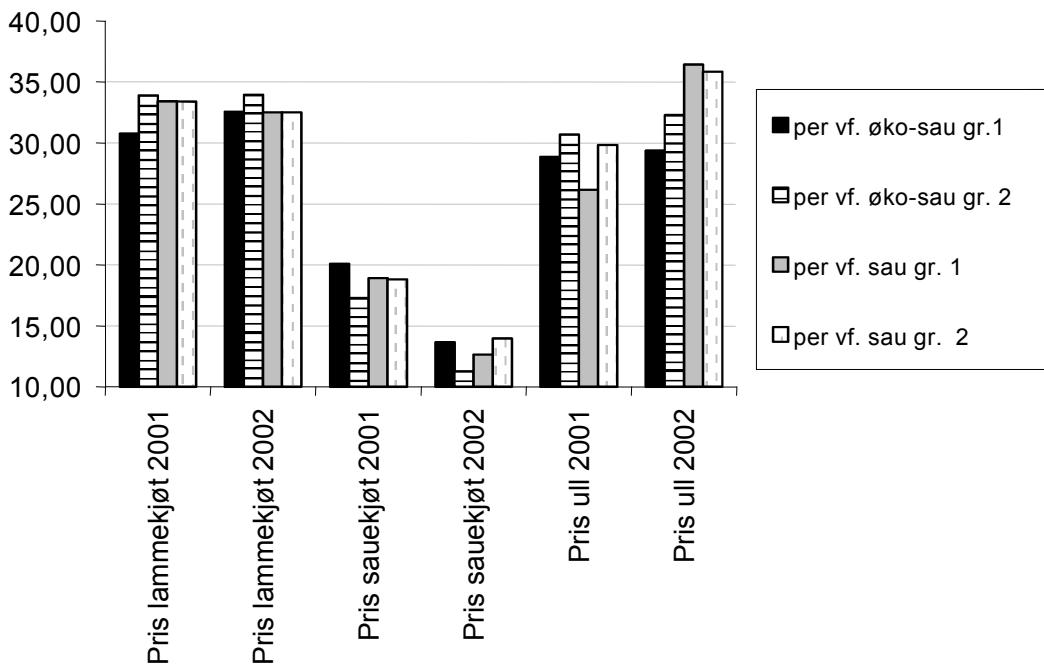
Figur 2.9 Tal lammeslakt per vfs.

Figur 2.10 Tal saueslakt per vfs.

Produksjonsprisar

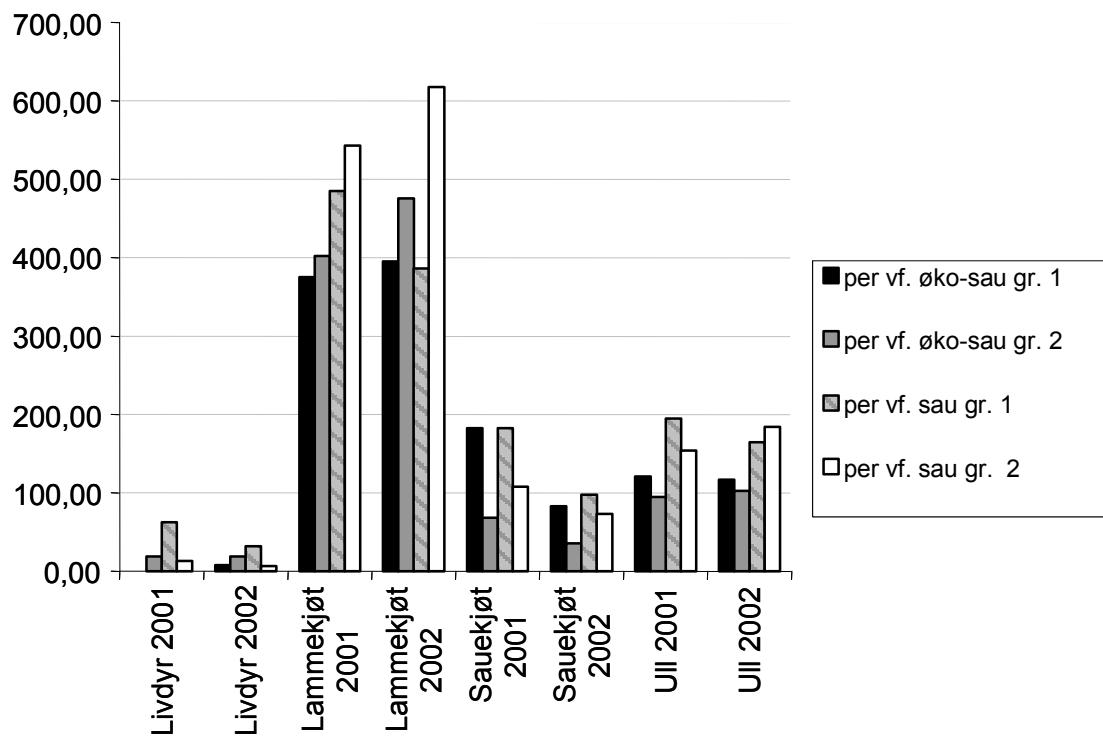
Det er små skilnader i pris på lammekjøt hjå øko-sauebruka og hjå dei konvensjonelle bruka (figur 2.11). Det er noko overraskande då øko-sauebruka kan få eit avtaletillegg på opptil kr 3 per kg. Brukarane i øko-sau gruppe 1 får lågast pris for lammekjøtet, men høgast pris for sauekjøtet.

Figur 2.11 Kilopris på lamme- og sauekjøt og ull

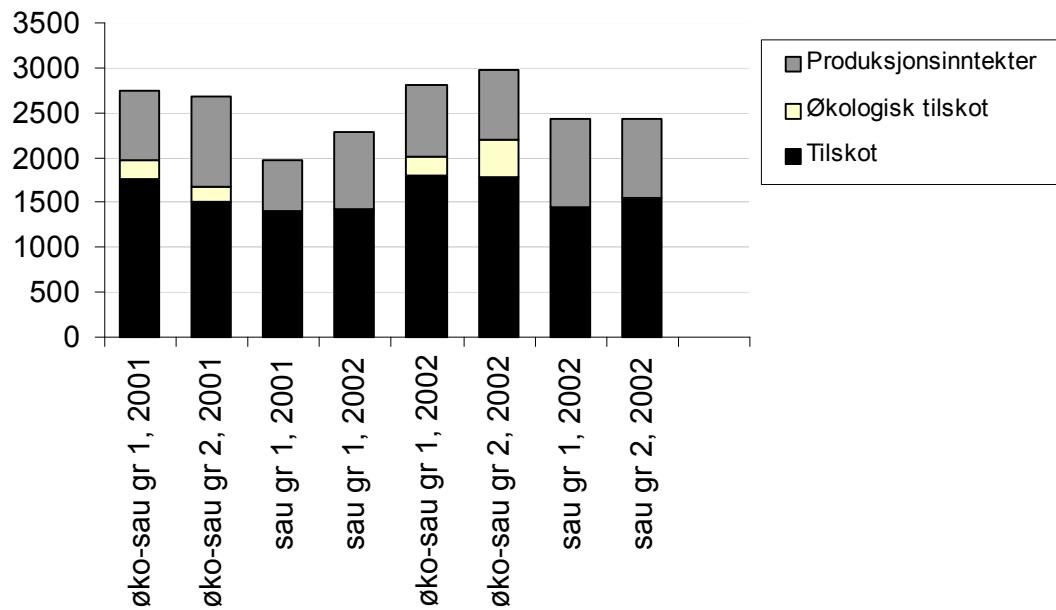
Figur 2.12 viser produksjonsinntekter for alle gruppene. Det er store variasjonar mellom gruppene, avhengig av kvantum og kg pris.

Sal av livdyr utgjer ein svært liten del av produksjonsinntektene for alle gruppene.

Figur 2.12 Produksjonsinntekter i kr per vfs.

Tilskota per vfs. er høgast for øko-saeuebruka, og ligg på mellom kr 1 500 og 2 200 for perioden (figur 2.13). Av desse tilskota utgjer dei økologiske tilskota mellom kr 200–400. Dei konvensjonelle sauebruka har mindre i tilskot, og kjem derfor dårlegare ut enn øko-saeuebruka.

Figur 2.13 Produksjonsinntekter og tilskot for alle gruppene

2.4 Oppsummering

Det er like viktig for øko-bonden som for den konvensjonelle bonden å ha ein anstendig privatøkonomi. Nokre kan leve bra av økologisk drift, medan andre slit med økonomien –slik som i resten av landbruket. Det er få av øko-sauebruka i overnemnte grupper som kan leve av drifta aleine, til det er driftsoverskotet for lågt.

Øko-sauebruka mottar mest i tilskot per vfs. Dei mottar tilskot til økologisk landbruk samt at dei har noko høgare areal- og kulturlandskapstilskot.

Bruka i øko-sau gruppe 2 har klart å halde eit lågt kostnadsnivå i perioden. Det har ført til at dei har det høgaste driftsoverskotet i høve til øko-sau gruppe 1 og samanlikningsgruppa.

Øko-bruka i gruppe 1 har eit høgt kostnadsnivå. Årsaka til det er som nemnt at fleire av brukarane i denne gruppa har full jobb ved sia av bruket, og dei har derfor vilje og evne til å investere i arbeidssparande tiltak, som nødvendigvis ikkje står i forhold til omsetninga på bruket.

3 Trender og økonomisk utvikling siste tiaret

Dette kapittelet syner ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruksverket på Vestlandet frå og med 1993 til og med 2002. Materialet er gruppert etter region, fylke, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små. Utskifting av bruk og større investeringar på einskilde bruk, kan derfor gje store utslag på resultata for dei små gruppene. Alle resultata i dette kapittelet er omrekna til 2002-kroner etter konsumprisindeksen.

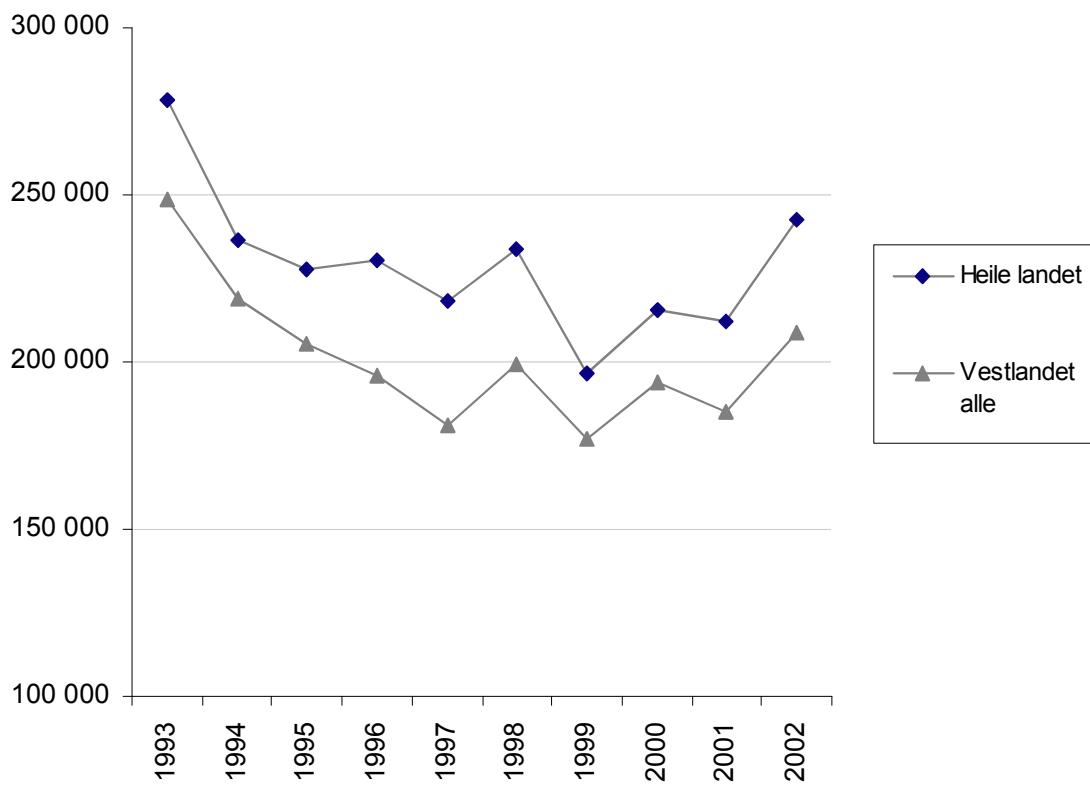
3.1 Resultatmal i jordbruksverket

Figurane i dette avsnittet syner utviklinga for følgjande resultatmål i jordbruksverket: Driftsoverskot per bruk, vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk og lønsevne per time.

3.1.1 Driftsoverskot

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien og eventuelt anna ubetalt arbeid og vederlag til både eigen og lånt kapital. Frå og med år 2002 er det føreteke ei rekneskapsmessing endring i materialet ved at det ikkje er sett inn verdi for gratisarbeid utført av slektingar/ andre. Denne endringa påverkar storleiken på driftsoverskotet i jordbruksverket og i skogbruksverket, samt nettoinntekta. På grunn av denne metodeendringa i 2002, vil ikkje driftsoverskotet vere samanliknbart med tidlegare publikasjonar. Alle åra bakover i dette notatet er rekna om etter ny metode.

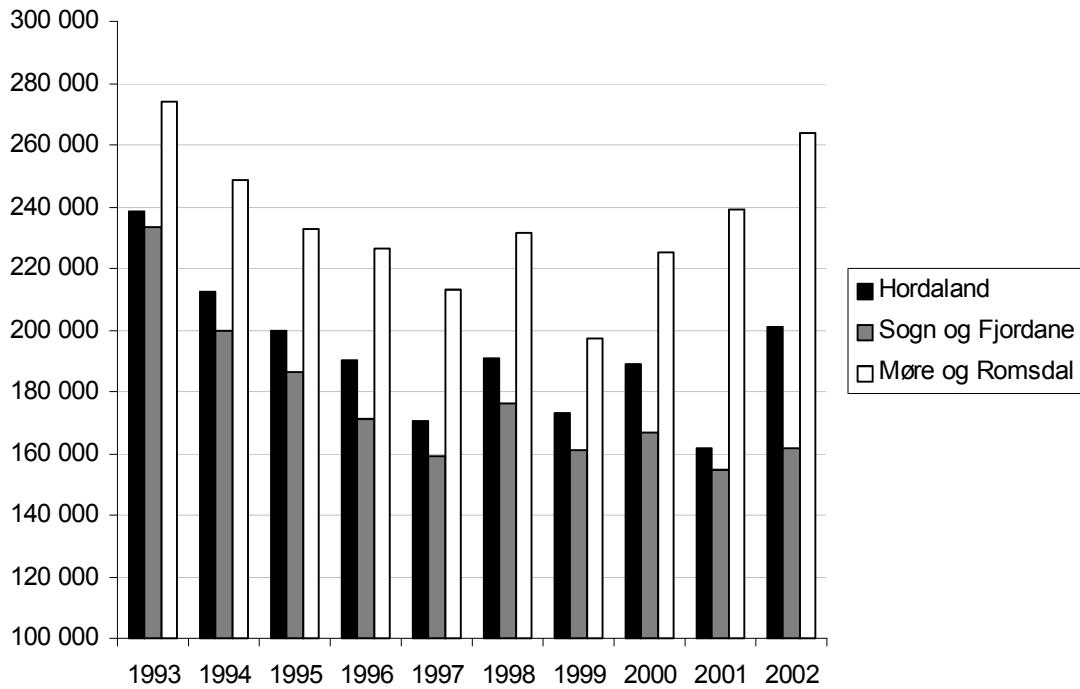
Driftsoverskotet i 2002 er på kr 208 000 for Vestlandet og kr 242 000 for heile landet. Dette er ein kraftig auke i frå åra før (figur 3.1). Årsaka til det gode resultatet for Vestlandet i 2002 var mellom anna at fruktbruken hadde eit svært godt produksjonsår, høgare priser på sentrale produkt som mjølk og svinekjøt, og auke i produksjonsvolum. Utviklinga for Vestlandet følgjer same trenden som resten av landet, men overskotet ligg på eit lågare nivå. Årsaka til dette er at bruken på Vestlandet er mindre enn landsgjennomsnittet.

Figur 3.1 Driftsoverskot for heile landet og Vestlandet

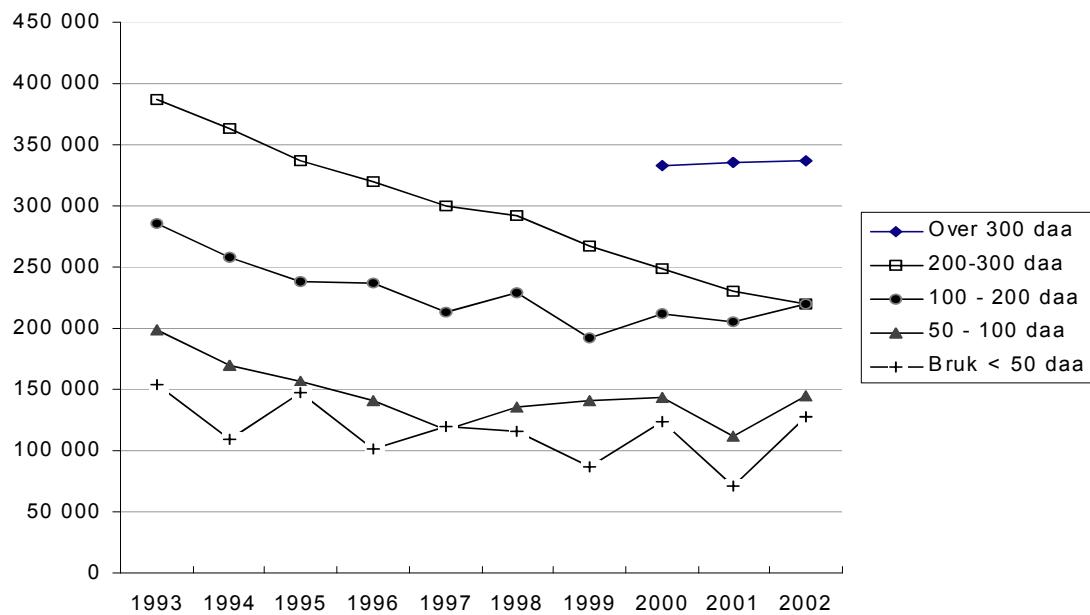
Samanliknar vi dei tre vestlandsfylka, ser vi at Møre og Romsdal og Hordaland har hatt den største auken i driftsoverskotet frå 2001 til 2002 (figur 3.2). Møre og Romsdal hadde i 2002 det beste resultatet på ni år med eit driftsoverskot på kr 264 000 i middel. Hordaland og Sogn og Fjordane hadde eit driftsoverskot i 2002 på høvesvis kr 201 000 og kr 162 000. Ulik bruksstorleik og driftsform forklarer mykje av variasjonane. Møre og Romsdal har dei største bruken og ein del av desse har driftsform mjølk/ gris som er den driftsforma som tradisjonelt har hatt det høgaste driftsoverskotet (Sjå figur 3.4). I år 2002 var det auka i pris på mjølk og svinekjøt som saman med eit stort produksjonsomfang, gav eit bra driftsresultat.

Størsteparten av fruktbruken som er med i driftsgranskingane, ligg i Hordaland. Fruktbruken hadde eit godt avlingsår i 2002, og det forklarer mykje av auken i driftsoverskotet i dette fylket (sjå figur 3.4). Større innslag av bruk med sau forklarer noko av årsaka til det låge driftsoverskotet i Sogn og Fjordane.

Figur 3.2 Driftsoverskot per bruk i middel per bruk for dei tre vestlandsfylka

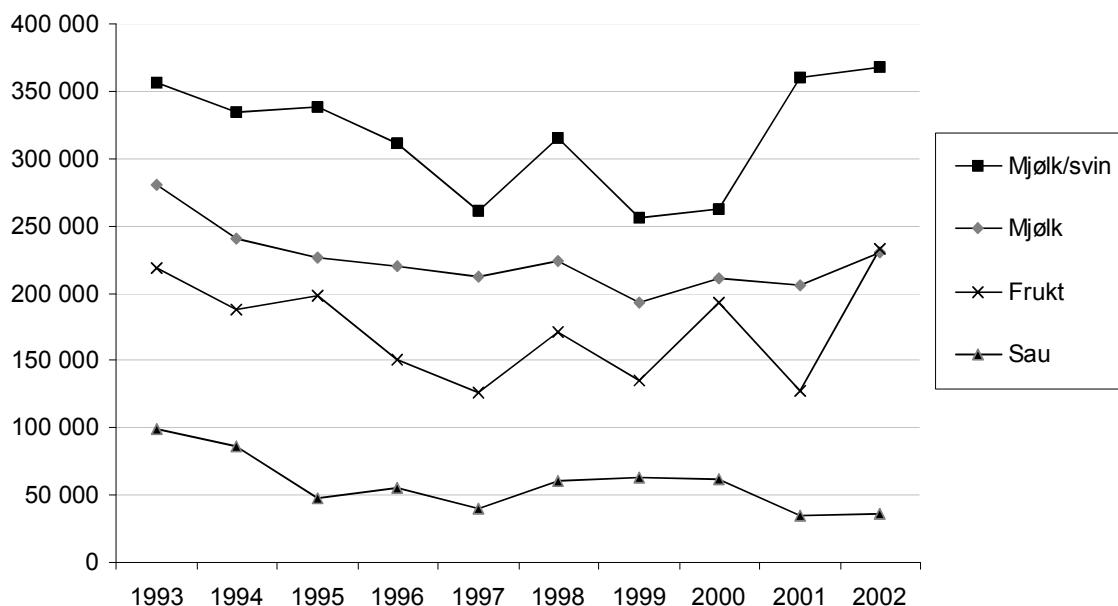
Storleiken på vestlandsbruka har auka jamt heile perioden. Etter år 2000 har vi derfor også data for bruk over 300 dekar. (figur 3.3). Driftsoverskotet for dei største brukna i driftsstastikkene var i 2002 på kr 337 000. For bruk i storleiksgruppene 200–300 dekar og 100–200 dekar var driftsoverskotet i 2002 på kr 220 000, og på dei brukna under 100 daa, var driftsoverskotet på mellom kr 130 000 og 150 000 i gjennomsnitt. Bruken mellom 200 og 300 daa har hatt ein kraftig reduksjon i driftsoverskot gjennom perioden. Noko av årsaka er at auken i dei faste kostnadene.

Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper

Mjølkeproduksjon kombinert med storfekjøt er den største driftsform på Vestlandet. Driftsoverskotet viser ein nedgang første del av perioden, deretter ein stabil periode. Siste året var det ein markert auke i driftsoverskotet for denne driftsforma.

Kombinasjonen mjølk- og svin har det høgaste driftsoverskotet gjennom heile perioden (figur 3.4). Driftsresultatet til fruktbruken svingar frå år til år avhengig av avlingsresultat. År 2002 var eit svært godt år for fruktbruken. Årsaka til det gode resultatet var store fruktavlingar. Resultatet er det beste for fruktbruken i heile perioden målt i faste kroner. Sauebruken har framleis svakt resultat. Dei siste tre åra har sauebonden fått redusert produksjonsinntektene og det har mellom anna årsak i lågare kilopris for saukjøtet.

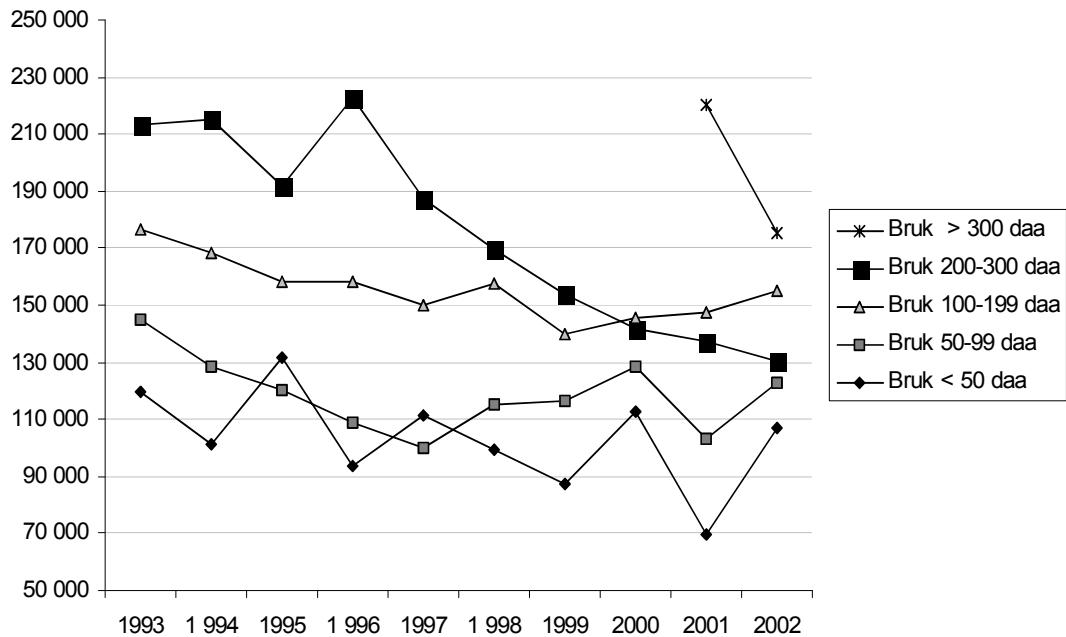

Figur 3.4 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

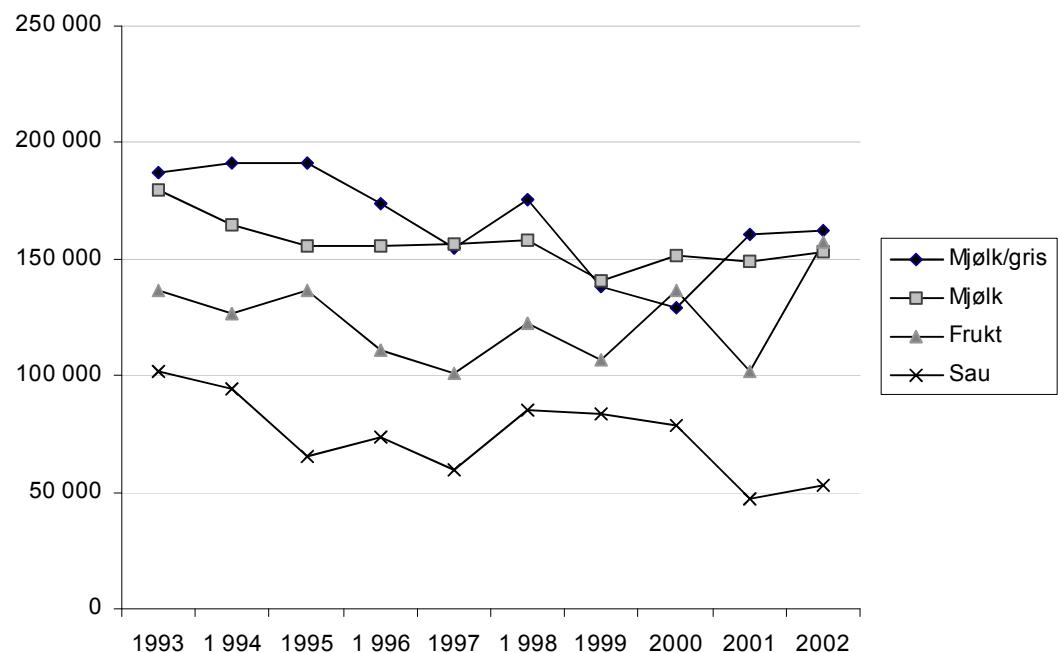
3.1.2 Vederlag til arbeid og eigenkapital per arsverk

Vederlaget syner kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp) og til forrenting av eigenkapitalen.

Dei største bruken har det høgste vederlaget gjennom perioden (figur 3.5). Det siste året har dei små bruken fått ein auke i vederlag medan dei store har fått ein reduksjon. Det må sjåast i samanheng med auken i vederlag for fruktbruken i 2002, då dei fekk det høgaste vederlaget gjennom perioden på kr 157 000 (figur 3.6). Dei andre driftsformene har hatt ein liten auke frå 2001, men ligg godt under «toppåret» 1993.

Figur 3.5 Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk for dei ulike storleiksgrupper

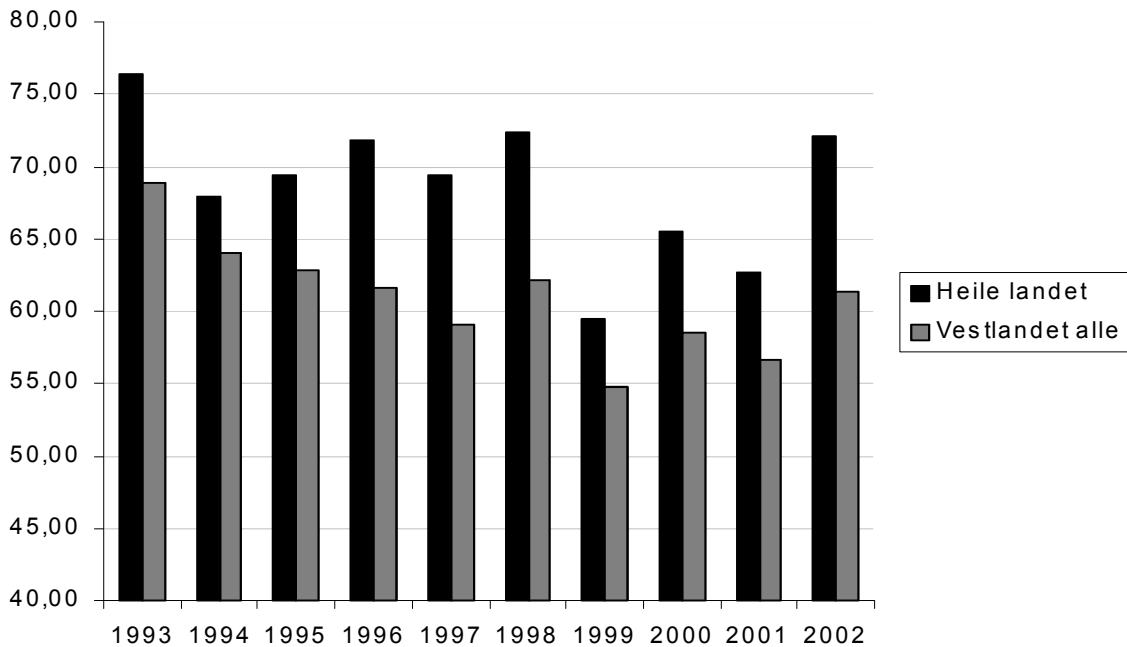
Figur 3.6 Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk for dei ulike driftsformene

3.1.3 Lønsevne per time

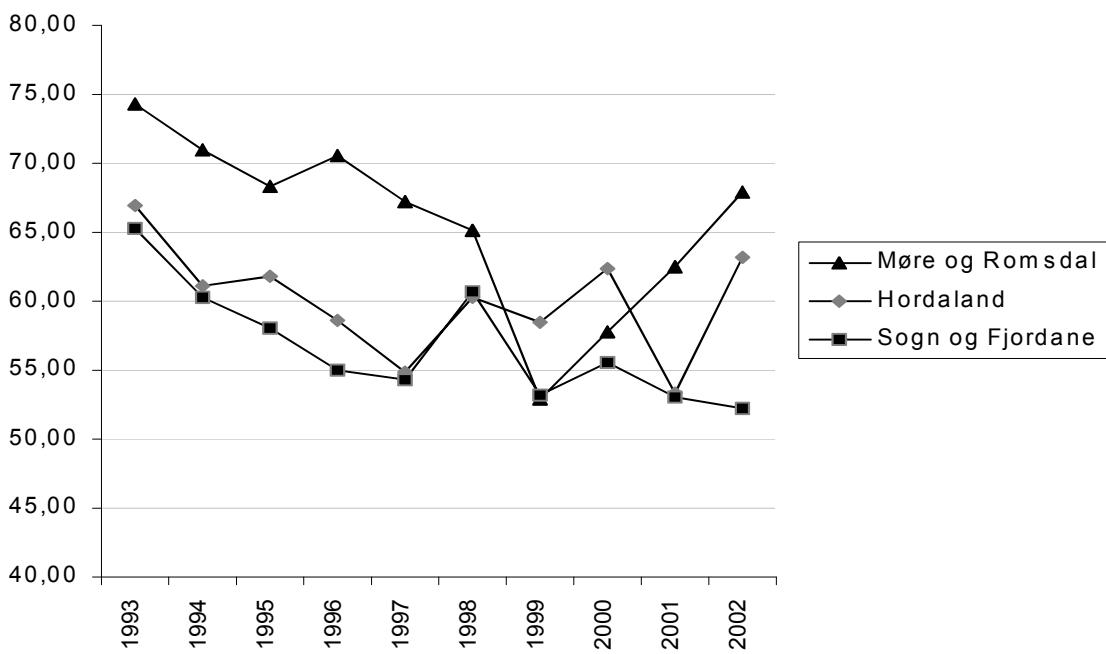
Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når innsett kapital har fått godtgjering.

Lønsevna per time er jamt over låg for tiårs perioden, særleg for Vestlandet (figur 3.7). Det er også stor forskjell i lønsevne i middel for heile landet samanlikna med Vestlandet.

Deler vi inn materialet for Vestlandet i fylke (sjå figur 3.8), ser vi at Møre og Romsdal i år 2002 ligg oppunder kr 70 i lønsevne per time, medan Hordaland og Sogn og Fjordane har høvesvis kr 63 og kr 52 i lønsevne per time i middel.

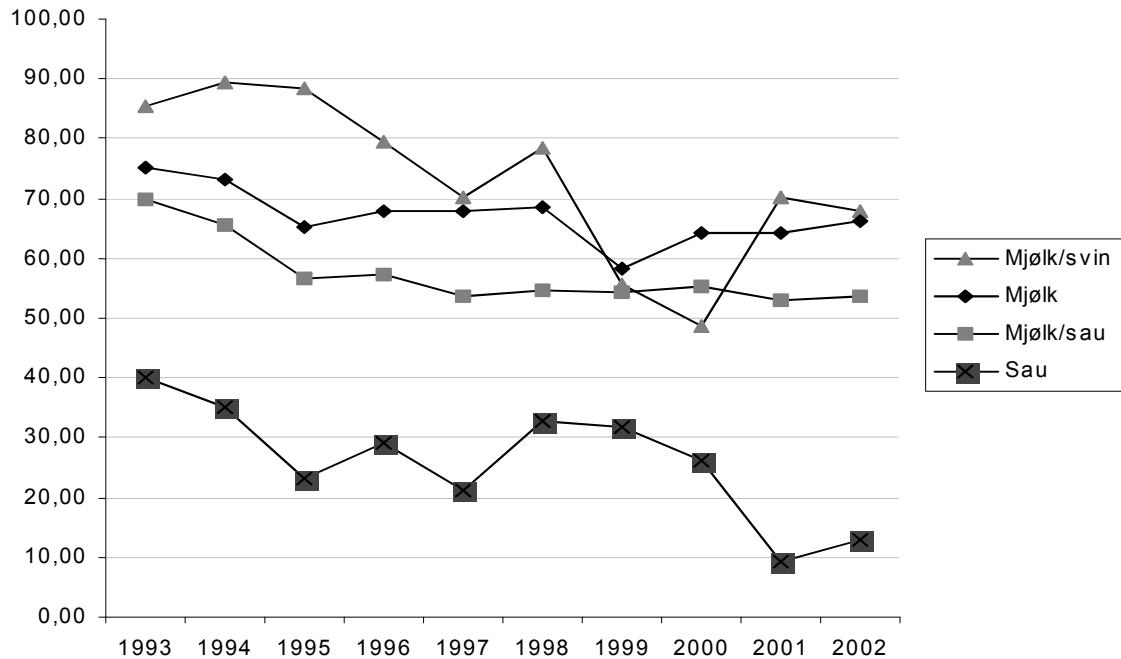

Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.8 Lønsevne per time for dei tre vestlandsfylka

Lønsevna for driftsformene mjølk og mjølk/ sau har halde seg stabil dei siste åtte åra (figur 3.9). Driftsforma sau har hatt ein jamt over låg lønsevne per time, med ein botnnotering i 2001 på kr 10 per time.

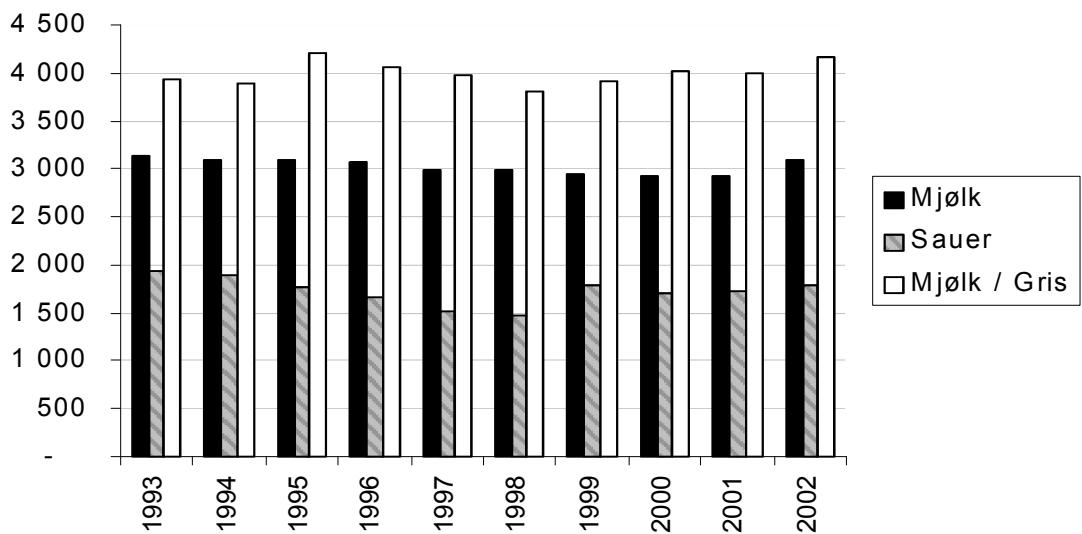

Figur 3.9 Lønsevne per time for dei ulike driftsformene

3.2 Effektivitetsutviklinga i jordbruket dei siste 10 ara

Ved å sjå på endringar i tal arbeidstimar i jordbruket, dyretal og areal kan vi sei noko om effektivitetsutviklinga i perioden.

Tal arbeidstimar har helde seg ganske stabilt gjennom heile perioden for dei tre driftsformene; mjølk, sau og mjølk /svin (figur 3.10). Mjølk/ svin er den mest arbeidskrevjande produksjonen, men det er også den driftsforma som har høgast lønsevne per time (jf. figur 3.9).

Figur 3.10 Tal arbeidstimar i middel per bruk for produksjonane mjølk, sau og mjølk/ gris

Samanliknar vi produksjonsomfang med tal årsverk kan vi sjå ein tydeleg effektivitetsauke særleg for driftsforma mjølk/ gris (tabell 3.1). Det har vore ein markant auke i produksjonsomfang særleg på gris, utan at tal årsverk har endra seg nemneverdig.

For driftsforma mjølk har det vore ein reduksjon i tal timer per årsku på vel 13 % (tabell 3.2). For driftsforma sau kan ein også registrere ein tilsvarende effektivitetsauke på 8 %.

Tal daa har auka monaleg for alle driftsformene gjennom perioden.

Tabell 3.1 Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma mjølk/ gris

Mjølk og gris	1993	1996	2002	%-vis auke fra 1993 til 2002
Areal	141	151	218	55 %
Smagris	40	64	157	292 %
Slaktegris	133	163	259	95 %
Avlsgris	12	14	22	83 %
Arskyr	11,6	11,4	12,6	9 %
Arsverk	2,1	2,2	2,3	10 %

Tabell 3.2 Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma mjølk

Mjølk	1993	1996	2002	Endring fra 1993 til 2002
Areal	134	138	177	32 %
Arskyr	12,3	12,0	14,1	15 %
Timar per årsku	254	256	220	13 %
Mjølk per årsku	5 612	5 552	5 584	0,5 %
Arsverk	1,69	1,67	1,68	0,6 %

Tabell 3.3 Produksjonsomfang og produktivitet for driftsforma sau

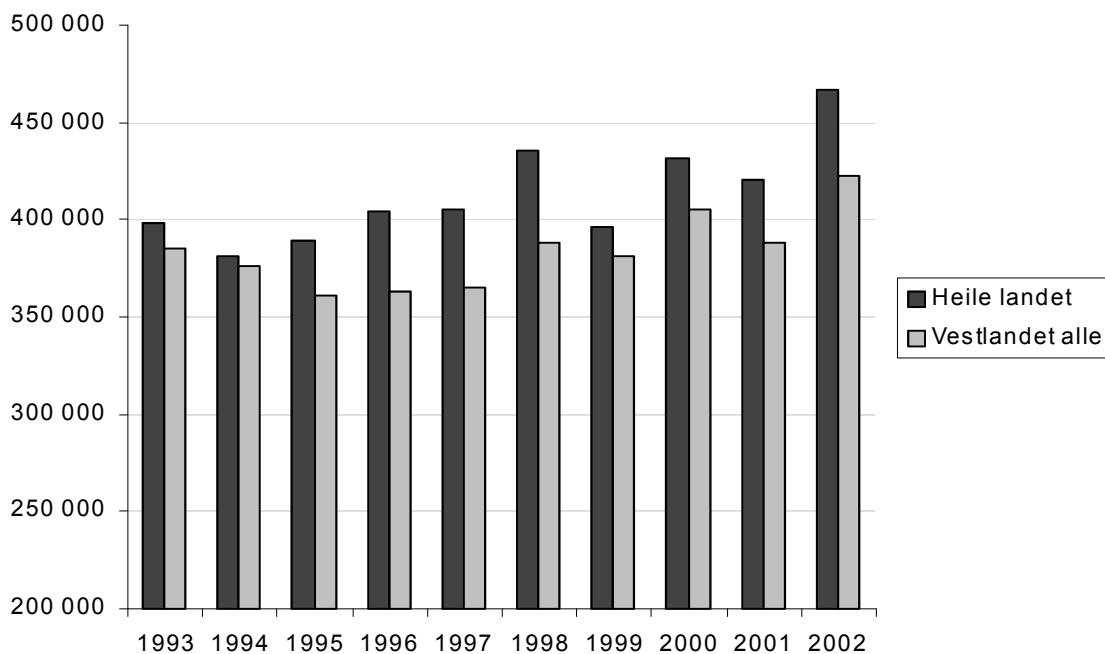
Sau	1993	1996	2002	Endring fra 1993 til 2002
Areal	74	70	117	58 %
Vinterfora sau	84	70	81	3,6 %
Timar per vf. sau	23	24	22	8 %
Kjøt per vf. sau	22	24	23	5 %
Arsverk	1,04	0,9	0,97	7 %

3.3 Totaløkonomien på vestlandsbruka

3.3.1 Nettoinntekt

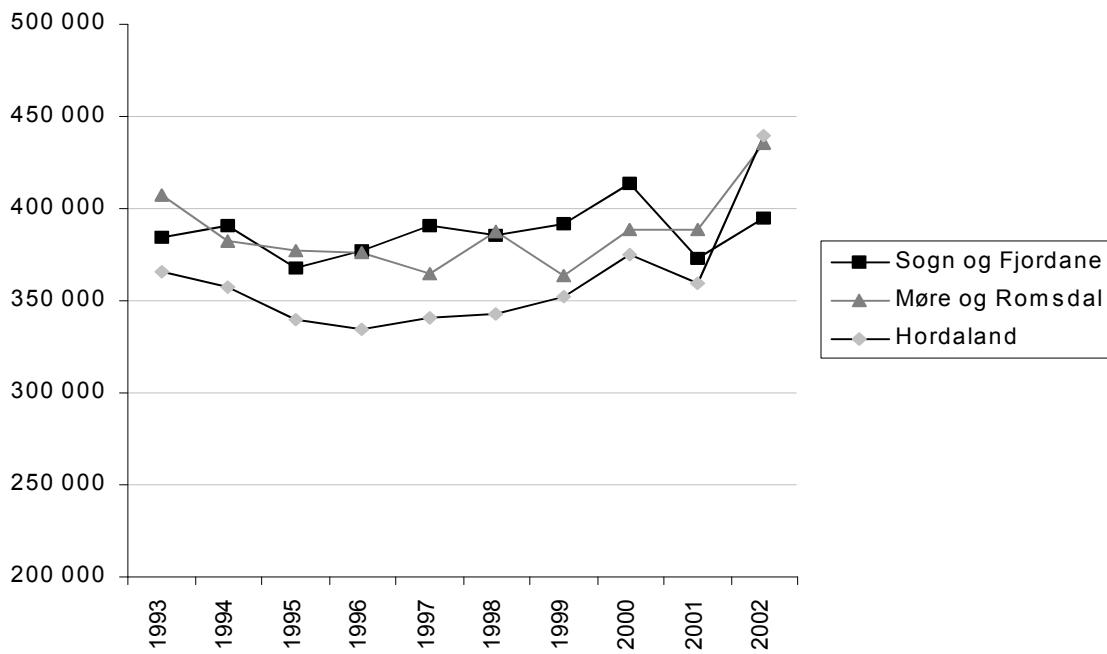
Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår.

Nettoinntekta viser realvekst i siste tiårsperioden både for Vestlandet og for heile landet. Nettoinntekta for brukarfamilien auka også siste året. Dette har årsak i auka lønsinntekt og driftsoverskot frå jordbruksbruket (figur 3.11 og figur 3.1).

Figur 3.11 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

Det er ikkje så stor skilnad mellom dei tre vestlandsfylka med tanke på nettoinntekt. Hordaland har lege noko under dei andre fylka mesteparten av perioden, men siste året hadde brukarfamiliane frå Hordaland høgast gjennomsnitts nettoinntekt.

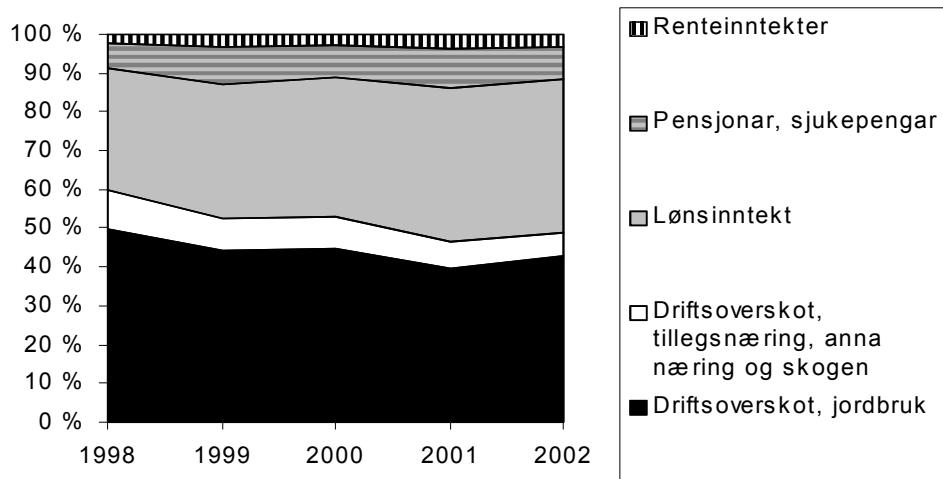

Figur 3.12 Nettoinntekt i middel per bruk i Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal

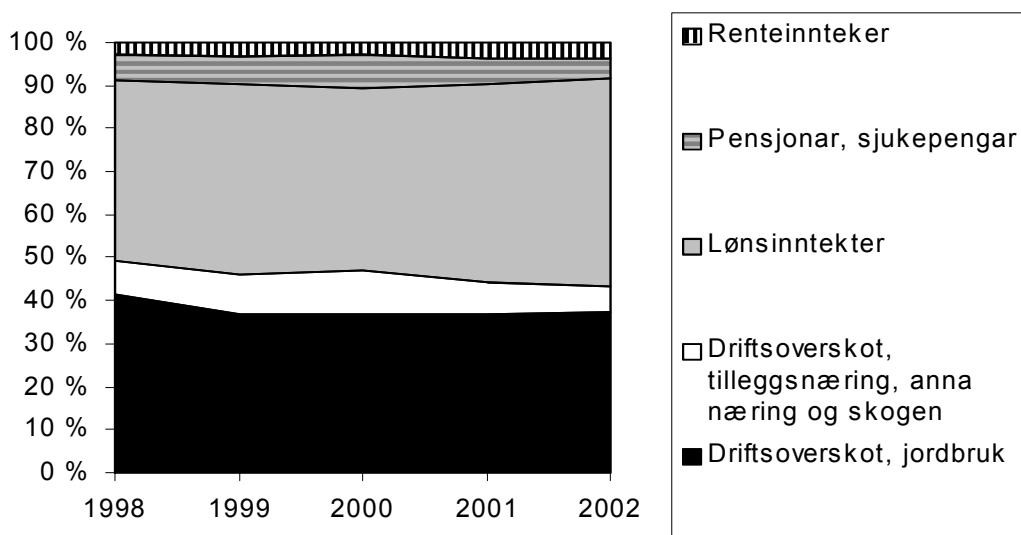
I figurane (figur 3.13, figur 3.14 og figur 3.15) har vi laga ein prosentvis fordeling av alle inntektene til brukarfamilien, fordelt på vestlandsfylka. Driftsoverskot og lønnsinntekt utgjer like mykje av samla inntekt hjå brukarfamilien i Hordaland. I 1993 kom om lag 50 % av inntekta til brukarfamilien frå jordbruksdrift, medan lønsinntekt sto for om lag 30 %. I 2002 er 40 % av inntekta er lønsinntekt og 40 % er driftoverskot frå jordbruksdrift.

I Sogn og Fjordane og i Møre og Romsdal har utviklinga over femårsperioden vore stabil.

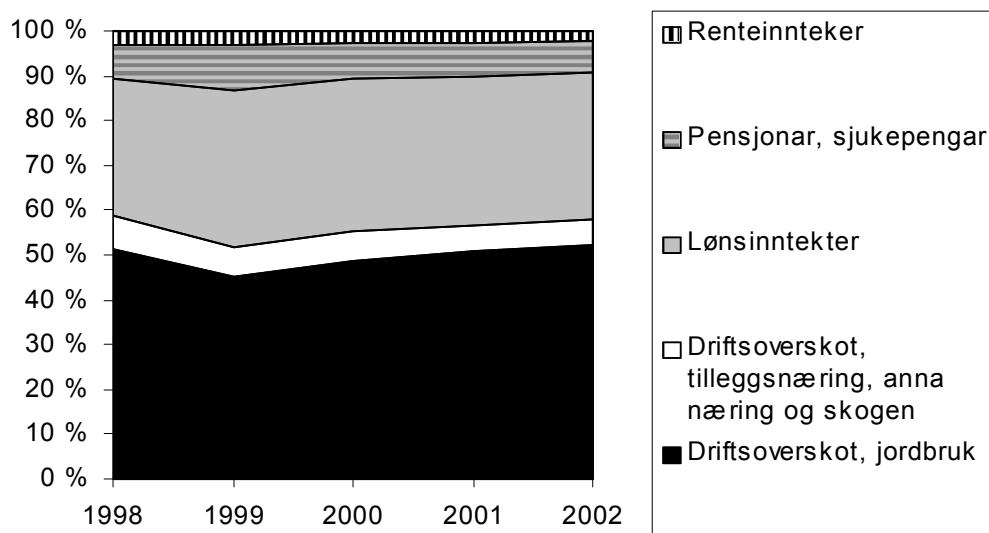
Det er interessant å sjå at dersom lønsinntekt og driftoverskotet frå jordbruksdrift vert slegne i saman, er den prosentvise fordelinga på om lag 80 % på alle dei tre fylka for alle dei fem åra. Dei resterande 20 % er fordelt på ulike pensjonar, sjukepengar, driftoverskot i skog og tilleggsnærings- og renteinntekter.

Figur 3.13 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Hordaland

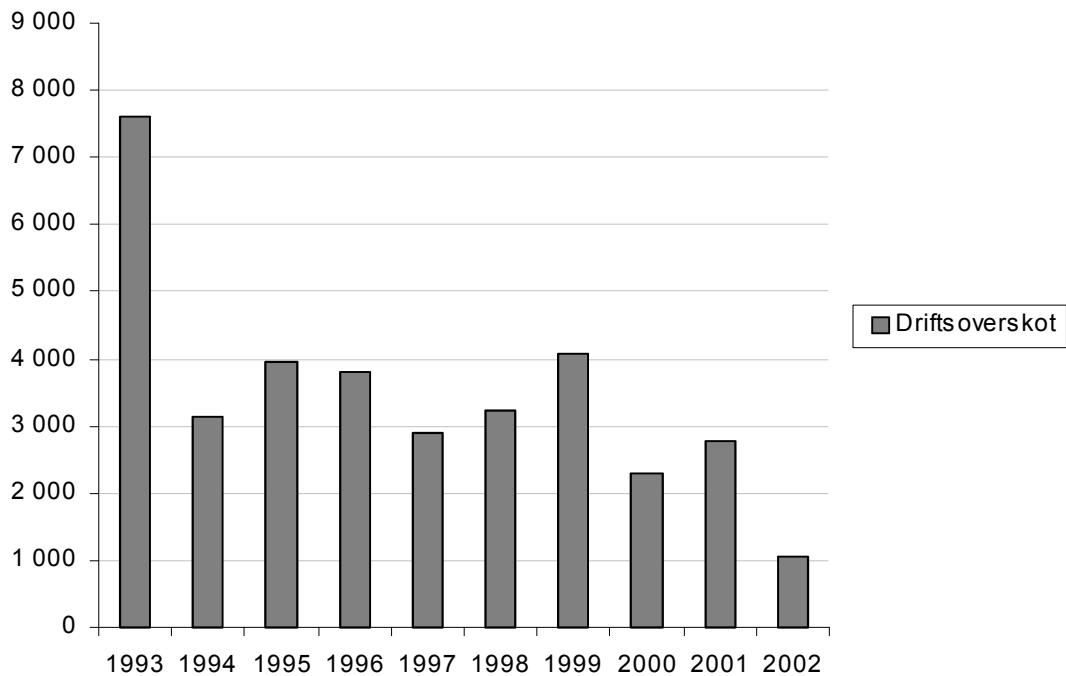
Figur 3.14 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Sogn og Fjordane

Figur 3.15 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien i Møre og Romsdal

3.3.2 Skogbruket

Dei fleste gardsbruka i driftsgranskningane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruken driv lite aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjer berre ein liten del av totalinnntekta. På ein del bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet ligg jamt lågt, rundt kr 3–4 000 frå 1994 til 1999 (figur 3.16). Dei siste tre åra er driftsoverskotet redusert. Årsaka er låge prisar på tømmer og dermed redusert aktivitet i skogen.

Figur 3.16 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

3.4 Soliditet

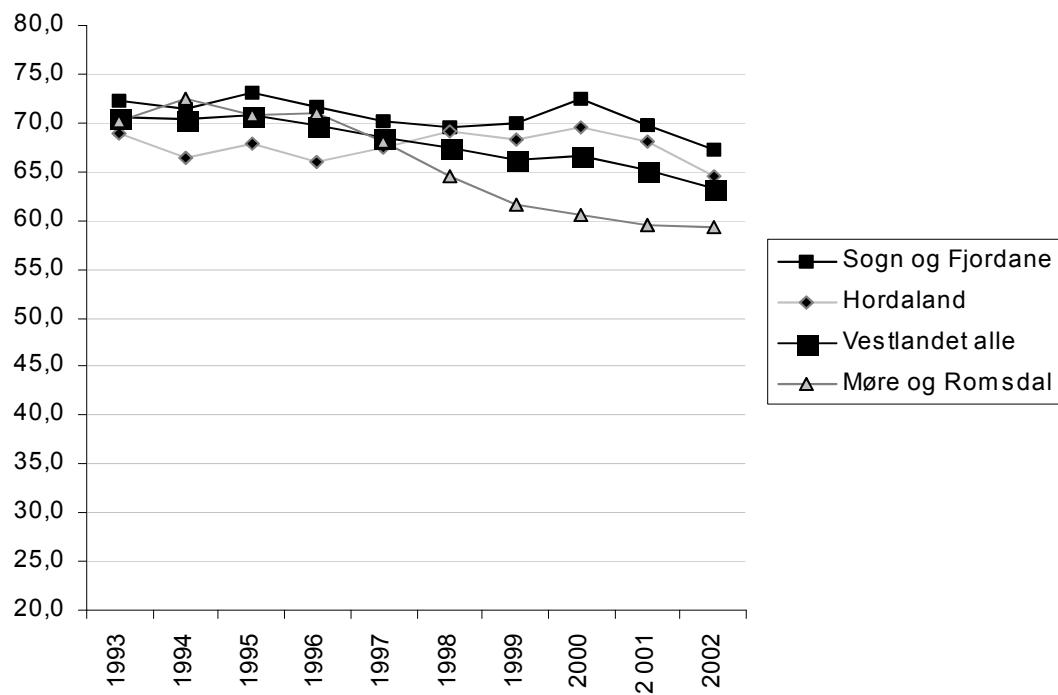
3.4.1 Eigenkapitalprosent

Soliditet er eit uttrykk for evna til å tåle tap. Ein kan bruke nøkkeltal for å vise dette, mellom anna eigenkapitalprosenten. Det syner kor stor del av eigendelane som er finansiert med eigenkapital.

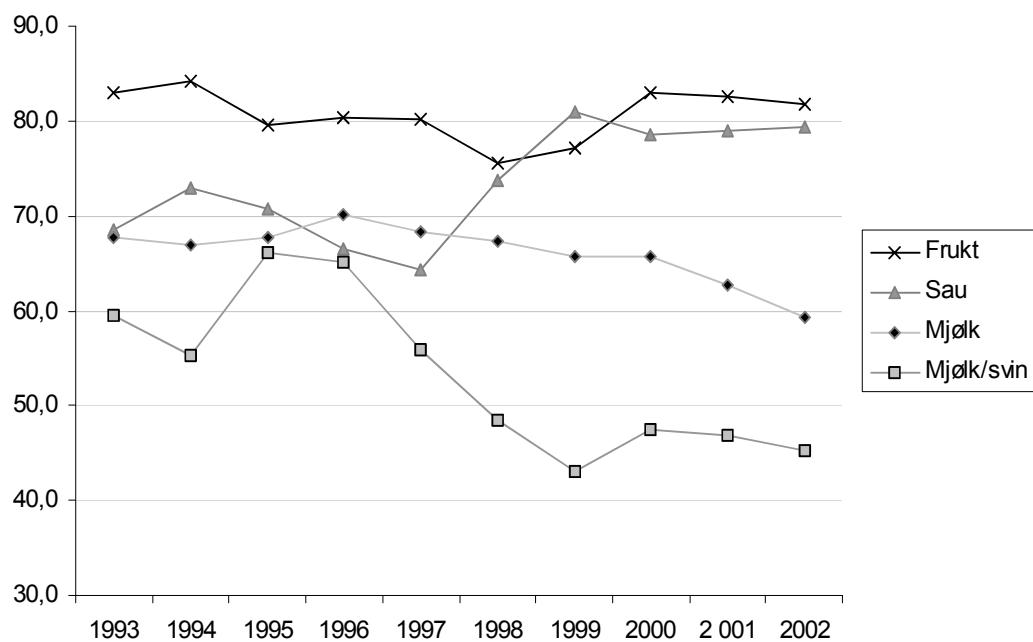
Det er vanleg oppfatning at eigenkapitalprosenten bør vere over 50. Høg eigenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rente på lånt kapital har mykje å seie for kor høg eigenkapitalprosenten treng vere. I materialet er alle eigedelar til brukarfamilien med.

Vestlandet har redusert eigenkapitalprosenten dei siste to åra (figur 3.17). Møre og Romsdal har redusert eigenkapitalprosenten frå 71 % i 1996 til 59 % i 2002. Hordaland og Sogn og Fjordane har hatt ei ganske lik utvikling dei siste to åra med ein reduksjon i eigenkapitalprosenten på om lag 6 %.

Ser vi på dei ulike driftsformene (figur 3.18), er det driftsforma mjølk/ svin som har lågast eigenkapitalprosent. Dette kan tyde på at auka investeringar er finansiert med lånt kapital (jf. figur 3.20). For dei andre driftsformene har eigenkapitalprosenten vore svært stabil gjennom heile perioden.

Figur 3.17 Eigenkapitalprosent for vestlandsfylka

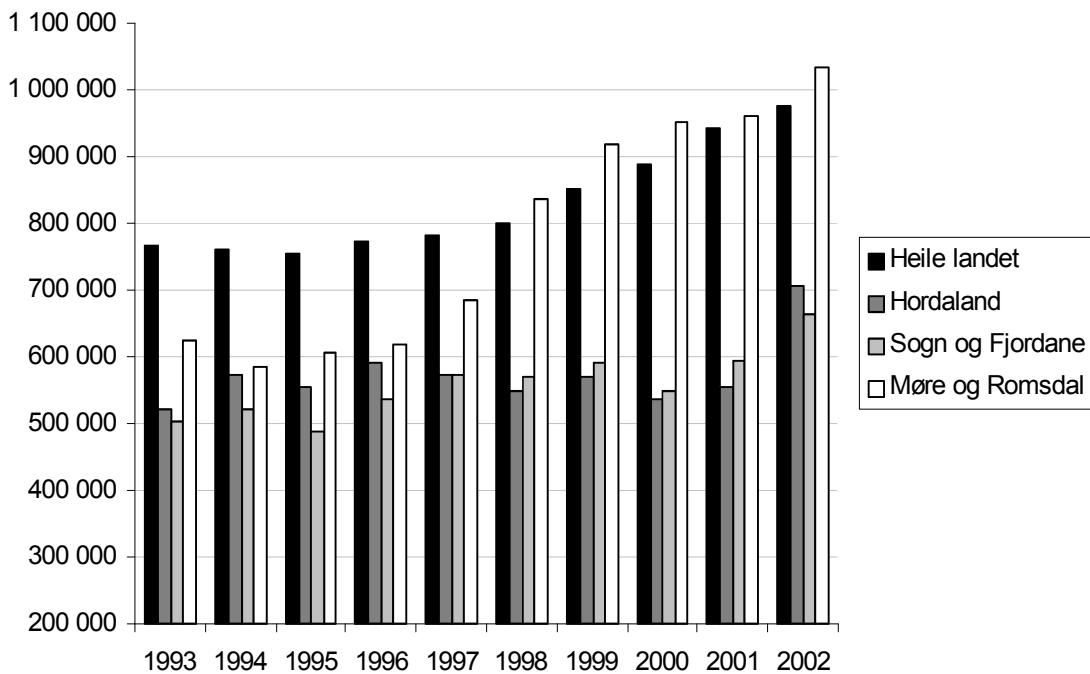

Figur 3.18 Eigenkapitalprosent for dei ulike driftsformene

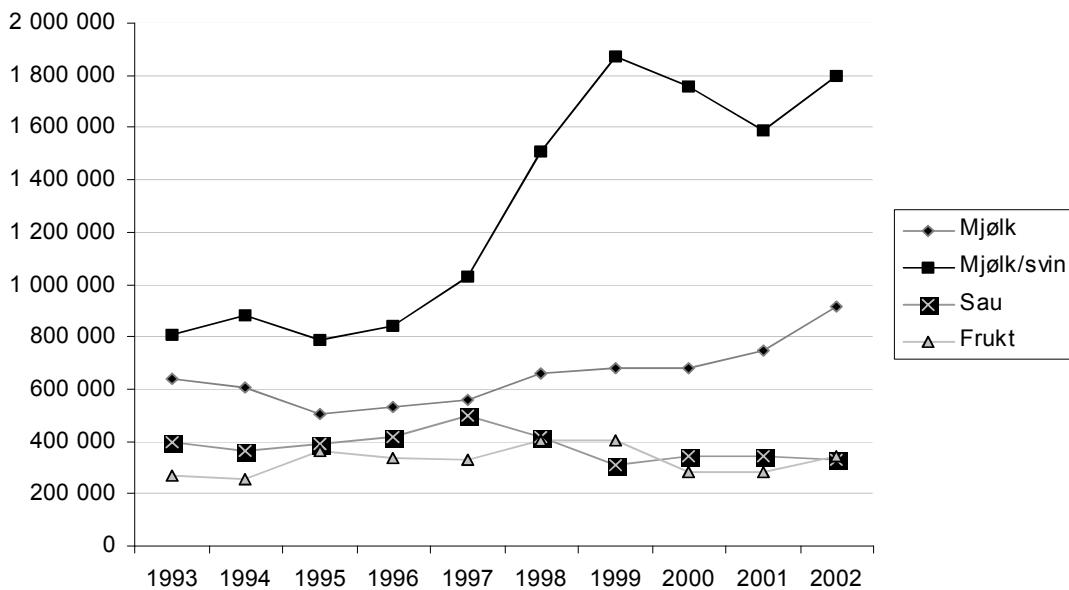
3.4.2 Gjeld

Sidan 1995 har gjelda auka for heile landet (*figur 3.19*). Den same trenden kan vi sjå for Møre og Romsdal. Det kan forklare reduksjonen i eigenkapitalprosenten (jf. *figur 3.17*) for dette fylket. I Hordaland og Sogn og Fjordane har gjelda halde seg stabil i gjennom heile perioden med unntak av år 2002, då gjelda auka med høvesvis kr 150 000 og kr 70 000 i middel.

Bruk med mjølk/ svin har den høgaste gjelda og lågaste eigenkapitalprosenten. Årsaka er som nemnt høge investeringar på slutten av nittitalet i samband med endra husdyrforskrifter og auke i produksjonen (*figur 3.20* og *figur 3.22*). Frukt- og sauebruka har svært låg gjeld. Det har vore investert lite i desse driftsformene dei siste åra(jf. *figur 3.22*).

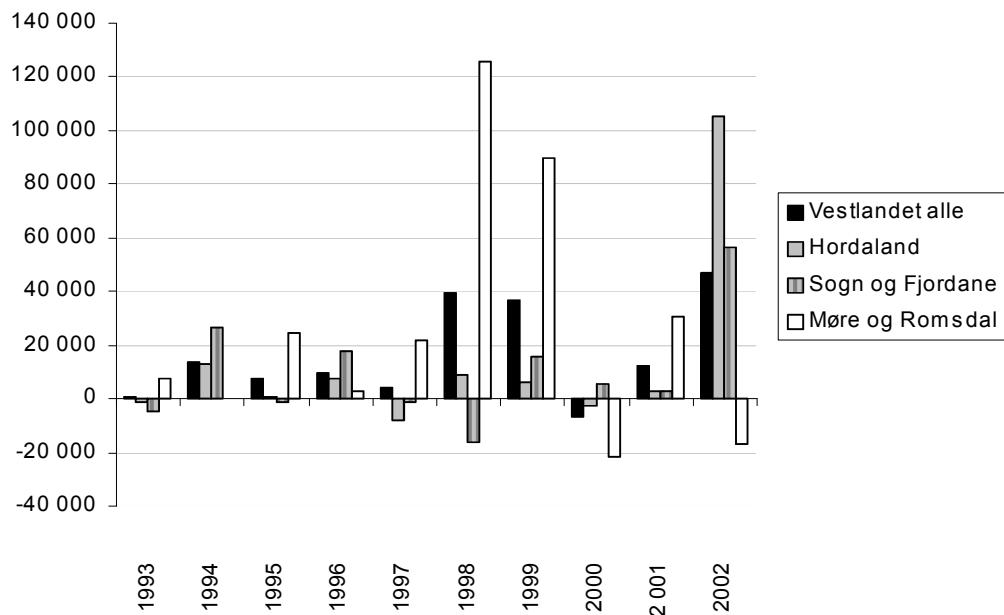
Figur 3.19 Gjeld i middel per bruk for heile landet og vestlandsfylka

Figur 3.20 Gjeld i middel per bruk for dei ulike driftsformene

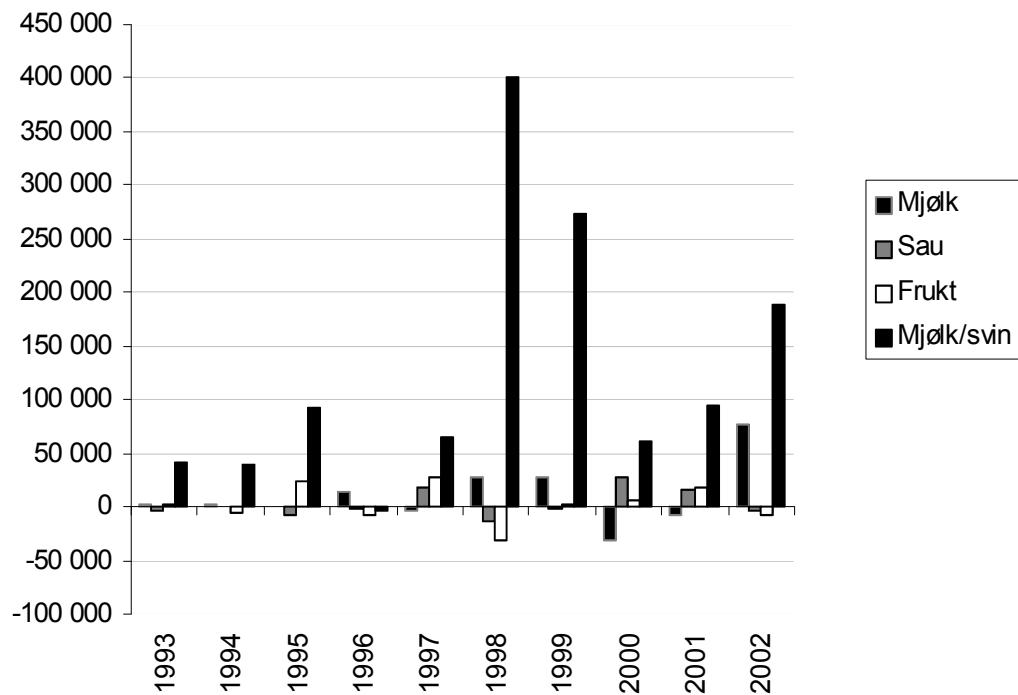
3.5 Nettoinvestering

Ved på sjå på nettoinvesteringane (figur 3.21) gjennom perioden, får vi stadfesta tala over. Møre og Romsdal har den høgaste nettoinvesteringa gjennom perioden, og det er i hovudsak mjølk/ svinebruka som står for investeringa (figur 3.22).

Figur 3.21 Nettoinvesteringar for Vestlandet og dei tre vestlandsfylka

I grupper med få bruk vil store investeringar på enkeltbruk i eit år gjere utslag på heile gruppe. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid. Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering kvart år sidan 1993 med unntak av 2000. Det vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. For 2002 hadde Vestlandet den høgaste nettoinvesteringa i landet med kr 47 000 per bruk i gjennomsnitt. Det er særleg investeringar i nokre store driftsbygningars på enkeltbruk som slår ut.

Figur 3.22 Nettoinvesteringar for dei ulike driftsformene

4 Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2002

Driftsgranskingane i jordbruket er basert på eit tilfeldig utval av 961 bruk over heile landet. I alt omfattar granskinga 178 bruk frå Vestlandet; 56 i Hordaland, 62 i Sogn og Fjordane og 60 i Møre og Romsdal. Jordbruksarealet for desse bruka var i middel 160 dekar, 13 dekar meir enn i 2001. Arbeidsinnsatsen til familien var i 2002 i middel 2 263 timer. Dette utgjer 1,2 årsverk à 1 845 timer og er ein nedgang på 0,8 %. Leigd arbeid utgjer 755 timer, ein auke på 117 timer. Jordbrukskapitalen var i middel per bruk kr 1 096 000.

Timetalet per årsverk i jordbruket er redusert frå 1 860 timer til 1 845 timer frå 2001 til 2002. Alle resultatmål i tabellane er derfor omrekna til kr per årsverk à 1 845 timer.

Hovudtendensar for 2002:

- **Svært godt år for fruktproduksjonen**
- **Auke i resultatet for dei fleste gruppene**
- **Framleis svakt resultat i sauehaldet**

I materialet for jordbruksforhandlingane er vederlag til arbeid og eigenkapital eit sentralt resultatmål. Vi har difor valt å presentere dette også frå driftsgranskingane. Dette kjem fram ved å legge til leigd arbeid til driftsoverskotet og trekke frå kår og renteutgifter til lånt kapital i jordbruksdrifta. Resultatet viser ein auke frå 133 000 til kr 144 200 (8,4 %) frå 2001 til 2002. Det er ikkje teke omsyn til verknad av auka skattefrådrag.

Tala frå NILF viser at lønsemda varierer med bruksstorleik og driftsform. Av dei 178 brukka på Vestlandet som er med, har 8 bruk mindre enn 50 dekar innmark, 42 bruk har mellom 50 og 100 dekar innmark, 83 bruk har mellom 100 og 200 dekar og 30 bruk er mellom 200 og 300 dekar. Tretten bruk er større enn 300 dekar. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk (1 845 timer) for dei minste bruka var kr 106 600, medan bruka mellom 200 og 300 dekar oppnådde kr 130 100 per årsverk. Ulik driftsform forklarar mykje av skilnaden i vederlag mellom gruppene.

Mjølkeproduksjon har i mange år utgjort basisen for landbruket på Vestlandet. Det er difor flest bruk i denne gruppa (85). Talet på årskyr var i 2002 i middel 14,1, ein auke på 0,7 frå

2001. Mjølkebruket har i middel 177 dekar jord, ein auke på 15 dekar jord. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk auka med kr 6 000 til kr 153 200. Dette er ein auke på 4 %. Årsaka til auken ligg i høgare prisar på mjølk samt auka produksjonsomfang.

Kombinasjonen mjølkeproduksjon/svinehald har tradisjonelt hatt best lønsemrd. Siste året viser ein liten auke i resultatmåla også for denne gruppa. Dette er relativt store bruk med 218 dekar innmark i middel. Driftsforma omfattar i alt 13 bruk med eit middels produksjonsomfang på 12,6 årskyr, 22 purker og 259 slaktegrisar. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 161 800. Det er ein auke på 2 % frå 2001. Der er auke i prisen på svinekjøt med kr 1,37 per kg, men hovudårsaka til auken i resultatmåla frå 2001 til 2002 er auka mjølkeinntekter og auke i tilskot. Store investeringar i svinehaldet har auka produksjonsvolumet dei siste åra for denne gruppa.

Sauehaldet (20 bruk) viser ein liten framgang i 2002 samanlikna med 2001. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk var i 2002 kr 52 800. Dette er ein auke på kr 5 900 frå året før. Inntekter frå kjøt- og ullproduksjon viser små endringar, medan det er auke i produksjons tilskot. Oppnådd pris på kjøt frå sau og lam er nokolunde uendra.

Frukt/sauehald (17 bruk) hadde eit svært godt resultat i 2002. Store fruktavlingar har resultert i auka inntekter for denne gruppa. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk auka med kr 57 100 til kr 157 400 per årsverk (57 %). Resultatet i fruktnæringa svingar mykje frå år til år, og resultatet er til dømes 20 % høgare enn år 2000 som også var eit godt år.

Driftsoverskotet per bruk på Vestlandet var i 2002 i middel kr 208 400 mot kr 182 800 i 2001. Dette er ein auke på 14 %. Driftsoverskotet skal gje vederlag til familien sitt arbeid i drifta samt eit rimeleg rentekrav for kapitalinnsatsen. For mjølkeproduksjon var driftsoverskotet per bruk kr 230 200, mot kr 203 200 i 2001. Driftsoverskotet per bruk auka med 3,5 % for kombinasjonen mjølk og svin. Det er liten auke for sauehaldet også med omsyn til driftsoverskot per bruk. For 2002 er resultatet kr 36 600 i middel, ein auke på kr 2 900 frå 2001. Driftsoverskotet gjekk opp med kr 107 200 til kr 233 000 for bruk med frukt kombinert med sau.

Driftsgranskingane viser at inntekter utanom den tradisjonelle jordbruksdrifta utgjer ein stor del av samla inntekter for brukarfamilien. Ein del av desse inntektene er anna næring med basis i ressursane på bruket. Inntekter utanom jordbruksdrifta utgjorde i 2002 56 % av samla inntekter til familien. Går vi litt tilbake i tid, utgjorde dette 35% i 1990, 24% i 1985 og 15% i 1980.

Nettoinntekta i middel for brukarfamilien viser ein auke på 10% til kr 422 500. Nettoinntekta omfattar driftsoverskot frå jord- og skogbruk, andre næringar, løner, trygder og pensjoner, dessutan renteinntekter og verdi av eige arbeid på nyanlegg. Gjeldsrenter og kår er trekte frå. Auken skriv seg frå auke i bidraget frå jordbruksdrifta og auka lønsinntekter.

Nettoinvesteringar er sum investeringar i jordbruksdrifta med frådrag av kapitalslit (avskrivningar), fråsal og eventuelle investeringstilskot. Det var positiv nettoinvestering samla for Vestlandet (kr 47 200 per bruk i snitt). Samanlikna med resten av landet hadde Vestlandet høgst nettoinvestering i 2002. Det var positiv nettoinvestering i Hordaland og Sogn og Fjordane, medan Møre og Romsdal hadde negativ nettoinvestering. Ei positiv nettoinvestering vil seie at ein aukar verdien på produksjonsmidlane i løpet av året.

Samla gjeld auka med kr 95 600 frå 2001, og utgjer i middel kr 791 800 for alle deltakarbruka på Vestlandet. Samla innbetaling av gjeldsrenter auka med kr 3 000 til kr 44 600.

Alle dei presenterte resultata er middeltalet frå grupper av bruk. Det er stor spreng i materialelet, noko som ikkje kjem fram her. Middeltalet for dei 178 brukene gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruksdrifta på Vestlandet har vore.

Tabell 4.1 Samla oversikt for 2002

	Tal bruks	Gj. areal i dekar	Driftsoverskot per bruks	Vederlag til arbeid og eigen- kapital per arsverk	
			2001	2002	2001
Vestlandet, alle	178	160	182 800	208 400	133 000
Hordaland	56	131	159 500	201 000	123 300
Sogn og Fjordane	62	144	152 600	161 600	126 000
Møre og Romsdal	60	205	235 700	263 800	146 000
Bruk < 50 dekar	8	41	70 200	128 200	69 000
« 50 - 100 dekar	42	74	110 500	144 600	101 900
« 100-200 dekar	83	149	203 200	219 600	145 700
« 200-300 dekar	30	233	227 900	219 800	135 900
Mjølkeproduksjon	85	177	203 200	230 300	147 200
Mjølk/sauehald	27	184	197 100	203 000	124 900
Mjølk/swinehald	13	218	355 000	367 300	158 500
Sauehald	20	117	33 700	36 600	46 900
Frukt med sau	17	61	125 800	233 000	100 300
					157 400

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner

Tabell 4.2 Vederlag til arbeid og eigenkapital per arsverk a 1845 timar i Vestlandsjordbruket i perioden 1975–2002

Tal bruks		Vederlag til arbeid og eigenkapital per arsverk		Konsumpris- indeks
		Nominelle kr	2002-kr	
1975	174	31 500	129 600	26,8
1980	156	65 600	179 700	40,2
1985	167	93 700	166 700	61,9
1990	178	120 800	158 900	83,7
1995	179	125 000	146 100	94,2
1998	173	130 800	144 000	100,0
1999	171	123 000	132 700	102,3
2000	171	134 000	139 800	105,5
2001	172	132 900	134 700	108,7
2002	178	144 200	144 200	110,1

5 Tabellsamling 1998–2002

1. Landsdeltal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–100 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–200 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–300 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, geitehald
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
14. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
15. Vestlandet, driftsformer, frukt

Tabellsamlinga inneholder tabellar med tal fra driftsgranskningane for åra 1998–2002. Det er presenterte tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Tabellane er nummererte fortøande, og kvar tabell er delt inn i tre delar, a, b og c. Del a, produksjonstekniske data og oppnådde prisar, inneholder opplysningar om tal bruk som er med, arealopplysningar, opplysningar om produksjon og yting, arbeidsforbruk og oppnådde prisar. I del b, produksjonsinntekter og kostnader per bruk, finn ein produksjonsinntekter frå planteproduksjon, husdyrhald og produksjonstillegg og variable og faste kostnader. Den siste delen, c, resultat og balanse, viser ulike resultatmål og ei oversikt over balansen pr 31.12.

Tabell 1a Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	173	171	171	172	178
Alder på brukar	46	47	47	47	46
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	1,7	2,0	1,7	2,5	3,6
Korn i alt, FEm per daa	287	441	366	289	354
Grovfôr i alt, daa	120,8	124,3	130,0	139,9	152,0
Grovfôr i alt, FEm per daa	395	387	379	370	367
Frukt og bær, daa	3,7	3,8	3,9	3,4	3,3
Jorbruksareal i alt, daa	127,6	131,1	136,9	147,1	160,2
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	390	386	376	366	367
Leigd areal, daa	33,3	36,7	38,4	43,5	50,8
Husdyrproduksjon					
Arskyr	8,6	8,8	8,9	9,1	9,3
Omsett mjølk, liter	47 025	47 679	48 840	49 666	51 431
Mjølkekvote	49 656	49 725	50 231	51 364	53 991
Mjølk, per årsku, kg	6237	6118	6156	6231	6306
Storfekjøt, kg omsett	1946	2051	2190	2027	2052
Tal grisekull	2	3	3	3	3
Slaktegris, kg omsett	813	1039	1120	1526	1435
Vinterfora sauер	20	21	20	23	26
Kg kjøt per vf sau	25	25	26	24	25
Ull, kg omsett	97	98	101	126	125
Mjølk per årsgeit, kg	516	483	491	506	438
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 912	1 900	1 923	1 954	1 903
Ektefelle	393	336	350	312	344
Barn under 17 år	26	33	40	27	16
Sum familie	2 331	2 268	2 312	2 293	2 263
Leigd arbeid	392	418	409	402	475
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 230	246	240	236	280
Timar jordbruket	2 953	2 932	2 961	2 931	3 018
Timar skogbruket	66	67	65	69	52
Timar nyanlegg	49	51	42	45	62
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg	1,87	1,71	1,58	1,48	1,71
Havre		1,67	1,63		
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,65	3,25	3,16	3,40	3,52
Kukkjøt	⁴⁾ 34,31	31,29	23,60	25,39	25,23
Anna storfekjøt	40,26	36,97	27,87	30,79	30,28
Smågris, kr per stk	788	686	615	745	773
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾ 22,29	20,14	18,87	20,35	21,73
Sau- og lammekjøt	⁴⁾ 35,20	37,73	30,73	29,20	28,69
Ull	33,02	32,32	31,00	32,43	33,57
Geitemjølk, liter	⁵⁾ 7,51	5,14	3,76	3,77	3,67
Egg	11,13	11,64	10,10	10,47	12,49

1) Inkl. distriktsstilskot og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstilskot og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstilskot og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 1b Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Korn	896	1 131	652	645	1 750
Frukt	16 480	19 470	23 746	16 248	24 473
Andre planteprodukt	5 724	5 298	4 280	8 212	8 108
Planteprodukt	23 100	25 899	28 679	25 104	34 332
Storfø, mjølk	212 785	211 443	154 126	168 846	181 039
Stofe, livdyr og slakt	83 548	72 230	67 390	66 934	72 577
Smågris	7 085	7 030	5 300	7 781	9 113
Slaktegris	18 559	19 360	22 360	31 884	31 068
Purker og rånar	4 977	5 328	3 169	4 550	6 606
Sau, livdyr og slakt	18 758	20 753	17 753	16 478	17 317
Ull	3 434	3 141	3 440	3 694	4 278
Geit, mjølk	7 891	7 994	4 034	4 221	3 389
Geit, livdyr og slakt	331	203	251	211	363
Fjørfe, egg	3 561	4 928	9 139	7 754	2 850
Fjørfe, livdyr og slakt	4 196	1 711	-1 452	1 312	737
Andre innt. husdyrhaldet	237	405	212	652	159
Husdyrprodukt	365 362	354 525	285 723	314 317	329 495
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	59 301	49 221	48 487	48 710	54 317
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	698	528	738	716	1 072
Prod. tillegg, husdyr	43 589	48 213	54 503	54 002	59 943
Botnfrådrag	¹⁾				-6 092
Ref. avløysarutgifter	31 125	32 647	39 890	38 923	45 064
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			84 905	80 817	86 235
Andre tilskot og trygder	11 569	17 056	19 372	16 111	20 842
Leigeinntekter traktor og reiskap	4 142	4 781	5 680	4 200	5 932
Traktor i skogen	2 351	2 087	2 027	2 450	2 253
Anna	449	2 627	3 791	453	2 360
Produksjonsinntekter i alt	541 686	537 584	573 796	585 804	635 752
Kraftfôr	102 607	104 024	102 726	109 228	110 683
Andre fôrkostnader	4 846	4 282	6 752	4 940	4 612
Såvarer	1 981	2 033	1 763	2 275	2 426
Handelsgjødsel og kalk	16 191	16 100	14 919	15 522	16 890
Konserveringsmidlar	4 332	4 502	4 667	4 522	5 089
Kjøp av dyr	10 439	11 148	10 650	12 700	17 583
Forbr.art. og diverse	22 371	24 188	27 313	28 533	31 179
Variable kostnader	162 767	166 278	168 791	177 720	188 461
Leidt arbeid	44 775	51 339	50 494	52 241	53 517
Drivstoff	5 623	5 734	7 748	7 802	8 889
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 102	3 385	3 380	3 447	3 669
Vedl. hald driftsbygningar	14 198	12 935	14 649	14 890	16 406
Vedl. hald traktor og maskiner	25 773	23 694	24 520	25 136	29 834
Avskrivingar	59 061	63 025	67 163	66 787	67 505
Maskinleige	5 195	5 519	6 386	6 200	7 667
Andre kostnader	39 972	41 294	45 170	48 682	51 316
Faste kostnader	197 699	206 925	219 510	225 185	238 803
Kostnader i alt	360 466	373 203	388 301	402 905	427 264

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på eigen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 1c Landsdelstal, Vestlandet
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot	181 220	164 381	185 495	182 899	208 488
- Renter av aktiva i jordbruket	59 242	66 545	69 808	71 118	76 725
Familiens arb. forteneste ¹⁾	121 978	97 836	115 687	111 781	131 763
Familiens arb. forteneste per årsverk	87 876	71 801	83 637	81 548	95 597
Lønsevne i alt	166 753	149 175	166 182	164 020	185 280
Lønsevne per time	56,47	50,87	56,13	55,96	61,39
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	130 789	123 316	134 014	132 982	144 211
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	181 220	164 381	185 495	182 899	208 488
Driftsoverskot, skogbruk	2 930	3 782	2 200	2 752	1 062
Driftsoverskot, tilleggsnæring	11 236	11 919	14 383	10 855	16 691
Driftsoverskot, anna næring	18 210	15 703	18 538	14 485	8 944
Lønsinntekt	132 489	148 699	160 566	168 154	185 993
Pensjonar	11 931	16 939	15 009	15 537	16 672
Sjukepengar	5 368	2 691	6 027	9 202	5 417
Andre kapitalinntekter	5 734	11 058	11 029	6 290	6 873
Arbeid nyanlegg	5 472	5 952	5 099	5 729	8 377
Renteinntekter	10 171	12 498	10 939	14 013	14 203
- Renteutgifter	28 569	35 337	36 632	41 642	44 643
- Kår	4 021	3 804	4 296	5 108	5 574
Nettoinntekt	352 171	354 481	388 357	383 166	422 503
Privatforbruk eks. skatt	249 454	257 632	274 538	283 729	282 784
Skatt	93 188	107 759	109 258	113 508	115 238
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	233 078	242 787	244 186	239 115	255 199
Andre krav	75 463	75 105	73 125	72 587	78 815
Omløpsmidlar jordbruket	86 374	76 469	80 695	81 062	90 878
Omløpsmidlar skog og andre næringar	50 632	63 449	65 647	77 152	80 261
Omløpsmidlar i alt	445 547	457 810	463 653	469 916	505 153
Anleggsmidlar jordbruk	845 413	883 566	912 797	941 326	1 032 743
Anleggsmidlar skogbruk	29 724	30 140	33 639	32 655	34 365
Anleggsmidlar anna næring	61 110	57 507	52 160	57 322	57 758
Hovudbygning	367 276	391 111	402 939	412 423	440 367
Privat	73 510	82 407	79 181	87 660	90 740
Anleggsmidlar i alt	1 377 033	1 444 730	1 480 716	1 531 386	1 655 973
Eigedeler i jordbruket	931 787	960 036	993 492	1 022 387	1 123 620
Eigedeler i alt	1 822 579	1 902 539	1 944 369	2 001 302	2 161 126
Kortsiktig gjeld	161 207	168 550	166 368	173 908	165 781
Langsiktig gjeld	432 109	473 085	483 794	522 363	626 092
Eigenkapital	1 229 263	1 260 905	1 294 207	1 305 031	1 369 253

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

**Tabell 2a Fylkestal, Hordaland
Produksjonstekniske data og opnådde prisar**

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	56	58	57	55	56
Alder på brukar	47	48	48	47	46
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa		0,3	0,2	0,5	0,6
Korn i alt, FEm per daa		354	186	350	413
Grovfôr i alt, daa	101,5	103,9	107,2	114,2	119,7
Grovfôr i alt, FEm per daa	348	337	331	320	321
Frukt og bær, daa	9,5	10,3	10,7	9,4	9,3
Jorbruksareal i alt, daa	112,4	115,7	119,3	125,2	131,0
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	349	339	334	322	322
Leigd areal, daa	28,5	32,0	29,6	29,0	34,5
Husdyrproduksjon					
Arskyr	6,1	6,4	6,3	6,3	6,2
Omsett mjølk, liter	34 335	34 247	33 758	34 319	34 862
Mjølkekvote	36 913	36 093	34 828	36 820	37 381
Mjølk, per årsku, kg	6274	6089	6152	6 289	6 361
Storfekjøt, kg omsett	1384	1380	1431	1424	1 264
Tal grisekull	1	1	1	1	1
Slaktegris, kg omsett	663	799	823	1 110	1 009
Vinterfora sauer	24	23	24	26	28
Kg kjøt per vf sau	26	25	25	25	25
Ull, kg omsett	118	116	122	150	129
Mjølk per årseit, kg	451	470	473	482	350
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1921	1829	1785	1 862	1 825
Ektefelle	392	315	364	322	349
Barn under 17 år	13	18	32	24	21
Sum familie	2325	2162	2180	2 208	2 196
Leigd arbeid	339	337	370	316	372
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 289	288	318	272	319
Timar jordbruket	2953	2787	2868	2796	2 886
Timar skogbruket	73	78	81	86	58
Timar nyanlegg	46	52	33	26	89
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg		1,67	1,58	1,27	1,66
Havre					
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,58	3,31	3,14	3,43	3,62
Kukkjøt	⁴⁾ 34,32	31,18	23,84	25,48	24,97
Anna storfekjøt	40,19	36,86	28,16	30,87	30,10
Smågris, kr per stk	777	621	588	769	820
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾ 22,14	20,39	18,64	20,51	21,89
Sau- og lammekjøt	⁴⁾ 35,44	38,05	30,43	29,74	28,78
Ull	32,92	31,56	31,22	32,13	33,16
Geitemjølk, liter	³⁾ 7,31	5,26	3,52	3,65	4,29
Egg	11,23	11,61	10,04	10,46	12,48

1) Inkl. distrikts tilskot og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distrikts tilskot og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distrikts tilskot og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 2b Fylkestal, Hordaland
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Korn		143	42	198	371
Frukt	40 995	43 713	57 493	36 884	62 414
Andre planteprodukt	3 077	3 063	2 284	4 153	4 336
Planteprodukt	44 072	46 918	59 820	41 235	67 122
Storf, mjølk	157 955	158 888	105 881	117 733	126 343
Stofe, livdyr og slakt	61 492	48 927	44 498	44 478	45 005
Smågris	1 791	898	1 047	747	2 253
Slaktegris	16 053	15 001	15 489	23 951	22 186
Purker og rånar	1 487	751	18	1 345	3 902
Sau, livdyr og slakt	23 356	22 734	20 183	19 688	20 086
Ull	3 945	3 466	3 896	4 434	4 633
Geit, mjølk	4 509	4 485	2 125	2 199	3 651
Geit, livdyr og slakt	83	46	230	55	284
Fjørfe, egg	10 699	11 149	24 602	23 968	9 029
Fjørfe, livdyr og slakt	12 105	5 779	-4 825	4 591	2 317
Andre innt. husdyrhaldet	374	705	213	1 614	120
Husdyrprodukt	293 849	272 827	213 358	244 804	239 808
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	50 821	40 520	39 781	39 792	42 690
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn			124	121	183
Prod. tillegg, husdyr	37 460	40 850	45 202	44 157	47 939
Botnfrådrag	¹⁾				-6 321
Ref. avløysarutgifter	26 002	27 115	33 245	33 451	36 207
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			64 355	62 297	67 137
Andre tilskot og trygder	27 395	31 163	38 062	27 797	42 637
Leigeinntekter traktor og reiskap	3 690	3 426	3 721	3 110	4 746
Traktor i skogen	2 093	1 956	2 232	2 470	2 000
Anna	848	7 540	11 345	1 396	7 002
Produksjonsinntekter i alt	486 230	472 315	511 246	500 631	551 151
Kraftfôr	81 819	78 591	81 743	84 544	76 496
Andre fôrkostnader	4 378	3 568	6 159	5 631	5 100
Såvarer	1 862	2 246	2 071	2 548	2 271
Handelsgjødsel og kalk	13 186	13 221	12 329	12 123	13 639
Konserveringsmidlar	3 399	3 492	3 499	3 569	4 316
Kjøp av dyr	13 289	10 837	8 964	17 663	18 748
Forbr.art. og diverse	19 924	22 191	25 889	24 783	28 619
Variable kostnader	137 857	134 147	140 655	150 861	149 189
Leidt arbeid	37746	43927	45 803	45 514	44 453
Drivstoff	4933	4991	6 298	6 032	7 218
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	2961	3984	3 929	3 406	3 778
Vedl. hald driftsbygningar	13632	12049	12 839	13 269	14 066
Vedl. hald traktor og maskiner	23065	21178	20 671	21 772	25 069
Avskrivingar	51607	50790	53 726	52 416	53 196
Maskinleige	4017	3194	3 922	3 786	6 538
Andre kostnader	37012	37343	42 244	44 047	46 616
Faste kostnader	174 973	177 457	189 431	190 245	200 937
Kostnader i alt	312 829	311 604	330 086	341 105	350 124

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 2c Fylkestal, Hordaland
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Driftsoverskot	173 401	160 711	181 160	159 526	201 027
- Renter av aktiva i jordbruket	49 298	53 252	55 698	57 626	63 138
Familiens arb. forteneste ¹⁾	124 103	107 459	125 462	101 900	137 889
Familiens arb. forteneste per årsverk	87 594	80 923	92 665	75 809	101 155
Lønsevne i alt	161 849	151 387	171 265	147 414	182 342
Lønsevne per time	54,81	54,32	59,70	52,72	63,19
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	124 226	126 187	136 442	123 333	144 578
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	173 401	160 711	181 160	159 526	201 027
Driftsoverskot, skogbruk	3 620	4 212	324	965	1 983
Driftsoverskot, tilleggsnæring	9 496	9 826	10 592	8 254	9 730
Driftsoverskot, anna næring	21 561	17 238	21 366	20 105	14 554
Lønsinntekt	109 551	125 469	145 973	159 962	185 737
Pensjonar	12 189	24 724	26 534	28 037	29 503
Sjukepengar	3 671	4 274	3 149	7 768	4 190
Andre kapitalinntekter	6 934	5 890	3 664	4 400	5 565
Arbeid nyanlegg	5 176	6 037	4 072	3 263	12 197
Renteinntekter	7 480	12 345	11 585	14 984	14 873
- Renteutgifter	22 488	27 422	27 888	32 715	34 618
- Kår	3 510	3 322	3 762	4 896	5 341
Nettoinntekt	327 080	339 981	376 770	369 653	439 400
Privatforbruk eks. skatt	234 916	247 900	270 567	272 148	274 412
Skatt	87 561	101 703	101 794	99 330	115 749
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	209 836	274 288	269 781	278 200	288 954
Andre krav	85 027	77 255	76 165	57 888	93 166
Omløpsmidlar jordbruket	59 712	52 191	51 309	50 567	55 684
Omløpsmidlar skog og andre næringar	31 251	35 743	28 928	27 195	37 023
Omløpsmidlar i alt	385 826	439 477	426 183	413 850	474 825
Anleggsmidlar jordbruk	705 918	705 505	738 968	774 654	901 300
Anleggsmidlar skogbruk	27 397	32 045	34 354	34 165	41 821
Anleggsmidlar anna næring	85 891	60 304	53 544	34 372	35 740
Hovudbygning	336 453	334 518	360 726	367 425	408 609
Privat	74 469	89 302	68 500	86 959	96 151
Anleggsmidlar i alt	1 230 128	1 221 674	1 256 092	1 297 576	1 483 621
Eigedeler i jordbruket	765 630	757 696	790 277	825 222	956 983
Eigedeler i alt	1 615 954	1 661 152	1 682 275	1 711 427	1 958 446
Kortsiktig gjeld	113 486	115 141	110 662	122 990	128 748
Langsiktig gjeld	385 466	412 904	403 396	424 613	567 528
Eigenkapital	1 117 001	1 133 106	1 168 217	1 163 823	1 262 170

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

**Tabell 3a Fylkestal, Sogn og Fjordane
Produksjonstekniske data og opnådde priser**

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	59	57	57	59	62
Alder på brukar	48	47	47	47	47
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa					
Korn i alt, FEm per daa					
Grovfôr i alt, daa	111,8	116,9	119,5	129,0	142,4
Grovfôr i alt, FEm per daa	397	391	379	369	355
Frukt og bær, daa	1,2	0,4	0,4	0,4	0,5
Jorbruksareal i alt, daa	113,3	117,6	120,2	130,1	143,5
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	397	390	378	367	355
Leigd areal, daa	25,0	26,7	28,2	28,3	32,7
Husdyrproduksjon					
Arskyr	7,8	8,0	8,1	8,2	8,5
Omsett mjølk, liter	42 457	43 698	44 582	46 061	46 103
Mjølkekvote	44 474	45 208	45 454	47 470	49 101
Mjølk, per årsku, kg	6 166	6 100	6 198	6 325	6 176
Storfekjøt, kg omsett	1 723	2 039	1 924	1 767	1 802
Tal grisekull	1	1	1	1	1
Slaktegris, kg omsett	192	236	238	218	189
Vinterfora sauер	28	29	26	31	31
Kg kjøt per vf sau	23	24	25	23	24
Ull, kg omsett	132	137	113	162	141
Mjølk per årsgate, kg	537	463	498	499	425
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 846	1 833	1 879	1 858	1 853
Ektefelle	374	346	309	259	310
Barn under 17 år	21	29	31	14	2
Sum familie	2 241	2 208	2 220	2 131	2 165
Leigd arbeid	308	361	317	384	426
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 168	198	173	210	233
Timar jordbruket	2 717	2 767	2 710	2 725	2 823
Timar skogbruket	47	44	42	50	35
Timar nyanlegg	25	17	31	49	43
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg					
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,61	3,29	3,22	3,40	3,46
Kukjøt	²⁾ 34,77	31,76	23,57	25,60	24,87
Anna storfekjøt	40,73	37,20	27,54	30,33	29,74
Smågris, kr per stk	787	685	616	765	774
Svinekjøt, slaktegris	²⁾ 22,39	20,06	18,60	19,99	21,63
Sau- og lammekjøt	²⁾ 34,66	37,20	31,02	28,97	28,68
Ull	33,07	32,50	31,09	33,19	34,78
Geitemjølk, liter	³⁾ 7,68	5,44	3,94	4,08	3,68
Egg					

1) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstilskot og grunntilstskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 3b Fylkestal, Sogn og Fjordane
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Korn					
Frukt	4 204	1 483	2 198	2 641	2 920
Andre planteprodukt	5 026	5 277	4 652	9 927	8 593
Planteprodukt	9 230	6 760	6 849	12 569	11 512
Storfe, mjølk	190 957	196 472	143 619	156 580	159 745
Stofe, livdyr og slakt	73 393	63 674	55 626	60 023	62 206
Smågris	5 337	4 911	4 700	4 633	5 247
Slaktegris	4 814	4 497	4 334	4 274	4 585
Purker og rånar	725	916	1 299	68	2 566
Sau, livdyr og slakt	23 182	27 587	22 156	19 765	19 585
Ull	4 645	4 109	4 424	4 446	4 996
Geit, mjølk	10 141	10 845	5 955	6 034	2 320
Geit, livdyr og slakt	598	434	452	341	405
Fjørfe, egg		158	16		
Fjørfe, livdyr og slakt		6	9	-39	
Andre innt. husdyrhaldet	87	404	282	144	105
Husdyrprodukt	313 879	314 014	242 870	256 270	261 759
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	59 324	48 848	47 148	45 924	51 926
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	42 461	48 967	52 690	52 368	57 530
Botnfrådrag ¹⁾					-6 072
Ref. avløysarutgifter	30 479	32 075	37 173	37 922	43 039
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			81 461	77 855	79 860
Andre tilskot og trygder	5 742	11 903	12 669	13 268	13 463
Leigeinntekter traktor og reiskap	2 079	2 294	4 096	3 255	4 102
Traktor i skogen	2 157	1 732	1 646	2 084	1 438
Anna	171	198			
Produksjonsinntekter i alt	465 520	466 789	486 602	501 514	518 558
Kraftfôr	89 644	90 121	86 897	92 791	95 881
Andre fôrkostnader	4 441	3 578	5 474	3 616	2 743
Såvarer	1 398	1 163	1 276	1 397	1 108
Handelsgjødsel og kalk	13 999	13 189	12 305	13 635	13 169
Konserveringsmidlar	4 315	4 606	4 578	4 293	4 946
Kjøp av dyr	4 751	6 877	4 819	4 968	7 563
Forbr.art. og diverse	16 501	17 747	19 665	24 244	22 732
Variable Kostnader	135 049	137 281	135 014	144 943	148 140
Leidt arbeid	41 893	44 408	43 240	50 601	49 261
Drivstoff	4 982	4 663	6 330	6 614	6 969
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	2 544	2 398	2 838	3 151	2 698
Vedl. hald driftsbygningar	11 763	12 147	13 580	12 104	14 283
Vedl. hald traktor og maskiner	20 656	20 313	23 269	23 774	25 932
Avskrivingar	51 656	57 054	60 433	61 705	61 420
Maskinleige	1 748	2 732	3 874	3 453	4 387
Andre kostnader	35 301	36 203	38 326	42 455	43 806
Faste kostnader	170 543	179 919	191 891	203 856	208 757
Kostnader i alt	305 592	317 200	326 904	348 799	356 897

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 3c Fylkestal, Sogn og Fjordane
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot	159 928	149 589	159 698	152 715	161 662
- Renter av aktiva i jordbruket	52 116	57 405	58 592	60 687	63 473
Familiens arb. forteneste ¹⁾	107 812	92 184	101 106	92 028	98 189
Familiens arb. forteneste per årsverk	82 571	70 690	77 953	72 530	83 676
Lønsevne i alt	149 705	136 593	144 347	142 629	147 450
Lønsevne per time	55,11	49,37	53,25	52,34	52,23
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	127 655	119 223	128 014	126 035	125 049
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	159 928	149 589	159 698	152 715	161 662
Driftsoverskot, skogbruk	2 470	3 000	1 967	3 472	1 550
Driftsoverskot, tilleggsnæring	14 140	12 032	17 021	9 984	15 441
Driftsoverskot, anna næring	14 145	22 542	25 406	16 120	7 845
Lønsinntekt	162 048	178 900	184 853	189 843	207 701
Pensjonar	10 719	11 451	7 534	7 847	8 342
Sjukepengar	5 848	3 252	11 265	8 968	5 243
Andre kapitalinntekter	7 256	11 337	15 425	8 452	6 411
Arbeid nyanlegg	2 753	1 971	3 706	6 211	5 757
Renteinntekter	10 216	12 472	12 594	15 264	16 318
- Renteutgifter	27 180	31 762	30 298	35 168	38 429
- Kår	2 474	2 252	2 417	3 194	3 496
Nettoinntekt	359 869	372 533	406 754	380 516	394 345
Privatforbruk eks. skatt	254 896	252 600	274 450	273 060	267 463
Skatt	97 812	112 668	117 669	124 063	110 672
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	238 509	217 531	249 292	256 115	284 065
Andre krav	64 217	69 488	71 323	75 685	64 122
Omløpsmidlar jordbruket	78 415	70 782	69 644	72 025	78 434
Omløpsmidlar skog og andre næringar	27 967	48 541	58 179	65 992	65 192
Omløpsmidlar i alt	409 108	406 340	448 438	469 817	491 812
Anleggsmidlar jordbruk	716 580	747 661	770 252	795 147	858 905
Anleggsmidlar skogbruk	19 919	20 737	19 973	17 890	17 464
Anleggsmidlar anna næring	81 065	94 293	88 192	100 189	82 546
Hovudbygning	392 997	473 655	434 228	461 547	466 869
Privat	84 624	89 338	82 286	93 171	85 460
Anleggsmidlar i alt	1 295 186	1 425 683	1 394 931	1 467 944	1 511 244
Eigedeler i jordbruket	794 994	818 443	839 896	867 172	937 338
Eigedeler i alt	1 704 294	1 832 023	1 843 369	1 937 760	2 003 056
Kortsiktig gjeld	131 368	130 403	132 923	127 791	104 466
Langsiktig gjeld	387 386	419 143	391 966	458 632	551 583
Eigenkapital	1 185 540	1 282 477	1 318 480	1 351 337	1 347 008

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 4a Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonstekniske data og opnådde prisar

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	58	56	57	58	60
Alder på brukar	44	46	46	45	45
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	5,1	5,8	5,1	6,8	10,2
Korn i alt, FEm per daa	287	446	372	285	351
Grovfôr i alt, daa	148,7	153,1	163,2	175,4	192,0
Grovfôr i alt, FEm per daa	424	419	410	402	403
Frukt og bær, daa	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
Jorbruksareal i alt, daa	156,8	160,9	171,1	185,1	204,5
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	414	417	405	393	401
Leigd areal, daa	46,6	51,6	57,4	72,7	84,6
Husdyrproduksjon					
Arskyr	11,7	12,0	12,5	12,5	13,0
Omsett mjølk, liter	63 923	65 644	68 181	67 886	72 402
Mjølkekvote	67 231	68 441	70 412	69 117	74 545
Mjølk, per årsku, kg	6266	6147	6131	6 141	6 368
Storfekjøt, kg omsett	2717	2757	3213	2 863	3 044
Tal grisekull	4	6	6	7	6
Slaktegris, kg omsett	1591	2105	2298	3 250	3 120
Vinterfora sauer	8	11	11	13	18
Kg kjøt per vf sau	30	26	28	26	26
Ull, kg omsett	39	41	67	65	106
Mjølk per årseit, kg	531	516	490	526	528
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1969	2040	2104	2 138	2 028
Ektefelle	414	348	377	357	375
Barn under 17 år	44	52	56	44	25
Sum familie	2427	2440	2536	2 538	2 427
Leigd arbeid	520	551	521	496	622
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 246	261	246	235	294
Timar jordbruket	3193	3252	3303	3269	3 343
Timar skogbruket	79	78	73	73	63
Timar nyanlegg	76	85	62	58	56
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg	1,87	1,71	1,58	1,50	1,72
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,72	3,20	3,12	3,39	3,51
Kukkjøt	²⁾ 34,06	31,00	23,50	25,22	25,55
Anna storfekjøt	39,96	36,85	27,95	31,05	30,70
Smågris, kr per stk	790	692	616	739	768
Svinekjøt, slaktegris	²⁾ 22,34	20,05	18,98	20,32	21,69
Sau- og lammekjøt	²⁾ 36,08	38,45	30,67	28,70	28,59
Ull	33,11	33,93	30,47	31,18	32,37
Geitemjølk, liter	³⁾ 7,41	4,73	3,65	3,46	3,28
Egg	8,42	11,50	10,66	11,50	

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstøt og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

**Tabell 4b Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk**

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Korn	2 674	3 305	1 914	1 724	4 847
Frukt	5 297	12 668	11 547	10 521	11 333
Andre planteprodukt	8 990	7 636	5 906	10 314	11 128
Planteprodukt	16 961	23 609	19 368	22 559	27 309
Storf, mjølk	287 930	281 114	212 880	229 793	254 093
Stofe, livdyr og slakt	115 173	105 075	102 047	95 256	109 027
Smågris	13 975	15 537	10 153	17 653	19 511
Slaktegris	34 962	39 003	47 257	67 493	66 725
Purker og rånar	12 671	14 559	8 190	12 150	13 305
Sau, livdyr og slakt	9 818	11 745	10 921	10 090	12 389
Ull	1 709	1 820	2 001	2 226	3 206
Geit, mjølk	8 866	8 726	4 023	4 295	4 250
Geit, livdyr og slakt	299	132	71	226	392
Fjørfe, egg	290	3 338	2 798	267	27
Fjørfe, livdyr og slakt	828	-768	459	-423	23
Andre innt. husdyrhaldet	258	94	140	256	250
Husdyrprodukt	486 779	480 376	400 942	439 283	483 197
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	67 464	58 614	58 534	60 001	67 639
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	2 082	1 612	2 091	2 009	3 009
Prod. tillegg, husdyr	50 655	55 072	65 616	65 000	73 641
Botnfrådrag	¹⁾				-5 900
Ref. avløysarutgifter	36 730	38 958	49 251	45 130	55 423
Drifts-, grunn og distr.tilskot	2)		108 897	101 392	110 646
Andre tilskot og trygder	2 216	7 690	7 385	7 921	8 123
Leigeinntekter traktor og reiskap	6 677	8 717	9 223	6 197	8 930
Traktor i skogen	2 798	2 585	2 204	2 802	3 332
Anna	348	9	28	20	464
Produksjonsinntekter i alt	672 709	677 242	723 538	752 313	835 813
Kraftfôr	135 864	144 518	139 537	149 357	157 886
Andre fôrkostnader	5 708	5 737	8 621	5 635	6 086
Såvarer	2 686	2 699	1 944	2 909	3 932
Handelsgjødsel og kalk	21 322	22 045	20 122	20 664	23 769
Konserveringsmidlar	5 249	5 441	5 925	5 659	5 957
Kjøp av dyr	13 473	15 821	18 167	15 859	26 850
Forbr.art. og diverse	30 711	32 812	36 387	36 450	42 298
Variable Kostnader	215 013	229 072	230 703	236 533	266 778
Leidt arbeid	54 631	66 049	62 413	60 288	66 375
Drivstoff	6 942	7 592	10 617	10 689	12 433
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 804	3 769	3 373	3 787	4 570
Vedl. hald driftsbygningar	17 222	14 653	17 528	19 262	20 784
Vedl. hald traktor og maskiner	33 594	29 742	29 619	29 710	38 312
Avskrivingar	73 789	81 775	87 329	85 583	87 148
Maskinleige	9 837	10 765	11 363	11 283	12 111
Andre kostnader	47 587	50 567	54 937	59 413	63 464
Faste kostnader	247 406	264 913	277 179	280 017	305 195
Kostnader i alt	462 419	493 985	507 883	516 550	571 974

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 4c Fylkestal, Møre og Romsdal
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Driftsoverskot	210 290	183 257	215 655	235 763	263 840
- Renter av aktiva i jordbruket	76 092	89 615	95 134	94 523	103 102
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	134 198	93 642	120 522	141 240	160 738
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	92 628	63 965	79 929	93 973	108 990
Lønsevne i alt	188 830	159 691	182 934	201 529	227 112
Lønsevne per time	59,14	49,11	55,38	61,64	67,93
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	139 149	123 664	136 228	146 008	159 988
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	210 290	183 257	215 655	235 763	263 840
Driftsoverskot, skogbruk	2 759	4 130	4 309	3 487	-303
Driftsoverskot, tilleggsnæring	9 962	13 971	15 537	14 206	24 479
Driftsoverskot, anna næring	19 109	7 151	8 843	7 492	4 842
Lønsinntekt	124 566	142 019	150 872	153 858	163 801
Pensjonar	12 915	14 460	10 959	11 505	13 306
Sjukepengar	6 517	480	3 666	10 800	6 742
Andre kapitalinntekter	3 031	16 129	14 001	5 883	8 570
Arbeid nyanlegg	8 523	9 915	7 518	7 577	7 519
Renteinntekter	12 723	12 683	10 813	11 820	11 392
- Renteutgifter	35 853	47 173	51 711	56 693	60 421
- Kår	6 088	5 884	6 710	7 257	7 939
Nettoinntekt	368 454	351 139	383 752	398 440	435 828
Privatforbruk eks. skatt	257 955	272 832	280 772	305 565	306 430
Skatt	93 916	109 034	108 312	116 215	119 481
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	249 993	235 866	213 486	184 760	193 866
Andre krav	77 669	78 595	71 886	83 374	80 604
Omløpsmidlar jordbruket	120 214	107 404	121 131	119 172	136 584
Omløpsmidlar skog og andre næringar	92 399	107 318	109 835	135 877	136 189
Omløpsmidlar i alt	540 275	529 184	516 338	523 183	547 243
Anleggsmidlar jordbruk	1 111 152	1 206 320	1 229 171	1 248 075	1 335 055
Anleggsmidlar skogbruk	41 945	37 736	46 590	46 244	44 871
Anleggsmidlar anna næring	16 882	17 167	14 744	35 479	52 696
Hovudbygning	370 872	365 707	413 862	405 122	442 621
Privat	61 279	68 209	86 757	82 718	91 146
Anleggsmidlar i alt	1 602 130	1 695 139	1 791 125	1 817 637	1 966 389
Eigedeler i jordbruket	1 231 366	1 313 724	1 350 302	1 367 247	1 471 640
Eigedeler i alt	2 142 404	2 224 323	2 307 462	2 340 820	2 513 632
Kortsiktig gjeld	237 634	262 693	255 518	269 105	263 703
Langsiktig gjeld	522 639	590 321	656 020	679 885	757 743
Eigenkapital	1 382 131	1 371 310	1 395 924	1 391 830	1 492 185

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 5a Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe I (under 50 daa),
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	15	14	12	10	8
Alder på brukar	47	49	51	52	51
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa					
Korn i alt, FEm per daa					
Grovfôr i alt, daa	16,6	18,2	18,5	17,4	15,1
Grovfôr i alt, FEm per daa	415	369	376	331	321
Frukt og bær, daa	22,9	20,7	20,7	20,3	21,9
Jorbruksareal i alt, daa	41,5	40,4	41,3	39,6	40,8
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	395	375	380	343	322
Leigd areal, daa	0,9	0,4	0,0	0,8	1,0
Husdyrproduksjon					
Arskyr	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4
Omsett mjølk, liter	2 298	1 999	2 145	2 682	2 913
Mjølkekvote	5 939	4 935	5 757	3 000	3 750
Mjølk, per årsku, kg	5 493	7 526	7 520	8 262	8 108
Storfekjøt, kg omsett	149	64	70	49	146
Tal grisekull	0	0	0	0	0
Slaktegris, kg omsett	0	0	0	0	0
Vinterfora sauer	9	13	12	15	16
Kg kjøt per vf sau	28	28	26	26	21
Ull, kg omsett	55	66	49	108	83
Mjølk per årseit, kg	617	563	500	0	0
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1377	1209	1436	1289	1412
Ektefelle	293	306	366	405	310
Barn under 17 år	27	49	29	18	10
Sum familie	1697	1565	1831	1712	1732
Leigd arbeid	141	130	100	88	164
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 471	436	336	295	548
Timar jordbruket	2309	2131	2267	2095	2444
Timar skogbruket	40	48	66	47	10
Timar nyanlegg	1	18	69	17	0
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg					
Havre					
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,56	3,24	3,08	3,38	3,62
Kukkjøt	²⁾ 34,63		24,41	24,66	22,69
Anna storfekjøt	39,41	37,87	24,75	27,99	27,79
Smågris, kr per stk					
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾ 32,96	36,84	29,80	28,34	27,44
Sau- og lammekjøt	⁴⁾ 31,98	31,81	30,87	32,51	33,95
Ull					
Geitemjølk, liter	³⁾ 7,26	4,74	3,87		
Egg					

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstøt og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 5b Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe I (under 50 daa),
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Korn					
Frukt	96 586	86 358	111 295	98 831	139 174
Andre planteprodukt	2 703	1 943	1 730	1 110	2 374
Planteprodukt	99 289	88 301	113 024	99 941	141 549
Storf, mjølk	12 501	10 920	6 597	9 077	10 544
Stofe, livdyr og slakt	5 134	1 512	1 576	2 172	2 547
Smågris					
Slaktegris					
Purker og rånar					
Sau, livdyr og slakt	9 156	14 414	9 791	11 509	8 604
Ull	1 636	2 062	2 282	2 454	2 813
Geit, mjølk	18 614	18 435	10 182		
Geit, livdyr og slakt	1 006	593	-113		
Fjørfe, egg					
Fjørfe, livdyr og slakt					
Andre innt. husdyrhaldet	667	1 340	1 198	2 087	
Husdyrprodukt	48 714	49 276	31 512	27 298	24 509
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	12 983	10 039	8 688	6 080	6 736
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	9 523	11 777	14 884	7 075	10 050
Botnfrådrag 1)					-5250
Ref. avløysarutgifter	3 623	8 198	8 730	5 513	5 464
Drifts-, grunn og distr.tilskot 2)			20 055	9 458	11 710
Andre tilskot og trygder	62 182	55 045	64 879	48 588	81 280
Leigeinntekter traktor og reiskap	3 048	1 030	2 419		
Traktor i skogen	572	1 022	847	749	325
Anna	121	146	233	180	225
Produksjonsinntekter i alt	240 055	224 835	265 271	204 881	276 598
Kraftfôr	10 545	10 973	11 168	7 986	9 112
Andre fôrkostnader	1 856	1 115	676	1 345	1 122
Såvarer	2 126	1 596	2 253	4 498	2 262
Handelsgjødsel og kalk	4 914	4 450	5 003	4 055	3 054
Konserveringsmidlar	741	637	876	575	608
Kjøp av dyr	2 251	989	345	910	1 996
Forbr.art. og diverse	14 639	18 696	19 720	16 421	21 991
Variable kostnader	37 072	38 457	40 040	35 790	40 144
Leidt arbeid	14 010	20 345	18 127	12 292	18 130
Drivstoff	3 501	2 919	4 497	2 521	3 846
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	4 306	5 239	4 343	1 889	2 994
Vedl. hald driftsbygningar	5 473	7 088	6 947	9 502	6 568
Vedl. hald traktor og maskiner	14 333	15 523	15 452	14 311	13 754
Avskrivingar	30 442	29 160	29 604	28 639	32 971
Maskinleige	1 477	1 393	1 876	2 874	754
Andre kostnader	24 110	24 626	26 000	26 792	29 160
Faste kostnader	97 652	106 293	106 843	98 818	108 176
Kostnader i alt	134 725	144 750	146 884	134 608	148 319

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 5c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe I (under 50 daa),
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot	105 330	80 085	118 387	70 273	128 278
- Renter av aktiva i jordbruket	27 091	30 582	29 954	29 131	33 329
Familiens arb. forteneste ¹⁾	78 239	49 503	88 433	41 141	94 949
Familiens arb. forteneste per årsverk	66 583	45 644	75 293	37 820	76 834
Lønsevne i alt	92 248	69 849	106 560	53 433	113 079
Lønsevne per time	39,96	32,78	47,01	25,51	46,27
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	90 027	81 135	107 756	69 019	106 829
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	105 330	80 085	118 387	70 273	128 278
Driftsoverskot, skogbruk	-1 035	619	1 604	-5 007	-2220
Driftsoverskot, tilleggsnæring	9 183	10 314	16 877	8 849	13 719
Driftsoverskot, anna næring	31 457	53 058	41 816	34 583	41 31
Lønsinntekt	201 214	254 300	220 047	274 047	322 698
Pensjonar	21 560	34 751	23 684	19 178	30 954
Sjukepengar	2 021	1 754	2 994	7 549	1347
Andre kapitalinntekter	-7 884	5 103	7 625	3 078	251
Arbeid nyanlegg	148	2 040	8 307	2 160	0
Renteinntekter	5 415	13 857	17 255	26 106	23 949
- Renteutgifter	18 817	20 409	11 251	12 031	12 934
- Kår	2 988	3 200	2 950	2 845	3574
Nettoinntekt	345 604	432 270	444 395	425 939	506 599
Privatforbruk eks. skatt	262 262	272 693	285 807	296 332	283 779
Skatt	91 927	135 677	120 148	138 118	124 907
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	191 115	327 710	405 873	465 708	470 812
Andre krav	93 490	84 800	111 074	97 627	121 951
Omløpsmidlar jordbruket	11 353	8 958	11 366	8 079	8 859
Omløpsmidlar skog og andre næringar	63 962	104 400	74 584	61 158	31 393
Omløpsmidlar i alt	359 920	525 868	602 897	632 571	633 014
Anleggsmidlar jordbruk	392 775	434 539	416 598	412 719	455 847
Anleggsmidlar skogbruk	34 547	40 060	41 259	45 447	45 401
Anleggsmidlar anna næring	86 197	88 282	34 954	21 550	35 663
Hovudbygning	342 604	352 647	290 264	283 226	256 556
Privat	104 657	117 264	92 123	97 143	140 249
Anleggsmidlar i alt	960 780	1 032 793	875 199	860 084	933 715
Eigedeler i jordbruket	404 128	443 497	427 964	420 798	464 706
Eigedeler i alt	1 320 700	1 558 661	1 478 096	1 492 656	1 566 729
Kortsiktig gjeld	116 685	112 673	90 283	103 646	59 731
Langsiktig gjeld	240 311	247 358	102 108	119 106	171 834
Eigenkapital	963 704	1 198 630	1 285 705	1 269 904	1 335 164

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 6a Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe II (50 - 100 daa)
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	50	51	49	45	42
Alder på brukar	47	49	48	49	48
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa					
Korn i alt, FEm per daa					
Grovfôr i alt, daa	72,1	69,2	71,0	66,9	62,7
Grovfôr i alt, FEm per daa	385	401	381	384	391
Frukt og bær, daa	4,9	6,8	6,3	10,3	9,5
Jorbruksareal i alt, daa	78,1	78,0	78,8	76,8	74,4
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	379	392	375	374	394
Leigd areal, daa	15,7	14,4	16,5	13,2	12,3
Husdyrproduksjon					
Arskyr	4,3	4,4	4,1	3,6	3,2
Omsett mjølk, liter	22 536	22 749	21 802	19 044	17 273
Mjølkekvote	25 886	24 841	24 115	22 287	20 864
Mjølk, per årsku, kg	5 848	5 877	5 934	5 951	6 153
Storfekjøt, kg omsett	690	646	778	459	430
Tal grisekull	2	3	1	1	2
Slaktegris, kg omsett	256	859	275	284	279
Vinterfora sauer	29	27	29	31	31
Kg kjøt per vf sau	23	23	24	22	23
Ull, kg omsett	133	126	129	181	137
Mjølk per årseit, kg	472	482	473	495	445
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 714	1 772	1 660	1 711	1 673
Ektefelle	357	358	310	279	283
Barn under 17 år	12	15	29	9	7
Sum familie	2 083	2 145	1 999	1 998	1 963
Leigd arbeid	278	340	325	316	370
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 152	186	179	174	203
Timar jordbruket	2 513	2 671	2 503	2 488	2 536
Timar skogbruket	48	45	46	54	45
Timar nyanlegg	23	24	25	32	21
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg					
Havre					
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,56	3,20	3,10	3,32	3,39
Kukkjøt	⁴⁾ 34,52	31,65	23,72	25,32	24,29
Anna storfekjøt	39,60	36,02	27,28	29,72	28,79
Smågris, kr per stk	773	659	616	765	774
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾ 22,11	19,69	18,60	19,99	21,40
Sau- og lammekjøt	⁴⁾ 34,86	37,51	30,64	29,28	27,91
Ull	33,27	32,06	31,16	31,84	36,08
Geitemjølk, liter	³⁾ 7,68	5,27	3,87	3,81	3,58
Egg					

1) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstilskot og grunntilstskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 6b Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe II (50 - 100 daa)
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Korn					
Frukt	20 326	39 770	40 976	38 371	74 161
Andre planteprodukt	2 011	3 721	3 910	4 806	4 017
Planteprodukt	22 337	43 491	44 886	43 178	78 177
Storfe, mjølk	111 739	110 890	67 506	63 273	58 618
Stofe, livdyr og slakt	29 874	23 596	22 068	17 973	16 049
Smågris	9 720	10 223	5 467	6 074	7 746
Slaktegris	6 417	16 667	5 012	5 543	6 701
Purker og rånar	3 161	3 714	1 511	89	3 789
Sau, livdyr og slakt	24 727	24 257	23 069	19 084	17 573
Ull	4 677	4 029	4 696	4 939	5 311
Geit, mjølk	15 913	15 534	8 208	12 154	8 189
Geit, livdyr og slakt	272	338	524	430	682
Fjørfe, egg	23	177	35	22	38
Fjørfe, livdyr og slakt		7	11		
Andre innt. husdyrhaldet	165	223	266	110	46
Husdyrprodukt	206 688	209 655	138 374	129 692	124 741
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	45 632	33 699	32 989	25 065	27 274
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	33 540	37 081	40 474	36 960	36 560
Botnfrådrag					-5 976
Ref. avløysarutgifter	23 949	25 112	27 720	25 897	26 251
Drifts-, grunn og distr.tilskot			58 585	52 437	49 977
Andre tilskot og trygder	16 460	27 204	31 656	28 204	42 703
Leigeinntekter traktor og reiskap	1 572	1 911	2 154	1 126	2 563
Traktor i skogen	1 371	1 550	1 437	1 653	1 982
Anna	48	777	-31	6	
Produksjonsinntekter i alt	351 597	380 482	378 245	344 218	384 253
Kraftfôr	55 080	61 524	49 253	48 532	45 309
Andre fôrkostnader	3 934	2 992	4 369	3 250	2 583
Såvarer	981	1 505	1 002	1 555	1 922
Handelsgjødsel og kalk	9 083	8 391	7 284	7 461	7 141
Konserveringsmidlar	3 082	2 894	2 992	2 780	2 907
Kjøp av dyr	7 497	5 873	3 758	2 471	6 048
Forbr.art. og diverse	14 266	17 487	17 175	18 961	21 844
Variable kostnader	93 923	100 667	85 833	85 012	87 754
Leidt arbeid	30 445	39 057	39 433	38 280	36 543
Drivstoff	3 506	3 509	4 765	4 539	5 214
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	1 513	2 318	2 993	2 245	3 113
Vedl. hald driftsbygningar	9 085	9 108	10 087	9 597	9 111
Vedl. hald traktor og maskiner	17 665	15 462	18 536	15 556	20 198
Avskrivingar	41 398	46 036	42 544	40 623	38 597
Maskinleige	1 753	1 879	2 240	1 871	2 662
Andre kostnader	28 911	31 859	33 876	36 018	36 400
Faste kostnader	134 276	149 228	154 475	148 729	151 838
Kostnader i alt	228 199	249 895	240 308	233 741	239 592

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 6c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe II (50 - 100 daa)
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot	123 398	130 587	137 937	110 477	144 661
- Renter av aktiva i jordbruket	40 557	46 302	39 907	39 605	41 492
Familiens arb. forteneste ¹⁾	82 841	84 285	98 031	70 873	103 169
Familiens arb. forteneste per årsverk	68 386	66 712	83 043	60 203	87 879
Lønsevne i alt	113 287	123 341	137 463	109 152	139 712
Lønsevne per time	45,08	46,17	54,93	43,86	55,10
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	104 465	108 169	122 999	101 978	122 934
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	123 398	130 587	137 937	110 477	144 661
Driftsoverskot, skogbruk	2 327	2 178	86	349	963
Driftsoverskot, tilleggsnæring	8 372	7 192	13 361	2 958	8 070
Driftsoverskot, anna næring	18 908	23 403	24 859	18 743	19 634
Lønsinntekt	165 827	171 262	201 956	198 959	210 572
Pensjonar	5 458	14 088	15 526	13 034	14 249
Sjukepengar	1 291	1 088	5 813	5 634	2 675
Andre kapitalinntekter	9 668	9 618	8 095	8 071	6 372
Arbeid nyanlegg	2 555	2 719	3 053	4 007	2 794
Renteinntekter	10 109	12 863	9 694	13 108	13 057
- Renteutgifter	23 719	28 245	24 360	25 204	25 237
- Kår	3 044	2 843	2 732	4 525	4 785
Nettoinntekt	321 150	343 908	393 286	345 612	393 024
Privatforbruk eks. skatt	232 594	250 070	270 550	264 314	258 940
Skatt	85 317	101 473	109 867	114 137	105 654
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	232 656	261 402	234 351	262 185	270 164
Andre krav	78 963	61 374	84 409	69 527	85 231
Omløpsmidlar jordbruket	42 147	42 095	35 026	32 873	32 957
Omløpsmidlar skog og andre næringar	20 300	25 048	29 547	30 627	33 564
Omløpsmidlar i alt	374 066	389 920	383 332	395 212	421 918
Anleggsmidlar jordbruk	604 823	609 981	531 976	531 254	585 316
Anleggsmidlar skogbruk	18 268	21 851	20 988	17 566	17 863
Anleggsmidlar anna næring	72 520	63 943	59 403	87 724	43 180
Hovudbygning	358 697	384 714	373 284	372 406	363 643
Privat	70 097	83 173	93 345	88 139	85 981
Anleggsmidlar i alt	1 124 405	1 163 662	1 078 995	1 097 088	1 095 982
Eigedeler i jordbruket	646 970	652 076	567 002	564 128	618 273
Eigedeler i alt	1 498 472	1 553 582	1 462 327	1 492 300	1 517 900
Kortsiktig gjeld	95 255	110 199	99 132	81 460	70 926
Langsiktig gjeld	373 344	335 033	306 278	325 783	401 753
Eigenkapital	1 029 873	1 108 350	1 056 917	1 085 057	1 045 222

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 7a Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe III (100 - 200 daa)
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	90	87	86	82	83
Alder på brukar	46	47	48	47	47
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4
Korn i alt, FEm per daa	384	295	272	350	413
Grovfôr i alt, daa	140,5	144,6	143,4	143,8	147,4
Grovfôr i alt, FEm per daa	403	386	392	391	397
Frukt og bær, daa	0,5	0,1	1,2	0,2	0,2
Jorbruksareal i alt, daa	142,5	145,6	145,7	145,1	149,0
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	401	385	390	389	397
Leigd areal, daa	41,1	42,6	40,5	39,6	42,5
Husdyrproduksjon					
Arskyr	10,6	11,0	10,9	10,8	10,2
Omsett mjølk, liter	58 815	60 298	60 320	59 816	56 880
Mjølkekvote	61 026	62 544	61 356	61 529	60 231
Mjølk, per årsku, kg	6 298	6 197	6 236	6 259	6 311
Storfekjøt, kg omsett	2 522	2 671	2 714	2 563	2 268
Tal grisekull	2	2	4	5	3
Slaktegris, kg omsett	1 256	1 012	1 682	2 521	1 873
Vinterfora sau	17	18	16	17	22
Kg kjøt per vf sau	27	26	27	28	27
Ull, kg omsett	82	94	85	84	117
Mjølk per årsgitt, kg	556	435	526	538	429
Arbeidsforbruk, timer per bruk					
Brukar	2 022	2 011	2 056	2 064	2 007
Ektefelle	421	319	334	250	309
Barn under 17 år	31	36	36	33	20
Sum familie	2 474	2 365	2 427	2 347	2 337
Leigd arbeid	468	474	496	454	436
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾ 211	213	223	204	196
Timar jordbruket	3 153	3 052	3 146	3 005	2 969
Timar skogbruket	75	75	68	68	54
Timar nyanlegg	66	64	50	38	35
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg	2,05	1,67	1,58	1,27	1,66
Kveite	2,12				
Kumjølk, liter	¹⁾ 3,65	3,26	3,17	3,40	3,51
Kukkjøt	⁴⁾ 34,26	31,38	23,55	25,50	25,25
Anna storfekjøt	40,34	37,03	27,83	30,69	30,23
Smågris, kr per stk	780	649	611	745	772
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾ 22,51	20,61	19,00	20,29	21,79
Sau- og lammekjøt	⁴⁾ 35,69	37,93	30,66	28,98	29,09
Ull	32,86	32,75	31,78	33,91	34,18
Geitemjølk, liter	⁵⁾ 7,30	5,18	3,47	3,67	3,79
Egg	11,23	11,61	10,91	10,62	10,28

1) Inkl. distriktsstilskot og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstilskot og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstilskot og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 7b Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe III (100 - 200 daa)
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Korn	561	95	28	133	250
Frukt	4 231	1 039	8 340	968	1 539
Andre planteprodukt	7 759	5 354	4 889	10 548	10 426
Planteprodukt	12 551	6 488	13 257	11 649	12 216
Storf, mjølk	264 489	265 781	191 279	203 565	199 718
Stofe, livdyr og slakt	107 858	93 107	82 628	82 314	80 711
Smågris	3 643	2 703	6 616	12 672	13 421
Slaktegris	29 361	19 149	34 952	51 966	40 154
Purker og rånar	2 496	1 470	2 241	4 016	2 941
Sau, livdyr og slakt	17 688	19 831	15 722	13 786	17 370
Ull	3 135	2 901	2 940	2 808	4 047
Geit, mjølk	3 225	3 640	1 924	2 184	3 124
Geit, livdyr og slakt	317	106	207	196	433
Fjørfe, egg	6 645	7 433	6 208	6 926	3 682
Fjørfe, livdyr og slakt	7 532	3 853	-1 488	695	1 392
Andre innt. husdyrhaldet	253	388	9	323	170
Husdyrprodukt	446 642	420 361	343 240	381 450	367 163
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	67 868	58 441	55 505	52 365	55 252
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	200	0	157	81	124
Prod. tillegg, husdyr	50 283	54 882	60 781	58 346	64 207
Botnfrådrag	¹⁾				-6 229
Ref. avløysarutgifter	38 071	38 230	46 493	45 112	50 897
Drifts-, grunn og distr.tilskot	2)		98 650	94 362	96 474
Andre tilskot og trygder	2 305	6 291	8 784	8 494	9 809
Leigeinntekter traktor og reiskap	4 050	3 872	5 962	6 389	7 464
Traktor i skogen	3 052	2 421	2 386	2 240	1 907
Anna	817	4 676	7 520	921	4 749
Produksjonsinntekter i alt	625 839	595 662	642 736	661 409	664 033
Kraftfôr	126 566	121 203	124 126	134 777	125 998
Andre fôrkostnader	4 665	4 914	7 756	5 485	4 616
Såvarer	1 971	1 976	1 739	1 566	1 528
Handelsgjødsel og kalk	18 706	18 604	17 008	15 531	16 594
Konserveringsmidlar	4 858	5 502	5 546	5 283	5 808
Kjøp av dyr	12 646	14 639	13 616	17 382	17 867
Forbr.art. og diverse	25 337	24 950	30 097	29 564	29 567
Variable kostnader	194 749	191 788	199 890	209 587	201 978
Leidt arbeid	52 464	56 243	57 683	59 381	54 614
Drivstoff	6 311	6 482	8 448	8 612	8 802
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 100	3 159	3 142	3 837	2 694
Vedl. hald driftsbygningar	15 983	15 151	16 116	17 157	18 586
Vedl. hald traktor og maskiner	28 778	26 404	24 778	28 718	26 982
Avskrivingar	66 146	68 166	75 037	72 402	70 496
Maskinleige	5 761	5 818	6 435	7 057	8 010
Andre kostnader	44 285	44 439	48 749	51 454	52 274
Faste kostnader	222 828	225 862	240 388	248 619	242 459
Kostnader i alt	417 577	417 650	440 278	458 206	444 437

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 7c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe III (100 - 200 daa)
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2 001	2002
Driftsoverskot	208 262	178 012	202 458	203 203	219 597
- Renter av aktiva i jordbruket	65 449	71 667	78 006	75 363	74 621
Familiens arb. forteneste ¹⁾	142 813	106 345	124 452	127 840	144 976
Familiens arb. forteneste per årsverk	98 134	76 108	86 647	92 460	105 598
Lønsevne i alt	195 277	162 588	182 136	187 220	199 590
Lønsevne per time	61,93	53,28	57,89	62,30	67,23
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	143 007	129 774	139 421	145 735	155 243
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	208 262	178 012	202 458	203 203	219 597
Driftsoverskot, skogbruk	3 839	5 287	3 488	5 342	2 133
Driftsoverskot, tilleggsnæring	8 690	10 011	12 099	11 240	17 106
Driftsoverskot, anna næring	17 713	6 835	12 788	12 535	5 013
Lønsinntekt	105 179	122 931	128 516	152 889	179 268
Pensjonar	13 831	14 873	15 777	15 494	13 171
Sjukepengar	4 334	3 364	8 228	10 443	5 708
Andre kapitalinntekter	5 506	13 144	12 552	6 401	4 197
Arbeid nyanlegg	7 337	7 421	6 124	4 925	4 749
Renteinntekter	11 687	12 655	11 789	14 459	15 541
- Renteutgifter	26 588	33 710	37 790	43 580	44 629
- Kår	3 826	3 731	4 158	4 512	4 794
Nettoinntekt	355 964	337 093	371 870	388 840	417 060
Privatforbruk eks. skatt	245 238	248 316	260 617	284 830	280 769
Skatt	93 888	104 806	102 765	112 414	117 534
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	253 518	245 128	249 974	223 230	253 517
Andre krav	61 844	78 470	64 542	62 943	60 971
Omløpsmidlar jordbruket	107 383	90 686	98 008	96 947	97 983
Omløpsmidlar skog og andre næringar	69 357	87 435	94 649	126 307	135 561
Omløpsmidlar i alt	492 102	501 720	507 173	509 427	548 033
Anleggsmidlar jordbruk	924 642	950 620	1 014 201	985 335	973 853
Anleggsmidlar skogbruk	34 652	33 881	35 639	34 622	36 198
Anleggsmidlar anna næring	49 749	49 654	51 311	36 926	57 737
Hovudbygning	351 271	378 392	404 686	402 421	456 890
Privat	69 139	76 603	69 113	94 940	99 104
Anleggsmidlar i alt	1 429 454	1 489 151	1 574 950	1 554 244	1 623 782
Eigedeler i jordbruket	1 032 026	1 041 306	1 112 210	1 082 283	1 071 836
Eigedeler i alt	1 921 555	1 990 871	2 082 123	2 063 671	2 171 815
Kortsiktig gjeld	176 603	177 513	170 903	194 300	163 132
Langsiktig gjeld	413 862	482 594	511 122	511 344	585 401
Eigenkapital	1 331 090	1 330 765	1 400 098	1 358 027	1 423 282

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 8a Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe IV (200 - 300 daa)
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	15	15	19	24	30
Alder på brukar	44	42	40	41	42
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	11,6	18,9	12,3	2,3	0,5
Korn i alt, FEm per daa	328	483	384	191	279
Grovfôr i alt, daa	230,0	234,0	226,5	233,4	232,7
Grovfôr i alt, FEm per daa	354	372	328	327	318
Frukt og bær, daa	0,1	0,1		0,1	
Jorbruksareal i alt, daa	242,8	253,4	241,5	237,8	233,4
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	352	380	327	324	318
Leigd areal, daa	60,1	85,6	83,2	84,2	77,5
Husdyrproduksjon					
Arskyr	14,8	15,2	14,1	12,8	13,9
Omsett mjølk, liter	85 673	82 601	76 826	70 261	75 392
Mjølkekvote	86 403	82 007	76 425	69 864	75 868
Mjølk, per årsku, kg	6 515	6 117	6 164	6 360	6 343
Storfekjøt, kg omsett	3 073	3 580	3 243	2 862	2 979
Tal grisekull	3	6	4	1	2
Slaktegris, kg omsett	559	2 917	1 728	442	1 399
Vinterfora sauer	21	20	20	32	20
Kg kjøt per vf sau	25	23	28	22	27
Ull, kg omsett	121	56	133	157	97
Egg, kg omsett	133	1 084	5 454	3 079	367
Arbeidsforbruk, timer per bruk					
Brukar	2 390	2 289	2 182	2 049	1 917
Ektefelle	406	336	480	556	545
Barn under 17 år	28	20	36	51	16
Sum familie	2 823	2 644	2 697	2 656	2 478
Leigd arbeid	422	566	463	473	701
Leigd arbeid, ubetalt	3) 289	386	317	324	479
Timar jordbruket	3 534	3 596	3 477	3 453	3 658
Timar skogbruket	110	71	74	109	72
Timar nyanlegg	85	110	38	64	184
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg	1,84	1,69	1,58		
Havre		1,67	1,63		
Kumjølk, liter	1) 3,74	3,28	3,16	3,41	3,56
Kukkjøt	2) 34,19	30,39	23,80	25,32	25,03
Anna storfekjøt	39,57	36,80	28,27	31,06	29,80
Smågris, kr per stk	807	742	532	646	797
Svinekjøt, slaktegris	2) 20,86	19,75	18,44	20,35	21,91
Sau- og lammekjøt	35,50	39,11	31,36	29,69	29,03
Ull	33,19	31,24	29,75	31,77	32,63
Geitemjølk, liter					
Egg	8,42	11,50	9,71	10,35	

1) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot tom år 1998

2) Inkl. distriktsstilskot og grunntilstskot tom år 1999

3) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 8b Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe IV (200 - 300 daa)
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Korn	6 135	11 774	5 742		
Frukt	339	108		11	9
Andre planteprodukt	6 315	9 127	4 099	8 417	6 218
Planteprodukt	12 789	21 009	9 842	8 428	6 227
Storfe, mjølk	374 452	351 234	242 916	239 785	268 326
Stofe, livdyr og slakt	148 805	128 919	108 218	102 032	105 999
Smågris	8 652	13 398	1 752	289	6 088
Slaktegris	13 449	50 570	29 626	12 101	28 024
Purker og rånar	30 131	34 126	13 343	1 298	8 288
Sau, livdyr og slakt	18 638	18 553	18 331	20 120	14 894
Ull	3 568	2 430	3 466	4 326	3 166
Geit, mjølk					
Geit, livdyr og slakt			45	35	
Fjørfe, egg	1 122	12 463	54 056	31 868	6 667
Fjørfe, livdyr og slakt	3 200	-2 867	-6 361	7 028	519
Andre innt. husdyrhaldet		353	421	2 493	406
Husdyrprodukt	602 017	609 179	465 812	421 374	442 377
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr	88 909	74 365	70 225	77 393	78 759
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	4 725	4 276	4 562	234	263
Prod. tillegg, husdyr	63 215	70 156	75 932	73 481	74 489
Botnfrådrag	¹⁾				-6 148
Ref. avløysarutgifter	38 875	47 420	57 738	47 158	59 723
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			110 175	96 663	106 811
Andre tilskot og trygder	2 384	10 947	9 689	9 501	10 107
Leigeinntekter traktor og reiskap	5 974	8 485	3 858	4 061	5 864
Traktor i skogen	3 663	2 320	2 189	4 598	4 213
Anna		20	16	16	799
Produksjonsinntekter i alt	822 553	848 177	810 039	742 908	783 483
Kraftfôr	163 571	190 621	173 516	136 793	144 088
Andre fôrkostnader	10 447	6 017	9 281	5 884	7 170
Såvarer	4 107	3 453	2 987	3 130	2 142
Handelsgjødsel og kalk	29 985	30 205	24 257	24 259	23 843
Konserveringsmidlar	7 338	6 367	6 474	6 158	7 338
Kjøp av dyr	16 389	12 053	14 407	18 262	23 350
Forbr.art. og diverse	33 593	41 649	39 376	36 119	40 428
Variable Kostnader	265 430	290 364	270 297	230 605	248 358
Leidt arbeid	64 043	77 121	61 172	60 711	76 318
Drivstoff	7 780	8 983	10 607	10 523	11 690
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	5 855	3 696	3 545	4 632	5 437
Vedl. hald driftsbygningar	22 343	13 636	20 635	17 133	19 478
Vedl. hald traktor og maskiner	37 446	35 303	31 570	31 442	45 729
Avskrivingar	85 075	99 145	96 538	89 449	85 142
Maskinleige	12 169	12 813	15 757	9 449	9 531
Andre kostnader	57 616	58 590	61 319	61 014	62 024
Faste kostnader	292 326	309 285	301 142	284 355	315 348
Kostnader i alt	557 757	599 649	571 439	514 960	563 706

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 8c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe IV (200 - 300 daa)
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot	264 796	248 528	238 600	227 948	219 777
- Renter av aktiva i jordbruket	94 762	114 513	109 521	104 931	113 886
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	170 034	134 015	129 078	123 017	105 891
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	100 807	81 603	79 014	76 163	66 070
Lønsevne i alt	234 076	211 135	190 250	183 728	190 203
Lønsevne per time	66,24	58,71	54,70	53,21	52,00
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	154 218	142 704	135 736	135 894	130 106
Rekneskapssamdrag					
Driftsoverskot, jordbruk	264 796	248 528	238 600	227 948	219 777
Driftsoverskot, skogbruk	4 160	3 190	1 856	1 992	-1 251
Driftsoverskot, tilleggsnæring	9 090	12 007	10 570	12 572	14 355
Driftsoverskot, anna næring	7 996	10 277	18 442	11 090	10 989
Lønsinntekt	73 781	79 026	131 944	142 657	158 133
Pensjonar	14 866	26 504	8 672	20 690	23 194
Sjukepengar	29 580	5 830	116	2 478	5 663
Andre kapitalinntekter	3 424	1 942	2 208	5 549	4 274
Arbeid nyanlegg	9 660	12 895	4 717	8 121	24 948
Renteinntekter	6 300	8 390	4 879	12 934	12 366
- Renteutgifter	45 734	62 891	58 548	49 669	55 321
- Kår	8 708	7 501	9 407	6 970	6 635
Nettoinntekt	369 211	338 197	354 049	389 390	410 492
Privatforbruk eks. skatt	299 068	279 516	308 495	273 827	294 276
Skatt	107 131	86 969	111 690	108 806	113 043
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	178 834	72 781	121 722	220 863	226 086
Andre krav	101 454	87 406	58 575	78 933	78 569
Omløpsmidlar jordbruket	143 314	128 218	119 391	111 640	120 428
Omløpsmidlar skog og andre næringar	34 521	28 682	26 301	14 085	19 380
Omløpsmidlar i alt	458 124	317 088	325 989	425 520	444 463
Anleggsmidlar jordbruk	1 338 529	1 509 717	1 427 516	1 406 322	1 519 849
Anleggsmidlar skogbruk	38 274	32 144	58 937	32 105	40 816
Anleggsmidlar anna næring	7 704	12 618	17 537	34 580	35 379
Hovudbygning	510 528	503 729	494 153	554 564	509 847
Privat	59 123	51 426	66 568	51 447	61 321
Anleggsmidlar i alt	1 954 157	2 109 633	2 064 712	2 079 019	2 167 213
Eigedeler i jordbruket	1 481 843	1 637 934	1 546 907	1 517 962	1 640 276
Eigedeler i alt	2 412 281	2 426 721	2 390 701	2 504 539	2 611 676
Kortsiktig gjeld	258 157	252 193	263 541	179 565	235 748
Langsiktig gjeld	669 070	781 017	764 249	769 133	917 807
Eigenkapital	1 485 054	1 393 511	1 362 912	1 555 841	1 458 121

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 9a Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe V (over 300 daa)
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa		5	11	13	
Alder på brukar			38	39	
Arealfordeling og avling per dekar					
Bygg, daa		21,7	25,1		
Havre, daa		9,4	5,3		
Korn i alt, daa		31,1	32,9		
Korn i alt, FEm per daa		300	349		
Grovfôr i alt, daa		317,3	312		
Grovfôr i alt, FEm per daa		356	375		
Jorbruksareal i alt, daa		348,9	345,5		
Jorbruksareal i alt, FEm per daa		351	372		
Leigd areal, daa		146,6	146,5		
Husdyrproduksjon					
Arskyr		18,0	17,2		
Omsett mjølk, liter		97 045	94 729		
Mjølkekvote		98 150	95 950		
Mjølk, per årsku, kg		6 101	6 276		
Storfekjøt, kg omsett		4 427	4 453		
Tal grisekull		6	4		
Slaktegris, kg omsett		2 939	3 557		
Vinterfora sauer		29	39		
Kg kjøt per vf sau		26	20		
Ull, kg omsett		157	171		
Arbeidsforbruk, timer per bruk					
Brukar		2 522	2 063		
Ektefelle		297	342		
Barn under 17 år		7	12		
Sum familie		2 825	2 418		
Leigd arbeid		646	698		
Leigd arbeid, ubetalt	1)	339	366		
Timar jordbruket	0	3 810	3 481		
Timar skogbruket		74	34		
Timar nyanlegg		128	131		
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg		1,50	1,68		
Kveite			1,67		
Kumjølk, liter		3,43	3,55		
Kukjøt		25,06	25,85		
Anna storfekjøt		31,22	31,32		
Smågris, kr per stk		641	512		
Svinekjøt, slaktegris		20,88	21,44		
Sau- og lammekjøt		29,34	28,34		
Ull		30,71	25,83		
Egg					

1) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for år 2001

Tabell 9b Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe V (over 300 daa)
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Bygg			9 089	12 887	
Kveite			0	828	
Andre planteprodukt			10 731	13 811	
Planteprodukt	0	19 820	27 526		
Storfe, mjølk		332 402	336 273		
Stofe, livdyr og slakt		134 865	152 318		
Smågris		1 717	21		
Slaktegris		62 096	82 708		
Purker og rånar		38 018	40 315		
Sau, livdyr og slakt		22 453	18 928		
Ull		4 949	4 564		
Geit, mjølk					
Geit, livdyr og slakt					
Fjørfe, egg					
Fjørfe, livdyr og slakt					
Andre innt. husdyrhaldet					
Husdyrprodukt	0	596 500	635 126		
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovfôr		94 365	97 943		
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn		10 085	11 060		
Prod. tillegg, husdyr		91 501	96 986		
Botnfrådrag	1)		-6 000		
Ref. avløysarutgifter		58 476	56 162		
Drifts-, grunn og distr.tilskot 2)		126 240	127 112		
Andre tilskot og trygder		8 321	9 395		
Leigeinntekter traktor og reiskap		4 583	8 864		
Traktor i skogen		4 136	2 350		
Anna					
Produksjonsinntekter i alt	0	1 014 028	1 066 524		
Kraftfôr		198 973	200 447		
Andre fôrkostnader		9 010	7 904		
Såvarer		6 619	8 809		
Handelsgjødsel og kalk		39 787	34 096		
Konserveringsmidlar		5 998	5 685		
Kjøp av dyr		18 231	47 553		
Forbr.art. og diverse		54 450	50 882		
Variable Kostnader	0	333 068	355 377		
Leidt arbeid	0	73 970	65 051		
Drivstoff		13 975	17 097		
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg		4 283	8 590		
Vedl. hald driftsbygningar		19 653	24 443		
Vedl. hald traktor og maskiner		33 695	48 093		
Avskrivingar		117 194	119 072		
Maskinleige		13 453	18 020		
Andre kostnader		72 841	74 275		
Faste kostnader	0	349 062	374 640		
Kostnader i alt	0	682 131	730 017		

1) Botnfrådraget er ført på 2002 ført på egen linje. I år 2001 er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 9c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe V (over 300 daa)
Resultat og balanse

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Driftsoverskot		319 434	331 897	336 507	
- Renter av aktiva i jordbruket			132 794	156 682	
Familiens arb. forteneste ¹⁾			199 103	179 825	
Familiens arb. forteneste per årsverk			116 101	119 173	
Lønsevne i alt			273 073	244 876	
Lønsevne per time			71,67	70,34	
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk			161 147	175 513	
Rekneskapssamdrag					
Driftsoverskot, jordbruk	319 434	331 897	336 507		
Driftsoverskot, skogbruk	7 947	1 984	372		
Driftsoverskot, tilleggsnæring		38 361	47 677		
Driftsoverskot, anna næring		739	-880		
Lønsinntekt		115 287	157 580		
Pensjonar		11 534	25 175		
Sjukepengar		30 716	15 186		
Andre kapitalinntekter		2 716	36 701		
Arbeid nyanlegg		16 790	17 782		
Renteinntekter		5 757	7 752		
- Renteutgifter		103 847	96 573		
- Kår		9 939	10 948		
Nettoinntekt	619 944	441 995	536 332		
Privatforbruk eks. skatt		365 100	353 053		
Skatt		106 978	128 709		
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot		96 995	157 383		
Andre krav		120 388	148 880		
Omløpsmidlar jordbruket		159 407	197 528		
Omløpsmidlar skog og andre næringar		53 194	60 970		
Omløpsmidlar i alt		429 984	564 761		
Anleggsmidlar jordbruk		1 756 835	2 003 727		
Anleggsmidlar skogbruk		69 296	57 615		
Anleggsmidlar anna næring		167 137	179 004		
Hovudbygning		458 013	470 088		
Privat		101 812	101 715		
Anleggsmidlar i alt	0	0	2 553 092	2 812 148	
Eigedeler i jordbruket			1 916 242	2 201 255	
Eigedeler i alt			2 983 077	3 376 908	
Kortsiktig gjeld			451 627	345 392	
Langsiktig gjeld			1 236 876	1 104 968	
Eigenkapital	0	0	1 294 574	1 926 549	

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 10a Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Tal bruk i gruppa	84	81	83	84	85
Alder på brukar	45	46	47	46	46
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn, daa	1,3	1,8	2,2	3,3	4,8
Korn, FEm per daa	399	589	465	328	378
Grovfôr i alt, daa	140,6	144,8	148,8	158,0	172,2
Grovfôr i alt, FEm per daa	425	414	403	405	415
Frukt og bær, daa	0,1				
Jorbruksareal i alt, daa	142,9	147,1	151,4	161,9	177,3
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	422	415	404	403	414
Leigd areal, daa	33,7	38,2	39,3	43,7	50,9
Husdyrproduksjon					
Arskyr	12,6	13,1	13,3	13,4	14,1
Omsatt kumjølk, liter	69 166	71 506	72 999	74 454	78 732
Mjølkekvote	71 454	73 585	74 145	76 632	81 487
Mjølk, per årsku, kg	6 183	6 099	6 132	6 247	6 298
Storfekjøt, kg omsett	2 565	2 805	2 909	2 954	3 060
Tal grisekull					
Slaktegris, kg omsett	1	7	3	1	
Vinterfora sauер	2	2	2	3	3
Kg kjøt per vf sau	21	22	25	23	26
Ull, kg omsett	9	10	12	15	20
Mjølk per årsgitt, kg					
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 989	2 037	2 059	2 040	2 030
Ektefelle	321	273	270	244	334
Barn under 17 år	25	30	31	23	16
Sum familie	2 336	2 340	2 360	2 307	2 380
Leigd arbeid	439	405	389	422	486
Leigd arbeid, ubetalt	3)	207	191	184	199
Timar jordbruket	2 982	2 936	2 933	2 928	3 095
Timar skogbruket	66	68	67	74	59
Timar nyanlegg	48	29	24	27	69
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg	1,85	1,69	1,58	1,49	1,71
Havre					
Kumjølk, liter	1)	3,66	3,26	3,16	3,41
Kukkjøt	2)	34,21	31,31	23,54	25,45
Anna storfekjøt		40,23	36,97	27,95	30,62
Smågris, kr per stk			736	561	
Svinekjøt, slaktegris	2)	22,00	19,05	21,37	20,00
Sau- og lammekjøt	2)	32,50	36,18	29,26	26,06
Ull		29,64	29,33	28,51	31,19
Geitemjølk, liter					
Egg			9,67	10,92	

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1999

3) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 10b Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn	949	1 611	1 158	1 118	2 741
Frukt	81	28	35	12	6
Andre planteprodukt	5 296	4 370	2 818	6 313	6 680
Planteprodukt	6 326	6 009	4 010	7 442	9 426
Storf, mjølk	310 091	314 179	230 667	253 726	277 191
Stofe, livdyr	9 285	11 845	9 260	11 170	11 652
Kuslakt	44 937	30 866	30 814	34 938	36 005
Annet storfeslakt	56 862	53 369	49 298	47 670	59 783
Smågris		44	41		
Slaktegris	14	136	49	33	
Purker og rånar		2	44		2 153
Sau, livdyr og slakt	1 325	1 650	1 670	1 796	2 195
Ull	253	284	358	382	602
Fjørfe, egg	20	118	17	148	7
Fjørfe, livdyr og slakt	27	-23	32	-344	19
Andre innt. husdyrhald	96	272	159	101	37
Husdyrprodukt	422 910	412 742	322 409	349 621	389 646
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovför	64 180	56 560	55 293	55 180	62 120
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	536	484	840	883	1 524
Prod. tillegg, husdyr	47 507	50 337	57 729	58 470	65 320
Botnfrådrag	¹⁾				-6 346
Ref. avløysarutgifter	36 118	37 496	46 260	44 090	53 161
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			107 332	102 320	110 769
Andre tilskot og trygder	1 124	4 173	4 914	5 529	5 573
Leigeinntekter traktor og reiskap	3 081	2 787	3 613	3 207	4 881
Traktor i skogen	2 493	2 144	2 611	3 052	2 515
Anna	289	146	80	27	326
Produksjonsinntekter i alt	584 564	572 877	605 091	629 821	698 914
Kraftfør	111 302	114 286	109 031	114 641	125 368
Andre fôrkostnader	4 509	4 457	8 223	5 751	5 242
Såvarer	1 676	2 118	1 732	2 166	2 595
Handelsgjødsel og kalk	19 145	18 993	17 361	18 878	21 609
Konserveringsmidlar	5 200	5 218	5 289	5 401	5 949
Kjøp av dyr	5 527	6 731	5 915	6 497	13 051
Forbr.art. og diverse	22 331	23 958	27 500	29 827	32 392
Variable kostnader	169 690	175 761	175 052	183 161	206 204
Leigd arbeid	47 864	51 328	52 413	57 863	58 601
Drivstoff	5 830	5 671	8 320	8 598	9 756
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 096	3 238	2 977	4 079	4 276
Vedl. hald driftsbrygning	15 010	15 218	15 281	15 359	16 807
Vedl. hald traktor og maskiner	27 442	24 427	24 052	26 730	32 048
Avskrivingar	65 914	69 379	73 001	73 679	77 284
Maskinleige	5 680	6 372	6 348	6 381	9 487
Andre kostnader	41 025	41 935	46 065	50 688	54 178
Faste kostnader	211 861	217 568	228 457	243 379	262 436
Kostnader i alt	381 551	393 329	403 509	426 540	468 640

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 10c Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Resultat og balanse

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	203 014	179 549	201 582	203 281	230 274
- Renter av aktiva i jordbruket	65 144	72 075	73 440	75 502	83 753
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	137 870	107 473	128 142	127 779	146 520
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	100 028	78 344	92 933	94 075	103 614
Lønsevne i alt	185 734	158 802	180 555	185 642	205 121
Lønsevne per time	62,30	54,07	61,56	63,40	66,28
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	143 869	131 106	145 367	147 203	153 227
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	203 014	179 549	201 582	203 281	230 274
Driftsoverskot, skogbruk	1 792	3 526	2 822	4 260	818
Driftsoverskot, tilleggsnæring	10 236	9 853	11 781	13 310	17 188
Driftsoverskot, anna næring	16 682	5 643	10 405	5 513	5 000
Lønsinntekt	102 564	113 190	116 362	127 133	141 958
Pensjonar	13 568	15 887	18 281	15 292	16 413
Sjukepengar	6 321	1 732	7 298	10 244	7 815
Andre kapitalinntekter	6 331	15 289	10 370	7 441	3 179
Arbeid nyanlegg	5 299	3 372	2 951	3 446	9 455
Renteinntekter	9 308	10 848	9 251	12 891	13 048
- Renteutgifter	29 244	36 105	37 921	45 712	51 409
- Kår	3 838	3 594	4 053	5 011	6 024
Nettoinntekt	342 033	319 190	349 130	352 088	387 715
Privatforbruk eks. skatt	244 313	244 959	258 394	271 596	277 736
Skatt	87 429	100 652	101 006	104 961	107 446
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	204 735	194 751	212 470	209 942	209 778
Andre krav	60 367	64 799	55 068	67 660	83 517
Omløpsmidlar jordbruket	97 980	88 336	91 330	94 563	111 718
Omløpsmidlar skog og andre næringar	52 836	58 529	74 103	95 381	100 892
Omløpsmidlar i alt	415 917	406 415	432 970	467 546	505 905
Anleggsmidlar jordbruk	919 971	944 716	942 470	979 645	1 128 705
Anleggsmidlar skogbruk	36 252	34 695	36 087	36 815	40 285
Anleggsmidlar anna næring	59 103	55 692	48 240	51 952	59 913
Hovudbygning	348 878	344 202	371 807	367 044	415 638
Privat	55 296	57 917	62 902	75 907	74 902
Anleggsmidlar i alt	1 419 499	1 437 222	1 461 506	1 511 363	1 719 443
Eigodelar i jordbruket	1 017 951	1 033 052	1 033 800	1 074 208	1 240 424
Eigodelar i alt	1 835 417	1 843 637	1 894 478	1 978 910	2 225 347
Kortsiktig gjeld	169 191	181 480	172 731	198 625	207 735
Langsiktig gjeld	432 015	452 241	478 397	539 786	699 613
Eigenkapital	1 234 210	1 209 917	1 243 349	1 240 500	1 317 999

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

**Tabell 11a Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonstekniske data og opnådde priser**

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Tal bruk i gruppa	18	19	18	18	20
Alder på brukar	45	47	46	47	47
Arealfordeling og avling per dekar					
Potet, daa	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Potet, kg per daa	2 100	2 000	1 920	1 371	886
Grovfôr i alt, daa	82,1	80,6	86,8	101,5	113,4
Grovfôr i alt, FEm per daa	297	317	325	287	261
Frukt og bær, daa	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1
Jorbruksareal i alt, daa	82,7	81,2	89,9	104,6	117,0
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	296	317	315	280	261
Leigd areal, daa	17,0	14,7	18,8	14,6	17,7
Husdyrproduksjon					
Arskyr					
Omsett mjølk, liter					
Mjølkekvote					
Mjølk, per årsku, kg					
Storfekjøt, kg omsett	39	28			
Tal grisekull					
Slaktegris, kg omsett					
Vinterfora sauер	73	75	77	83	81
Kg kjøt per vf sau	22	23	23	22	23
Ull, kg omsett	334	321	318	469	354
Mjølk per årsgeit, kg					
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 045	1 086	1 038	1 046	1 157
Ektefelle	232	288	376	391	317
Barn under 17 år	10	21	20	24	4
Sum familie	1 288	1 395	1 433	1 461	1 478
Leid arbeid	108	150	167	161	189
Leidt arbeid, ubetalt	³⁾ 67	92	103	98	118
Timar jordbruket	1 463	1 637	1 703	1 720	1 785
Timar skogbruket	69	46	32	25	19
Timar nyanlegg	14	38	0	53	10
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg					
Havre					
Kumjølk, liter	¹⁾				
Kukkjøt	²⁾				
Anna storfekjøt		39,52	36,38		33,00
Smågris, kr per stk					
Svinekjøt, slaktegris	²⁾				
Sau- og lammekjøt	²⁾	34,67	37,29	31,09	29,14
Ull		33,71	32,43	31,69	32,82
Geitemjølk, liter					
Egg					

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1999

3) Timar ubetalt leidt arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 11b Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn					
Frukt	581	357	169	39	14
Andre planteprodukt	2 705	2 540	2 067	3 011	2 071
Planteprodukt	3 286	2 897	2 236	3 050	2 084
Storf, livdyr					
Kuslakt					
Annet storfeslakt	1 007	1 004	156	194	257
Smågris					
Slaktegris					
Purker og rånar					
Sau, livdyr og slakt	59 468	67 694	59 375	51 268	46 695
Ull	12 140	11 197	12 752	12 783	13 732
Geit, livdyr og slakt	-5	94	-4	-27	12
Fjørfe, egg			72	196	105
Fjørfe, livdyr og slakt			-80	15	72
Andre innt. husdyrhald	117	58	-167	56	-101
Husdyrprodukt	72 727	80 046	72 104	64 484	60 773
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovför	55 806	40 470	36 860	36 638	42 123
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	25 174	35 804	38 220	35 148	41 212
Botnfrådrag					-6 250
Ref. avløysarutgifter	14 943	16 176	19 459	19 887	22 995
Drifts-, grunn og distr.tilskot 2)			14 644	15 146	14 360
Andre tilskot og trygder	2 889	14 998	17 578	14 933	19 499
Leigeinntekter traktor og reiskap	2 126	1 159	395	1 067	668
Traktor i skogen	2 304	2 865	982	775	689
Anna	2 437				
Produksjonsinntekter i alt	181 692	194 415	202 477	191 127	198 153
Kraftför	15 189	13 763	14 130	16 407	16 995
Andre fôrkostnader	2 593	2 101	2 383	2 697	2 053
Såvarer	1 129	533	708	1 288	770
Handelsgjødsel og kalk	8 614	7 844	8 053	8 479	7 083
Konserveringsmidlar	1 582	1 919	1 602	2 755	2 025
Kjøp av dyr	1 601	2 196	700	1 158	1 792
Forbr.art. og diverse	7 292	8 329	10 238	12 606	11 212
Variable kostnader	38 000	36 686	37 814	45 389	41 929
Leigd arbeid	14 051	22 494	20 235	20 311	24 002
Drivstoff	2 583	2 449	3 359	4 477	4 115
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	1 073	1 013	1 829	1 696	2 043
Vedl. hald driftsbrygning	6 543	8 904	9 343	9 119	9 045
Vedl. hald traktor og maskiner	12 608	12 501	15 229	12 668	17 258
Avskrivingar	25 744	25 916	27 633	30 095	30 342
Maskinleige	1 711	1 793	2 715	4 524	2 923
Andre kostnader	24 469	23 966	25 363	29 112	29 859
Faste kostnader	88 782	99 036	105 706	112 002	119 587
Kostnader i alt	126 782	135 722	143 520	157 391	161 516

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 11c Vestlandet, driftsformer, sauehold
Resultat og balanse

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	54 910	58 693	58 957	33 737	36 638
- Renter av aktiva i jordbruket	25 322	28 443	36 594	38 533	37 416
Familiens arb. forteneste ¹⁾	29 588	30 249	22 363	-4 796	-778
Familiens arb. forteneste per årsverk	40 288	37 532	26 862	-5 676	-899
Lønsevne i alt	43 639	52 743	42 598	15 515	23 223
Lønsevne per time	29,83	29,51	25,01	9,02	13,01
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	77 715	84 761	75 468	46 899	52 857
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	54 910	58 693	58 957	33 737	36 638
Driftsoverskot, skogbruk	9 954	7 830	878	42	814
Driftsoverskot, tilleggsnæring	11 125	9 544	11 085	8 680	12 284
Driftsoverskot, anna næring	29 231	22 288	22 581	23 116	3 334
Lønsinntekt	272 480	297 671	346 482	347 889	343 029
Pensjonar	7 029	20 043	21 166	27 480	20 755
Sjukepengar		588	1 425	7 124	1 988
Andre kapitalinntekter	-416	5 434	20 804	4 935	7 261
Arbeid nyanlegg	1 599	4 398	0	6 754	1 335
Renteinntekter	12 150	15 528	9 060	10 649	13 209
- Renteutgifter	23 532	18 158	22 334	23 624	22 052
- Kår	4 069	4 435	4 991	6 369	5 945
Nettoinntekt	370 461	419 423	465 112	440 415	412 650
Privatforbruk eks. skatt	254 478	274 408	327 856	340 381	291 679
Skatt	103 323	130 262	128 591	131 205	122 248
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar/bankinnskot	296 563	258 112	183 933	212 934	248 744
Andre krav	20 270	22 118	24 225	16 554	19 687
Omløpsmidlar jordbruket	23 931	25 289	25 695	25 131	27 781
Omløpsmidlar skog/andre næringar	76 121	116 402	72 371	86 300	62 209
Omløpsmidlar i alt	416 885	421 922	306 224	340 920	358 420
Anleggsmidlar jordbruk	361 817	380 333	514 038	531 400	503 784
Anleggsmidlar skogbruk	26 109	26 195	14 979	7 809	6 930
Anleggsmidlar anna næring	105 996	28 110	27 486	26 721	41 697
Hovudbygning	420 305	553 572	571 568	608 786	564 251
Privat	120 080	121 993	112 866	100 750	104 065
Anleggsmidlar i alt	1 034 307	1 110 203	1 240 937	1 275 466	1 220 726
Eigodelar i jordbruket	385 748	405 622	539 733	556 531	531 564
Eigodelar i alt	1 451 192	1 532 125	1 547 161	1 616 386	1 579 146
Kortsiktig gjeld	22 799	40 394	48 691	51 064	22 463
Langsiktig gjeld	359 155	250 202	283 474	290 221	303 265
Eigenkapital	1 069 238	1 241 529	1 214 996	1 275 101	1 253 418

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 12a Vestlandet, driftsformer, geitehald
Produksjonstekniske data og opnådde prisar

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Tal bruk i gruppa	5	5	5	5	4
Alder på brukar	53	54	48	49	51
Arealfordeling og avling per dekar					
Potet, daa	0,1	0,1			
Potet, kg per daa	667	333			
Grovfôr i alt, daa	69,8	68,1	71,7	70,3	92,5
Grovfôr i alt, FEm per daa	335	292	301	308	271
Frukt og bær, daa					
Jorbruksareal i alt, daa	75,0	75,6	76,8	76,4	98,8
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	313	263	281	284	271
Leigd areal, daa	5,6	6,2	6,2	6,2	27,3
Husdyrproduksjon					
Arsgeiter	77,1	85,6	82,8	83,6	84,5
Omsatt geitmjølk, liter	36 360	38 428	36 654	38 484	36 554
Mjølkekvote	37 916	31 566	31 566	39 794	42 098
Mjølk, per årsku, kg					
Storfekjøt, kg omsett	61	124	105	126	
Tal grisekull					
Slaktegris, kg omsett					
Vinterfora sauер	8				
Kg kjøt per vf sau	21				
Ull, kg omsett	46				
Mjølk per årseit, kg	516	483	491	506	477
Arbeidsforbruk, timer per bruk					
Brukar	1 517	1 486	1 361	1 666	1 698
Ektefelle	912	618	684	703	550
Barn under 17 år	61	75	224		
Sum familie	2 490	2 178	2 268	2 369	2 248
Leigd arbeid	546	672	641	521	398
Leigd arbeid, ubetalt	⁴⁾				
Timar jordbruket	3 036	2 850	2 909	2 890	2 646
Timar skogbruket	37	15	30	37	86
Timar nyanlegg		32	71	14	139
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg					
Havre					
Kumjølk, liter	¹⁾				
Kukkjøt	⁴⁾				
Anna storfekjøt		41,48	39,41	26,43	29,33
Smågris, kr per stk					
Svinekjøt, slaktegris	⁴⁾				
Sau- og lammekjøt	⁴⁾	31,25			
Ull		28,79			
Geitemjølk, liter	³⁾	7,51	5,14	3,76	3,77
Egg					3,52

1) Inkl. distriktsstønad og grunntilskot kun i år 1998

2) Inkl. distriktsstønad og grunntilskot i år 1998 og 1999

3) Inkl. driftstillegg, distriktsstønad og grunntilskot kun i år 1998

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 12b Vestlandet, driftsformer, geitehald
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn					
Frukt	60	60	60	60	
Andre planteprodukt	3 001	886	3 362	2 652	7 518
Planteprodukt	3 061	946	3 423	2 712	7 518
Storf, mjølk					
Stofe, livdyr					
Annet storfeslakt	3 742	4 440	448	2 568	
Slaktegris					
Purker og rånar					
Sau, livdyr og slakt		7 426			
Ull		1 013			
Geit, mjølk	273 015	273 393	137 963	145 207	128 572
Geit, livdyr og slakt	11 474	6 602	8 587	7 353	14 426
Fjørfe, egg					
Fjørfe, livdyr og slakt					
Andre innt. husdyrhald					
Husdyrprodukt	296 670	284 435	146 998	155 128	142 998
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovför	52 285	33 461	33 376	26 580	29 006
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	67 198	61 320	89 554	100 158	105 726
Botnfrådrag					-6 000
Ref. avløysarutgifter	35 189	47 491	56 185	45 288	57 084
Drifts-, grunn og distr.tilskot	2)		148 667	148 036	154 414
Andre tilskot og trygder	5 000	14 194	22 650	14 947	13 758
Leigeinntekter traktor og reiskap	450	726	3 242	8 860	16 822
Traktor i skogen	622	436	891	1 625	5 820
Anna		98			
Produksjonsinntekter i alt	460 474	443 108	504 985	503 333	527 145
Kraftför	72 032	78 557	76 403	74 490	72 162
Andre fôrkostnader	4 026	4 973	3 369	3 383	1 236
Såvarer	1 472	1 336	973	537	57
Handelsgjødsel og kalk	12 783	9 112	9 387	10 263	10 333
Konserveringsmidlar	2 798	3 360	3 813	2 489	3 113
Kjøp av dyr	778	4 110	888	840	250
Forbr.art. og diverse	11 458	12 781	12 746	12 400	12 940
Variable kostnader	105 347	114 229	107 579	104 400	100 089
Leigd arbeid	61 204	78 921	83 006	68 849	62 154
Drivstoff	3 150	3 849	4 598	6 404	7 333
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	1 785	802	1 852	3 087	1 652
Vedl. hald driftsbrygningar	9 189	11 387	17 598	14 180	15 132
Vedl. hald traktor og maskiner	24 365	18 272	26 794	20 175	19 990
Avskrivingar	46 454	44 936	53 485	53 183	45 849
Maskinleige	2 110	2 286	2 767	3 532	5 828
Andre kostnader	31 887	35 090	36 035	35 822	36 871
Faste kostnader	180 144	195 543	226 137	205 232	194 807
Kostnader i alt	285 491	309 772	333 717	309 633	294 896

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 12c Vestlandet, driftsformer, geitehald
Resultat og balanse

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	174 983	133 336	171 269	193 701	232 249
- Renter av aktiva i jordbruket	37 180	37 897	43 571	46 190	42 394
Familiens arb. forteneste ¹⁾	137 803	95 440	127 698	147 511	189 854
Familiens arb. forteneste per årsverk	102 107	80 848	103 881	114 883	155 819
Lønsevne i alt	199 007	174 361	210 704	216 360	252 008
Lønsevne per time	65,55	61,17	72,42	74,85	95,23
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	138 513	131 958	154 810	158 308	194 227
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	174 983	133 336	171 269	193 701	232 249
Driftsoverskot, skogbruk	2 341	2 090	1 859	2 070	-4 641
Driftsoverskot, tilleggsnæring	-6 482	-7 307	-7 170	-15 301	2 560
Driftsoverskot, anna næring	58 320	118 508	143 888	48 232	8 685
Lønsinntekt	87 918	86 321	142 819	98 348	191 922
Pensjonar		18 854			581
Sjukepengar	1 712	236	9 855	1 285	
Andre kapitalinntekter	5 618	6 591	11 937	7 694	12 873
Arbeid nyanlegg		3 647	8 551	1 728	
Renteinntekter	7 599	11 039	7 967	7 695	5 534
- Renteutgifter	19 411	23 068	27 049	44 491	34 965
- Kår	3 660	2 800	2 800	4 920	2 650
Nettoinntekt	308 939	347 448	461 127	296 042	412 147
Privatforbruk eks. skatt	232 736	268 878	290 582	243 323	220 891
Skatt	90 932	103 441	121 270	147 477	195 451
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	218 269	204 172	206 594	103 813	80 726
Andre krav	129 545	146 476	255 331	286 908	32 410
Omløpsmidlar jordbruket	34 737	33 186	30 535	26 058	33 173
Omløpsmidlar skog og andre næringar	33 875	44 206	55 565	58 548	70 260
Omløpsmidlar i alt	416 426	428 041	548 025	475 328	216 568
Anleggsmidlar jordbruk	521 027	490 450	632 301	630 812	589 536
Anleggsmidlar skogbruk	6 757	6 720	6 680	6 680	5 850
Anleggsmidlar anna næring	219 641	272 292	274 615	437 883	158 957
Hovudbygning	336 399	341 534	445 262	585 339	367 803
Privat	52 080	69 800	35 293	90 453	138 748
Anleggsmidlar i alt	1 135 903	1 180 796	1 394 151	1 751 168	1 260 894
Eigedelar i jordbruket	555 763	523 637	662 836	656 871	622 709
Eigedelar i alt	1 552 328	1 608 838	1 942 176	2 226 496	1 477 462
Kortsiktig gjeld	140 555	133 472	264 291	124 672	38 354
Langsiktig gjeld	319 597	370 714	506 579	874 485	544 307
Eigenkapital	1 092 177	1 104 652	1 171 306	1 227 339	894 801

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 13a Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonstekniske data og opnådde priser

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Tal bruk i gruppa	13	11	12	12	13
Alder på brukar	45	45	43	42	42
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	14,8	18,4	9,8	11,9	18,0
Korn i alt, FEm per daa	226	336	215	213	312
Grovfôr i alt, daa	141,6	165,0	168,1	168,3	200,0
Grovfôr i alt, FEm per daa	421	396	427	376	354
Frukt og bær, daa	0,2	0,2	0,1	0,2	
Jorbruksareal i alt, daa	159,2	184,3	180,0	182,6	218,2
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	397	389	411	361	350
Leigd areal, daa	63,8	65,6	66,0	84,1	118,0
Husdyrproduksjon					
Arskyr	11,5	12,2	12,9	12,1	12,6
Omsatt mjølk, liter	61 094	65 041	67 810	65 220	67 861
Mjølkekvote	63 186	65 335	68 516	64 687	68 152
Mjølk, per årsku, kg	6 220	6 026	6 106	6 194	6 372
Storfekjøt, kg omsett	3 225	2 732	3 739	2 366	2 835
Tal grisekull	29	39	36	45	37
Slaktegris, kg omsett	10 735	16 036	15 850	21 755	19 500
Vinterfora sauер	2	3	3	4	17
Kg kjøt per vf sau	34	26	29	22	23
Ull, kg omsett	11	4	19	10	74
Mjølk per årseit, kg					
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 100	2 144	2 364	2 591	2 528
Ektefelle	590	544	440	368	304
Barn under 17 år	34	36	53	63	10
Sum familie	2 724	2 724	2 856	3 022	2 843
Leigd arbeid	593	654	634	534	728
Leigd arbeid, ubetalt	3)	484	534	519	436
Timar jordbruket	3 801	3 912	4 009	3 992	4 166
Timar skogbruket	37	41	46	47	36
Timar nyanlegg	181	350	264	180	126
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg	1,91	1,78	1,58	1,38	1,74
Kveite	2,12				
Kumjølk, liter	1)	3,66	3,23	3,19	3,40
Kukkjøt	4)	33,91	31,03	23,59	24,85
Anna storfekjøt		39,91	36,35	27,64	30,75
Smågris, kr per stk		788	686	615	745
Svinekjøt, slaktegris	4)	22,30	20,15	18,87	20,35
Sau- og lammekjøt	4)	30,12	34,95	29,21	28,55
Ull	26,70	33,57	30,63	27,43	22,92
Geitemjølk, liter					
Egg					

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1999

3) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 13b Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn	5 795	5 718	1 282	1 416	6 054
Frukt	523	213	55	46	
Andre planteprodukt	6 178	9 225	2 621	8 479	16 761
Planteprodukt	12 496	15 157	3 959	9 941	22 814
Storf, mjølk	281 265	288 118	216 498	221 759	239 672
Stofe, livdyr	3 257	4 099	17 096	12 100	17 269
Kuslakt	57 898	41 676	31 184	32 720	34 702
Annet storfeslakt	56 107	67 776	78 876	38 285	45 270
Smågris	94 284	108 958	75 244	111 524	124 781
Slaktegris	245 349	298 665	316 941	454 540	421 939
Purker og rånar	66 229	82 809	44 857	65 222	76 380
Sau, livdyr og slakt	1 789	2 347	2 833	2 688	8 641
Ull	150	341	359	374	1 807
Fjørfe, egg					
Fjørfe, livdyr og slakt					
Andre innt. husdyrhald		641			
Husdyrprodukt	806 327	895 430	783 888	939 212	970 461
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovt	62 781	59 584	59 300	54 070	66 624
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn	5 827	4 644	4 712	4 083	4 710
Prod. tillegg, husdyr	57 812	64 722	74 264	73 515	86 626
Botnfrådrag	¹⁾				-6 000
Ref. avløysarutgifter	40 628	46 126	49 473	52 784	60 429
Drifts-, grunn og distr.tilsl ²⁾			116 652	104 886	118 669
Andre tilskot og trygder	1 691	6 060	4 565	5 490	6 695
Leigeinntekter traktor og reiskap	12 044	20 481	24 234	7 514	12 895
Traktor i skogen	2 116	1 247	1 355	1 075	1 410
Anna		55	113		
Produksjonsinntekter i alt	1 001 721	1 113 507	1 122 514	1 252 571	1 345 332
Kraftfør	287 302	343 936	334 546	381 457	369 487
Andre fôrkostnader	3 196	5 576	9 030	1 707	7 014
Såvarer	4 398	3 812	2 536	3 200	5 231
Handelsgjødsel og kalk	15 770	19 748	18 702	13 380	17 990
Konserveringsmidlar	5 271	5 648	5 522	6 691	6 390
Kjøp av dyr	40 715	58 161	67 440	81 391	115 090
Forbr.art. og diverse	52 021	58 362	58 386	55 457	66 319
Variable kostnader	408 673	495 243	496 162	543 282	587 522
Leigd arbeid	85 182	109 466	84 873	62 410	71 008
Drivstoff	8 619	11 053	12 493	10 716	12 078
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanl.	5 173	4 920	3 199	3 219	2 068
Vedl. hald driftsbygningar	21 577	12 849	23 799	32 050	37 172
Vedl. hald traktor og maskiner	36 777	45 672	44 691	42 326	53 286
Avskrivingar	79 502	111 790	118 634	111 388	117 167
Maskinleige	10 326	16 195	16 905	16 318	13 938
Andre kostnader	59 772	68 435	70 010	75 732	83 747
Faste kostnader	306 928	380 380	374 604	354 158	390 464
Kostnader i alt	715 601	875 624	870 766	897 441	977 986

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 13c Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Resultat og balanse

Resultatrekning i jordbruket	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	286 120	237 883	251 748	355 131	367 347
- Renter av aktiva i jordbruket	100 272	144 599	149 482	141 231	155 625
Familiens arb. forteneste ¹⁾	185 848	93 284	102 265	213 900	211 721
Familiens arb. forteneste per årsverk	106 886	52 827	55 905	114 125	113 620
Lønsevne i alt	271 030	202 750	187 138	276 309	282 730
Lønsevne per time	71,31	51,83	46,67	69,22	67,87
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	159 039	128 691	123 382	158 477	161 855
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	286 120	237 883	251 748	355 131	367 347
Driftsoverskot, skogbruk	-1 155	1 538	-3 896	-1 264	-1 297
Driftsoverskot, tilleggsnæring	17 941	20 737	21 045	12 453	15 325
Driftsoverskot, anna næring	14 254	2 562	1 287	4 235	5 155
Lønsinntekt	159 065	192 037	228 151	177 460	181 865
Pensjonar	15 323	14 915		3 741	25 175
Sjukepengar	9 191	2 443	2 313	17 255	709
Andre kapitalinntekter	7 779	12 703	32 201	2 908	398
Arbeid nyanlegg	20 218	40 900	32 276	23 210	17 244
Renteinntekter	15 881	13 098	12 224	8 067	7 637
- Renteutgifter	64 429	102 530	98 362	102 452	99 978
- Kår	2 582	1 519	2 709	3 870	3 572
Nettoinntekt	477 606	434 766	476 277	496 873	516 009
Privatforbruk eks. skatt	296 576	319 139	327 713	364 250	332 564
Skatt	123 829	145 264	125 601	107 699	143 243
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar/bankinnskot	279 323	213 680	225 225	103 908	125 101
Andre krav	151 285	88 450	70 809	66 843	101 808
Omløpsmidlar jordbruket	185 782	182 228	214 708	196 221	208 649
Omløpsmidlar skog/andre næringar	14 673	26 008	50 371	41 248	76 674
Omløpsmidlar i alt	631 062	510 366	561 112	408 219	512 231
Anleggsmidlar jordbruk	1 545 403	2 003 108	1 961 148	1 875 187	2 126 631
Anleggsmidlar skogbruk	14 447	23 027	68 615	68 050	65 682
Anleggsmidlar anna næring	4 591	5 980	5 349	6 842	11 457
Hovudbygning	390 619	418 720	498 101	472 244	451 671
Privat	71 245	91 590	114 955	119 812	151 143
Anleggsmidlar i alt	2 026 307	2 542 426	2 648 167	2 542 135	2 806 585
Eigodelar i jordbruket	1 731 185	2 185 335	2 175 856	2 071 408	2 335 280
Eigodelar i alt	2 657 369	3 052 792	3 209 279	2 950 354	3 318 816
Kortsiktig gjeld	417 995	448 752	455 995	459 388	421 967
Langsiktig gjeld	952 202	1 291 000	1 228 828	1 109 580	1 355 942
Eigenkapital	1 287 172	1 313 041	1 524 457	1 381 386	1 540 907

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

**Tabell 14a Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonstekniske data og opnådde prisar**

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Tal bruk i gruppa	24	24	23	26	27
Alder på brukar	49	50	50	49	48
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa					
Korn i alt, FEm per daa					
Grovfôr i alt, daa	137,1	144,2	155,8	175,6	183,9
Grovfôr i alt, FEm per daa	375	380	356	341	321
Frukt og bær, daa					
Jorbruksareal i alt, daa	138,0	144,5	156,1	176,0	184,2
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	373	379	355	341	322
Leigd areal, daa	41,5	51,1	58,3	72,8	73,8
Husdyrproduksjon					
Arskyr	9,5	10,2	10,4	10,3	10,2
Omsett mjølk, liter	54 004	55 077	54 609	54 099	55 412
Mjølkekvote	54 823	55 906	53 705	54 065	55 694
Mjølk, per årsku, kg	6 452	6 197	6 108	6 149	6 309
Storfekjøt, kg omsett	2 052	2 267	2 238	1 880	1 808
Tal grisekull					
Slaktegris, kg omsett				14	42
Vinterfora sauer	48	48	47	54	57
Kg kjøt per vf sau	28	29	30	27	28
Ull, kg omsett	247	254	282	281	297
Mjølk per årsgeit, kg					
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 401	2 328	2 302	2 308	2 180
Ektefelle	478	440	542	507	504
Barn under 17 år	28	52	61	45	18
Sum familie	2 907	2 820	2 905	2 861	2 702
Leigd arbeid	431	488	470	504	562
Leigd arbeid, ubetalt	3) 218	246	237	255	284
Timar jordbruket	3 556	3 554	3 612	3 620	3 548
Timar skogbruket	92	97	105	84	51
Timar nyanlegg	38	38	28	39	103
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg					
Havre					
Kumjølk, liter	1)	3,61	3,24	3,12	3,36
Kukkjøt	2)	34,83	31,24	23,93	25,62
Anna storfekjøt		40,42	37,03	27,98	31,54
Smågris, kr per stk					
Svinekjøt, slaktegris	2)			20,00	20,35
Sau- og lammekjøt	2)	36,07	38,33	30,66	29,44
Ull		33,18	32,47	30,76	33,16
Geitemjølk, liter					
Egg				11,00	

1) Inkl. distrikts tilskot og grunntilskot tom år 1998

2) Inkl. distrikts tilskot og grunntilskot tom år 1999

3) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 14b Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn					
Frukt	21	21	22		
Andre planteprodukt	4 770	3 262	4 248	5 802	4 619
Planteprodukt	4 791	3 283	4 270	5 802	4 619
Storf, mjølk	251 989	253 840	170 143	181 569	193 982
Stofe, livdyr	13 476	13 994	9 889	12 591	10 387
Kuslakt	35 649	25 499	20 855	27 804	24 444
Annet storfeslakt	42 069	40 552	36 147	32 420	30 410
Smågris					
Slaktegris				288	848
Purker og rånar					
Sau, livdyr og slakt	50 733	56 554	47 005	44 597	46 206
Ull	8 849	7 594	8 771	8 778	9 830
Fjørfe, egg			4	42	41
Fjørfe, livdyr og slakt			48		-1
Andre innt. husdyrhald	334	667	700	1 224	794
Husdyrprodukt	403 099	398 700	293 561	309 313	316 940
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovför	72 723	55 271	55 998	60 948	63 598
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	57 894	68 387	71 489	65 899	70 410
Botnfrådrag ¹⁾					-6 000
Ref. avløysarutgifter	40 017	43 431	50 875	49 946	55 585
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			107 300	98 720	105 133
Andre tilskot og trygder	3 220	13 433	14 815	18 401	16 717
Leigeinntekter traktor og reiskap	3 048	4 089	6 806	7 033	8 976
Traktor i skogen	3 423	3 177	1 372	2 711	2 674
Anna				15	34
Produksjonsinntekter i alt	588 215	589 770	606 487	618 788	638 686
Kraftfør	107 464	108 411	98 046	105 086	106 898
Andre fôrkostnader	7 185	6 115	6 107	7 009	5 407
Såvarer	1 803	1 947	1 584	1 678	1 545
Handelsgjødsel og kalk	20 071	20 211	19 140	20 020	19 923
Konserveringsmidlar	5 888	6 502	6 701	5 459	7 827
Kjøp av dyr	8 111	5 676	8 100	6 389	5 493
Forbr.art. og diverse	24 435	26 977	29 427	33 422	32 710
Variable kostnader	174 957	175 838	169 107	179 062	179 804
Leigd arbeid	51 254	58 531	54 763	65 032	66 286
Drivstoff	6 125	6 618	8 131	9 402	10 317
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 186	3 140	4 592	1 467	2 587
Vedl. hald driftsbrygningar	20 325	14 013	15 731	15 056	19 591
Vedl. hald traktor og maskiner	29 285	24 890	28 337	26 344	33 329
Avskrivingar	63 720	65 768	65 049	66 577	64 021
Maskinleige	4 228	3 590	6 017	5 049	5 047
Andre kostnader	46 276	46 912	49 945	53 639	54 694
Faste kostnader	224 399	223 461	232 563	242 565	255 872
Kostnader i alt	399 356	399 299	401 670	421 627	435 676

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 14c Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Resultat og balanse

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	188 859	190 471	204 817	197 161	203 010
- Renter av aktiva i jordbruket	63 853	69 317	68 128	73 046	79 449
Familiens arb. forteneste ¹⁾	125 006	121 154	136 689	124 115	123 561
Familiens arb. forteneste per årsverk	73 804	72 906	80 265	73 489	76 346
Lønsevne i alt	176 260	179 685	191 452	189 147	189 847
Lønsevne per time	49,57	50,56	53,00	52,26	53,51
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	117 187	120 348	124 151	124 911	129 634
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	188 859	190 471	204 817	197 161	203 010
Driftsoverskot, skogbruk	3 641	839	4 939	1 552	2 473
Driftsoverskot, tilleggsnæring	17 379	22 430	31 232	11 538	26 600
Driftsoverskot, anna næring	459	1 211	653	884	3 270
Lønsinntekt	138 813	147 826	152 181	167 242	156 126
Pensjonar	11 089	15 839	10 621	17 259	13 343
Sjukepengar	2 081	1 518	7 855	4 725	3 519
Andre kapitalinntekter	5 629	8 899	4 713	5 765	23 686
Arbeid nyanlegg	4 241	4 339	3 470	5 044	13 625
Renteinntekter	10 215	12 996	12 733	17 883	19 176
- Renteutgifter	23 183	31 450	27 948	29 550	34 376
- Kår	4 359	4 124	5 027	4 241	4 790
Nettoinntekt	354 864	370 796	400 240	395 262	425 663
Privatforbruk eks. skatt	258 107	255 680	272 943	271 175	267 711
Skatt	108 524	109 767	119 463	120 863	101 750
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar/bankinnskot	240 957	276 551	291 973	328 656	375 550
Andre krav	71 323	98 699	74 088	74 520	67 025
Omløpsmidlar jordbruket	90 207	77 389	77 707	79 249	79 291
Omløpsmidlar skog/andre næringar	54 437	65 990	70 213	65 886	70 147
Omløpsmidlar i alt	456 924	518 628	513 982	548 309	592 012
Anleggsmidlar jordbruk	891 090	920 673	885 667	986 240	1 051 527
Anleggsmidlar skogbruk	26 673	26 408	23 376	21 882	25 248
Anleggsmidlar anna næring	31 570	61 716	62 127	51 665	74 762
Hovudbygning	426 274	457 898	359 043	403 469	434 875
Privat	64 025	81 565	78 004	92 579	76 967
Anleggsmidlar i alt	1 439 632	1 548 261	1 408 217	1 555 834	1 663 379
Eigodelar i jordbruket	981 297	998 061	963 374	1 065 488	1 130 817
Eigodelar i alt	1 896 557	2 066 889	1 922 199	2 104 143	2 255 391
Kortsiktig gjeld	156 213	154 818	132 688	144 929	125 854
Langsiktig gjeld	353 691	482 337	399 287	441 516	551 134
Eigenkapital	1 386 653	1 429 734	1 390 224	1 517 697	1 578 403

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

**Tabell 15a Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonstekniske data og opnådde prisar**

Periode	1998	1999	2000	2001	2002
Tal bruk i gruppa	17	18	17	17	17
Alder på brukar	47	45	46	47	46
Arealfordeling og avling per dekar					
Eple, daa	3)	24,9	24,4	25,2	23,4
Pærer, daa	3)	1,6	1,2	1,5	1,4
Plommer, daa	3)	4,4	4,4	5,2	4,7
Søtkirsebær, daa	3)	3,7	3,6	4,4	3,3
Frukt og bær i alt, daa	34,6	33,6	36,3	32,8	34,1
Grovfôr i alt, daa	17,2	18,8	19,1	22,5	21,3
Grovfôr i alt, FEm per daa	284	297	309	288	278
Jorbruksareal i alt, daa	54,9	55,4	58,9	54,9	60,7
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	339	341	348	320	307
Leigd areal, daa	7,5	7,6	10,8	7,1	8,2
Husdyrproduksjon					
Arskyr					
Omsett mjølk, liter					
Mjølk, per årsku, kg					
Storfekjøt, kg omsett	151	133	143	130	138
Tal grisekull					
Slaktegris, kg omsett					
Vinterfora sauer	16	16	17	17	19
Kg kjøt per vf sau	25	24	29	24	26
Ull, kg omsett	81	81	89	119	89
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 735	1 576	1 703	1 765	1 633
Ektefelle	345	259	335	236	297
Barn under 17 år	31	29	16	13	16
Sum familie	2 110	1 864	2 054	2 013	1 946
Leigd arbeid	292	353	407	427	581
Leigd arbeid, ubetalt	4)	303	365	420	441
Timar jordbruket	2 705	2 582	2 881	2 881	3 128
Timar skogbruket	38	53	59	76	43
Timar nyanlegg	21	40	42	69	15
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	3)	4,67	6,95	4,69	6,86
Pærer kl. I, kr per kg	3)	4,87	5,28	3,79	7,33
Plommer kl. I, kr per kg	3)	11,66	14,26	12,99	15,06
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	3)	30,83	32,04	31,22	37,15
Kumjølk, liter	1)				
Kukkjøt	2)				
Anna storfekjøt		43,10	39,70	27,83	31,27
Smågris, kr per stk					
Svinekjøt, slaktegris	4)				
Sau- og lammekjøt	4)	34,30	37,33	29,65	30,38
Ull	31,00	30,72	31,46	30,07	33,75

1) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1998

2) Inkl. distriktsstøt og grunntilskot tom år 1999

3) Arealfordeling og prisar på frukt er henta fra grunnlagsmaterialet til referansebruksutrekningane

4) Timar ubetalt leigd arbeid er berekna for åra 1998 tom 2001

Tabell 15b Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonsinntekter og -kostnader per bruk

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Korn					
Frukt	145 542	141 425	195 152	160 871	250 892
Andre planteprodukt	9 793	9 821	11 576	29 966	23 679
Planteprodukt	155 335	151 247	206 729	190 837	274 572
Storf, mjølk					
Stofe, livdyr					
Kuslakt					
Annet storfeslakt	6 248	4 578	4 003	4 406	4 299
Smågris					
Slaktegris					
Purker og rånar					
Sau, livdyr og slakt	14 947	15 088	15 095	11 809	12 748
Ull	2 384	2 522	3 071	3 224	2 831
Fjørfe, egg					
Fjørfe, livdyr og slakt					
Andre innt. husdyrhald	646	1 118	941	1 460	174
Husdyrprodukt	24 225	23 307	23 111	20 898	20 053
Areal- og kulturlandskaptillegg, grovför	14 222	8 966	8 174	8 076	8 961
Areal- og kulturlandskaptillegg, korn					
Prod. tillegg, husdyr	6 757	8 881	10 268	7 638	9 978
Botnfrådrag	¹⁾				-5 294
Ref. avløysarutgifter	3 221	5 263	5 180	7 733	5 591
Drifts-, grunn og distr.tilskot ²⁾			5 504	4 318	6 511
Andre tilskot og trygder	94 759	88 375	110 176	76 113	117 220
Leigeinntekter traktor og reiskap	3 865	3 494	2 656	1 484	3 309
Traktor i skogen	1 240	1 168	1 643	2 104	2 271
Anna	552	1 669	165	17	
Produksjonsinntekter i alt	304 176	292 372	373 607	319 218	443 170
Kraftför	4 500	4 451	5 547	4 536	5 871
Andre fôrkostnader	1 366	355	825	1 611	1 185
Såvarer	2 350	3 050	2 778	5 283	4 629
Handelsgjødsel og kalk	4 838	4 898	6 047	4 802	4 537
Konserveringsmidlar	659	898	855	477	592
Kjøp av dyr	1 424	1 301	1 542	2 365	2 422
Forbr.art. og diverse	20 540	25 191	30 518	25 349	33 436
Variable kostnader	35 677	40 144	48 111	44 425	52 672
Leigd arbeid	14 177	20 994	25 479	37 280	41 332
Drivstoff	4 558	4 293	5 830	4 014	5 897
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	3 848	6 195	5 775	4 870	4 630
Vedl. hald driftsbrygning	4 709	7 680	8 446	8 042	5 901
Vedl. hald traktor og maskiner	16 889	17 424	19 167	16 659	18 462
Avskrivingar	39 391	40 524	41 493	41 333	41 869
Maskinleige	1 263	505	1 569	1 310	885
Andre kostnader	28 201	29 556	33 444	35 438	38 545
Faste kostnader	113 036	127 172	141 205	148 946	157 519
Kostnader i alt	148 712	167 316	189 316	193 370	210 192

1) Botnfrådraget er fom år 2002 ført på egen linje. Tidligare år er botnfrådraget trekt i frå på dei andre tilskota.

2) driftstilskot, grunntilskot og distrikttilskot er ikkje inkludert i prisane fom år 2000.

Dette tillegget kjem derfor som eigen linje under husdyrprodukt.

Tabell 15c Vestlandet, driftsformer, frukt
Resultat og balanse

Periode	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002
Driftsoverskot	155 463	125 056	184 291	125 847	232 979
- Renter av aktiva i jordbruket	32 204	36 419	37 016	36 710	39 415
Familiens arb. forteneste ¹⁾	123 259	88 637	147 274	89 136	193 564
Familiens arb. forteneste per årsverk	94 245	73 367	109 830	67 015	140 214
Lønsevne i alt	137 436	109 631	172 754	126 417	234 896
Lønsevne per time	50,80	42,46	59,98	43,88	75,11
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk	111 326	99 127	130 901	100 322	157 366
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	155 463	125 056	184 291	125 847	232 979
Driftsoverskot, skogbruk	-746	-491	-551	-2 061	-32
Driftsoverskot, tilleggsnæring	2 075	3 037	3 289	2 632	10 576
Driftsoverskot, anna næring	25 388	33 408	15 435	29 281	35 535
Lønsinntekt	140 534	164 640	163 254	178 389	224 683
Pensjonar	4 760	16 649	6 547	3 706	4 134
Sjukepengar	1 876	1 364	2 113	12 191	2 536
Andre kapitalinntekter	1 751	3 124	2 498	1 313	1 261
Arbeid nyanlegg	2 280	4 614	5 059	8 805	2 018
Renteinntekter	8 104	17 156	16 658	24 270	21 857
- Renteutgifter	15 209	18 346	11 806	13 700	17 397
- Kår	4 784	4 646	4 337	5 824	6 180
Nettoinntekt	321 492	345 565	382 450	364 850	511 970
Privatforbruk eks. skatt	231 466	252 424	253 021	261 707	278 649
Skatt	75 637	99 266	95 501	114 497	123 211
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar/bankinnskot	258 688	392 426	395 198	439 229	472 000
Andre krav	140 427	94 230	164 182	103 179	170 752
Omløpsmidlar jordbruket	15 414	15 371	17 028	16 838	15 116
Omløpsmidlar skog/andre næringar	51 500	68 215	48 441	49 823	50 198
Omløpsmidlar i alt	466 029	570 242	624 850	609 068	708 065
Anleggsmidlar jordbruk	464 789	505 600	515 617	516 578	541 621
Anleggsmidlar skogbruk	20 951	23 098	23 508	21 500	19 419
Anleggsmidlar anna næring	54 532	56 430	15 650	20 209	32 307
Hovudbygning	381 347	374 434	322 113	331 381	413 700
Privat	107 394	105 334	100 634	110 474	127 763
Anleggsmidlar i alt	1 029 013	1 064 897	977 523	1 000 142	1 134 811
Eigodelar i jordbruket	480 203	520 971	532 645	533 416	556 737
Eigodelar i alt	1 495 042	1 635 139	1 602 372	1 609 210	1 842 876
Kortsiktig gjeld	107 598	100 506	76 067	76 135	82 671
Langsiktig gjeld	256 630	272 682	195 346	203 738	254 470
Eigenkapital	1 130 813	1 261 950	1 330 960	1 329 338	1 505 735

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid